

Vlaams
Parlement

stuk **1770** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 22 oktober 2012 (2012-2013)

Beleidsbrief

Onderwijs

Beleidsprioriteiten 2012-2013

ingediend door de heer Pascal Smet,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Lijst met afkortingen.....	4
Managementsamenvatting	7
SD 1 Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen	9
OD 1.1 Jongeren voorbereiden op actief burgerschap.....	9
OD 1.2 Werken aan vredesopvoeding en herinneringseducatie	10
OD 1.3 Inzetten op Educatie voor Duurzame Ontwikkeling.....	11
OD 1.4 Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken	11
OD 1.5 Het deeltijds kunstonderwijs (DKO) verdiepen en verbreden	12
OD 1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken.....	13
OD 1.7 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken	15
OD 1.8 Vanuit een preventief perspectief de psychische en fysieke gezondheid van leerlingen verhogen.	16
OD 1.9 Genderdiversiteit in het beleid van de scholen, universiteiten en hogescholen integreren	16
OD 1.10 Meewerken aan het Vlaams Jeugdbeleidsplan.....	17
OD 1.11 Bestaande einddoelen actualiseren en nieuwe eindtermen ontwikkelen.....	17
SD 2 Kansen geven aan elk talent	18
OD 2.1 De armoede bestrijden en de sociale inclusie bevorderen.....	19
OD 2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren	20
OD 2.3 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen	21
OD 2.4 De hervorming van het secundair onderwijs op de sporen zetten	22
OD 2.5 Diplomagerichte trajecten in het volwassenenonderwijs en de werking van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap bijsturen.....	23
OD 2.6 Het hoger beroepsonderwijs concreet vorm geven	23
OD 2.7 Het hoger onderwijslandschap vorm geven en rationaliseren.....	24
OD 2.8 De participatie aan het hoger onderwijs verhogen, in het bijzonder van jongeren uit kansengroepen	25
OD 2.9 Studeren in het buitenland stimuleren.....	26
OD 2.10 Onderzoek en innovatie stimuleren: de loopbaan van onderzoekers in het hoger onderwijs.....	27
OD 2.11 Participatie a levenslang leren verhogen.....	27
OD 2.12 De digitale kloof wegwerken	29
SD 3 Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving	30
OD 3.1 Nieuwe ontwikkelingsdoelen en eindtermen implementeren	30
OD 3.2 Het leren van het Nederlands in de scholen versterken.....	30
OD 3.3 Nederlands als tweede taal stimuleren	31
OD 3.4 Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren	31
OD 3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren.....	32
OD 3.6 Een talenbeleid in elke school aanmoedigen	33
SD 4 Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt.....	34
OD 4.1 Duurzaam samenwerken tussen Onderwijs, Werk en Vorming.....	34
OD 4.2 De Vlaamse kwalificatiestructuur invullen	35
OD 4.3 Werkplekleren uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren	36
OD 4.4 Leren en werken consolideren	37
OD 4.5 De beroepsopleidingen versterken	37
OD 4.6 Werk maken van de beroepskolom	38
OD 4.7 De Regionale Technologische Centra verder uitbouwen	38
OD 4.8 Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie.....	39
OD 4.9 Topsportscholen evalueren en topcultuurscholen mogelijk maken.....	39
OD 4.10 Ondernemerschapscompetenties bevorderen	40

SD 5 De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden	41
OD 5.1 Een professioneel personeelsbeleid mogelijk maken.....	41
OD 5.2 Hoger gekwalificeerden inzetten	43
OD 5.3 Competentieontwikkeling stimuleren	43
OD 5.4 De lat voor de initiële lerarenopleiding hoger leggen	44
OD 5.5 Het beleidsvoerend vermogen van scholen versterken	45
OD 5.6 De rechtspositie in het hoger onderwijs stroomlijnen	45
SD 6 De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken	46
OD 6.1 Het pedagogische partnerschap tussen scholen en ouders ondersteunen	46
OD 6.2 Brede scholen realiseren	46
OD 6.3 De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid verstevigen.....	47
OD 6.4 Scholengemeenschappen versterken.....	47
OD 6.5 Het onderwijs in de centrumsteden versterken	48
OD 6.6 Het onderwijs in Brussel aanpakken.....	49
OD 6.7 De internationale dimensie van het onderwijs(beleid) verder vorm geven.....	50
OD 6.8 Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's sneller erkennen	50
SD 7 Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden.....	52
OD 7.1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken.....	52
OD 7.2 Informatierijke omgevingen ontwikkelen	52
OD 7.3 De externe kwaliteitszorg verder uitbouwen.....	54
OD 7.4 Kwaliteitszorg in het hoger onderwijs herzien.....	55
OD 7.5 Wachtrijen bij de inschrijvingen oplossen	55
OD 7.6 Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gericht in te zetten waar ze het meest nodig zijn	56
OD 7.7 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren.....	56
OD 7.8 Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen.....	57
OD 7.9 Regelgeving vereenvoudigen en transparanter maken.....	57
OD 7.10 Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren	58
SD 8 Investeren in duurzame en moderne infrastructuur	59
OD 8.1 Scholen uitbouwen tot uitnodigende en stimulerende werk- en leefomgevingen	59
OD 8.2 Aandacht voor het duurzaam karakter van de schoolinfrastructuur	61
<i>Uitvoering moties en resoluties van het Vlaams Parlement</i>	63
<i>Uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof</i>	77
<i>Regelgevingsagenda</i>	90
<i>Schema strategische doelstellingen.....</i>	99

Lijst met afkortingen

AAV	Aanvullende Algemene Vorming
AdiBib	Aangepaste Digitale Boeken voor leerlingen met een leeshandicap
AGIO	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
AgODi	Agentschap voor Onderwijsdiensten
AKOV	Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming
AOC	Agentschap voor Onderwijscommunicatie
ASEM	Asia Europe Meeting
ASO	Algemeen Secundair Onderwijs
BAM	Beeldende en Audio Visuele Media
BAO	Gewoon basisonderwijs
BCH	Bijzonder Comité Herinneringseducatie
BRIC	Brazilië, Rusland, Indië, China
BROSO	Brussels Ondersteuningscentrum Secundair Onderwijs
BSO	Beroepssecundair Onderwijs
BuSO	Buitengewoon Secundair Onderwijs
BVR	Besluit Vlaamse Regering
CANON	Cultuurcel van het Vlaams onderwijsministerie
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
CLIL	Content and Language Integrated Learning
CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
CORVE	Coördinatie celVlaams e-gouvernement
DBFM	Design, Build, Finance and Maintain
DKO	Deeltijds Kunstonderwijs
DOV	Departement Onderwijs en Vorming
EDO	Educatie voor Duurzame Ontwikkeling
ENCE	Expertisenetwerken voor CultuurEducatie
ERK	Europees Referentiekader voor Talen
ESCO	Energy Service Company
EU	Europese Unie
EVC	Erkennen Van Competenties
FOD	Federale Overheidsdienst
GO!	Gemeenschapsonderwijs
GOK	Gelijke onderwijskansen
GON	Geïntegreerd onderwijs
HBO5	Hoger Beroepsonderwijs niveau 5
HKO	Hoger Kunstonderwijs
HvN	Huizen van het Nederlands
ICCS	International Civic and Citizenship Education Study
ICT	Informatie- en CommunicatieTechnologie
IKW	Interkabinettenwerkgroepen
ION	Inclusief Onderwijs
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
JoKER	Jongeren- en Kinderrechteneffectenrapport
KBS	Koning Boudewijnstichting
KSO	Kunstsecundair Onderwijs
LOP	Lokaal Overlegplatform
MFC	Multifunctionele centra
NT2	Nederlands als Tweede Taal
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

OBPWO	Onderwijskundig Beleids- en Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek
OD	Operationele doelstelling
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development (= OESO)
OER	Open Educational Resources
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (= OECD)
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
PAV	Project Algemene Vakken
PBD	Pedagogische Begeleidingsdiensten
PIAAC	Programme for the International Assessment of Adult Competences
pIE.O	Project Innoveren en Excelleren in Onderwijs
PISA	Programme for International Student Assessment (OESO)
PRODIA	Protocollering Diagnostiek
PWO	Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek
RTC	Regionaal Technologisch Centrum
RvS	Raad van State
SALTO	Screeningsinstrument Aanvang Lager Onderwijs Taalvaardigheid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SNPB	Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten
SO	Secundair Onderwijs
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
TALIS	Teaching and Learning International Survey
TOS21	Techniek op school voor de 21ste eeuw
TKO	Tweedekansonderwijs
TSO	Technisch Secundair Onderwijs
VAK	Vlaams Actieplan Kinderrechten
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VBB	Voorrrangsbeleid Brussel vzw
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEA	Vlaams Energieagentschap
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
ViA	Vlaanderen in Actie
VJP	Vlaams Jeugdbeleidsplan
VKS	Vlaamse Kwalificatiestructuur
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLOP	Vlaams Ouderplatform
VLOR	Vlaamse Onderwijsraad
VLUHR	Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad
VN	Verenigde Naties
VOCVO	Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs
VOET	Vakoverschrijdende Eindtermen
VR	Vlaamse Regering
VVS	Vlaamse Vereniging van Studenten

Managementsamenvatting

Met deze beleidsbrief presenteer ik de belangrijkste realisaties van het afgelopen werkjaar en het overzicht van de plannen voor 2013. Als laatste volledige werkjaar van de lopende legislatuur is 2013 een belangrijk jaar.

Om te beginnen werk ik verder aan de hervorming van het secundair onderwijs en zal ik binnen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement verder zoeken naar een consensus hieromtrent, evenals een draagvlak bij alle stakeholdersgroepen. Het resultaat van dit proces zal voor het einde van deze legislatuur uitmonden in een voorontwerp van decreet.

Daarenboven moeten we ervoor zorgen dat we ook het komende decennium in ons onderwijs hoogopgeleide en excellente leraren aantrekken en behouden. Binnen de context van een grotere concurrentie voor de werving van hoogopgeleide werknemers op de arbeidsmarkt is dit geen evidentie. Het afgelopen schooljaar heb ik met de sociale partners in het kader van het loopbaandebat hierover verschillende gesprekken gevoerd, tevens concrete maatregelen uitgewerkt rond langer werken en het counteren van het tekort aan (kleuter)onderwijzers. Ik wil in de loop van het komende jaar het debat finaliseren met een loopbaanpact. Het is mijn bedoeling om op korte termijn bepaalde voorstellen uit het loopbaanpact om te zetten in concrete maatregelen, zoals werkzekerheid en begeleiding voor jonge leraren. Om het lerarentekort in het onderwijs aan te pakken, voorzie ik concrete maatregelen om zij-instromers aan te trekken.

De onderwijskundige, opvoedkundige en maatschappelijke uitdagingen waarmee onderwijsverstrekkers worden geconfronteerd, worden alsmaar groter en vergen steeds meer van hun beleidsvoerend vermogen. Samenwerking is dan ook meer dan ooit aan de orde. Ik zal maatregelen nemen die de scholengemeenschap naar organisatie en bevoegdheid meer gewicht in het onderwijslandschap geven en daarbij aandacht besteden aan de ondersteuning van het beleidsvoerend vermogen van haar bestuur en leidinggevenden.

De acties uit mijn conceptnota ‘Samen taalgrenzen verleggen’ worden in het najaar 2012 volledig uitgewerkt en geconcretiseerd.

Vanaf dit schooljaar stappen dertien scholen met een hoog percentage GOK-leerlingen in het project Innoveren en Excelleren in Onderwijs (pIE.O) om te komen tot maximale leerwinst, leerprestaties en welbevinden. Ze krijgen intensieve coaching om een innovatietraject afgestemd op de eigen situatie uit te tekenen. We volgen de vorderingen wetenschappelijk op a.d.h.v. een innovatie- en excellentie-monitor. Essentieel is de transfer van de kennis en het inzicht uit dit project naar andere scholen in Vlaanderen en Brussel en naar de reguliere pedagogische begeleiding.

Het is mijn ambitie om nog voor het einde van 2012 in het Vlaams Parlement te komen tot een gestemd decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Samen met mijn collega's bevoegd voor Werk en Inburgering werk ik aan een globaal concept van leeradvies en –oriëntering voor volwassen (kandidaat-) lerenden.

Na de verschillende decreten inzake integratie, sociale voorzieningen en kwaliteitszorg, en de bijzondere decreten in het hoger onderwijs, zal maximaal ingezet worden op de vlotte implementatie van deze regeling waarbij 25.000 studenten en meer dan 2.000 personeelsleden worden overgeheveld van de hogescholen naar de universiteiten. Tegelijkertijd wordt gestart met de volledige evaluatie van het financieringsdecreet in het hoger onderwijs.

Leerlinggericht, actueel en doelgericht zijn de kernwoorden van het nieuwe deeltijds kunstonderwijs (DKO) dat ik voor ogen heb. Het DKO wil zich profileren als competentiegericht onderwijs dat de artistieke aanleg van de leerlingen door gerichte competentieontwikkeling ontdekt, activeert en versterkt. In het komende jaar zal ik mijn voorstellen voor de hervorming van het DKO aftoetsen met diverse partners van het onderwijs- en cultuurveld en een voorontwerp van decreet te presenteren.

Door de verdere uitrol van de Vlaamse kwalificatiestructuur wil ik de resterende regeerperiode mij samen met mijn collega bevoegd voort Werk, blijvend inzetten op een verhoogde kwalitatieve afstemming met de arbeidsmarkt. Dit laatste willen we ook bereiken door het stimuleren van werkplekleren.

Via de uitrol van het STEM-actieplan willen we het menselijk potentieel in technische en exact-wetenschappelijke opleidingen verhogen.

Om aan het capaciteitstekort tegemoet te komen, slaagde ik erin om in overleg met de lokale taskforces bijkomende plaatsen te creëren zodat volgens de mij beschikbare informatie ook in september 2012 elk kind een school kon vinden. De crisisaanpak van de voorbije schooljaren heeft tot constructief overleg geleid tussen de lokale onderwijsverstrekkers, maar gezien het ad hoc karakter ervan werk ik een voorstel uit om te komen tot een transparante en planmatige procedure betreffende het prioritair toekennen van capaciteitsmiddelen. Naast het voorzien van bijkomende middelen voor capaciteitsdossiers is het essentieel om op korte termijn te komen tot een meer beheersmatige aanpak van de bestaande wachtlijsten en het herdenken of verbreden van de huidige financieringsmechanismen.

Strategische en operationele doelstellingen

SD 1 Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen

Onderwijs moet open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen. Een brede basisvorming zorgt ervoor dat kinderen en jongeren hun toekomst zelf vorm kunnen geven. Daarom moet onderwijs eigenschappen als sociale vaardigheid, creativiteit, nieuwsgierigheid, gezondheid, kritische zin, respect, zorgzaamheid, zelfredzaamheid, een positief zelfbeeld, zin voor initiatief stimuleren.

OD 1.1 Jongeren voorbereiden op actief burgerschap

Realisaties 2011-2012

Op basis van de resultaten van de verdere analyses op het internationaal vergelijkend onderzoek naar burgerschapsvorming (ICCS)¹, werden de thema's voor het ondersteuningsaanbod rond burgerschapseducatie van de **Koning Boudewijnstichting** (KBS) aangepast en heb ik de financiering met een jaar verlengd. Aan de hand van praktijkgerichte intervisie krijgen leraren en directeurs tools aangereikt om thema's als jongeren en engagement, democratie en participatieve schoolcultuur te vertalen op klasniveau en in het schoolbeleid.

De Vlaamse Regering heeft de **conceptnota mediawijsheid** goedgekeurd. Met deze nota heb ik samen met mijn collega bevoegd voor Media een visie ontwikkeld en concrete initiatieven genomen op vier domeinen: beleidsafstemming, competentieontwikkeling, het verkleinen van de digitale kloof en e-safety. De conceptnota bevat een veertigtal acties waarvan de meeste dit en volgend jaar worden uitgevoerd.

Bij de levensbeschouwelijke vakken willen we garanderen dat er geen inhouden aangebracht worden die strijdig zijn met de vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen en die niet sporen met het respect van de grondrechten van de mens. De aanzet daartoe is gegeven door de set interlevensbeschouwelijke competenties die de commissie levensbeschouwelijke vakken heeft opgesteld. We bekijken verder hoe deze doelstelling in de praktijk kan worden omgezet.

Plannen 2012-2013

De ondersteuning voor burgerschapseducatie via de KBS loopt nu ongeveer vijf jaar. Op basis van knelpunten, behoeften van scholen en leraren, belangrijke randvoorwaarden en de resultaten van het ICCS-onderzoek zal ik met alle betrokkenen de ondersteuning voor de komende jaren vorm geven.

In uitvoering van de **conceptnota mediawijsheid** zullen we inzetten op thema's zoals omgaan met reclame, o.a. in de digitale media. De organisatie van de rondetafelgesprekken aangekondigd in de conceptnota, zal één van de eerste opdrachten zijn van het in oprichting zijnde kenniscentrum Mediawijsheid en vindt plaats in het voorjaar 2013. Via het innovatiefonds voor de lerarenopleidingen lanceer ik een oproep om projecten mediawijsheid op te zetten. **Beeldgeletterdheid**² is een onderdeel van mediawijsheid. Het onderwijs heeft de taak om jongeren op een kritische en verantwoorde wijze te leren omgaan met digitale media in het algemeen en met beelden in het bijzonder. Daarom vind ik het belangrijk om beeldgeletterdheid in het curriculum een plaats te geven. Beeldgeletterdheid als een

¹S.DeGroof, M. Elchardus, E. Franck, D. Kavadias (2010). International Civic and Citizenship Education Study (ICCS). Vlaanderen in ICCS 2009 en S. De Groof S., E. Franck, M. Elchardus, D. Kavadias (2011). Burgerschap bij 14-jarigen. Vlaanderen in internationaal perspectief. Vlaams eindrapport van de International Civic and Citizenship Education Study.

²Beeldgeletterdheid is het inzicht om de betekenis van beelden te doorgronden, de vaardigheid om zelf beelden te maken en de attitude om beelden kritisch te benaderen.

onderdeel van mediawijsheid, betekent inzicht in de betekenis van beelden en de attitude om ze kritisch te benaderen. Het omvat ook een praktische component, nl. de vaardigheid om zelf beelden te maken en ze met anderen te delen. Ik wil de kennis over beeldgeletterdheid in de scholen en binnen de lerarenopleidingen verhogen zodat de leerlingen die competentie in al haar facetten kunnen verwerken. Met alle betrokkenen ga ik na hoe beeldgeletterdheid in de eindtermen kan worden opgenomen.

Met het **mini-decreet betreffende de rechtspositie van de leerlingen** wil ik het participatiedecreet wijzigen. De voorstellen hebben hoofdzakelijk te maken met de manier van samenstelling van de ouderraad, leerlingenraad, pedagogische raad en schoolraad en situeren zich verder op het vlak van de bevoegdheid van de schoolraad. Nu al, kan de schoolraad (voorbereidend) advies vragen aan de andere raden en kunnen deze ook op eigen initiatief advies uitbrengen. Dit advies op eigen initiatief wens ik nu te koppelen aan het recht op een gemotiveerd antwoord. Daarnaast bevat het mini-decreet ook een aantal voorstellen om de rechtspositie (zowel rechten als plichten) van de leerling te versterken, bv. door meer informatie en betere communicatie door de school, de uitbreiding van de minimale inhoud van het schoolreglement, een nieuwe regeling rond tuchtsancties, en de versterking van de beroepsmogelijkheid door de installatie van een externe beroepsinstantie op het niveau van de scholengemeenschappen. Met dit minidecreet wil ik de participatie op school versterken en de rechtspositie van de leerlingen verstevigen. Tegelijk wil ik tegemoet komen aan de vraag van het Rekenhof om de verantwoordingsplicht van scholen tegenover personeel, ouders en leerlingen beter uit te werken.

In overleg met de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) zal ik voorstellen formuleren voor het versterken van de **participatie van studenten in het hoger onderwijs**. De bevindingen en aanbevelingen uit het rapport van de regeringscommissarissen over de werking van de participatiemechanismen in het hoger onderwijs neem ik hierin mee. Ik zal bovendien werk maken van een studentenstatuut. Ook voor de cursist van het volwassenenonderwijs staat - in opvolging van het decreet betreffende de versterking van HBO5 (zie OD 2.6) - de uitwerking van een statuut op het programma. Het is de intentie om deze nieuwe rechtspositieregeling voor de cursist te laten ingaan op 1 september 2014 en dit geldt zowel voor de basiseducatie, het secundair volwassenenonderwijs, de SLO als HBO5.

Een werkgroep waarin de kabinetten Onderwijs en Vorming en Inburgering en Integratie, de KU Leuven, de UA, de Erasmushogeschool Brussel, Groep T en de Moslingemeenschap (via o.a. de Moslimexecutieve) vertegenwoordigd zijn, zal zich buigen over de **Imamopleiding**. Deze opleiding zal ten vroegste in 2014-2015 van start gaan. Deze werkgroep zal ook nagaan hoe de inrichting van de Islamitische godsdienstwetenschappen, zoals voorzien in de resolutie van het Vlaams Parlement, kan bijdragen tot een betere opleiding van Imams in Vlaanderen.

OD 1.2 Werken aan vredesopvoeding en herinneringseducatie

Realisaties 2011-2012

Sinds maart 2012 is België voor één jaar **voorzitter van de International Task Force Holocaust**. Om de buitenlandse delegaties een goed beeld te geven van de diverse manieren waarop er in Vlaanderen aan herinneringseducatie wordt gewerkt, heb ik het Bijzonder Comité Herinneringseducatie (BCH) gevraagd een film te laten maken met praktijkvoorbeelden uit het basis- en secundair onderwijs en de lerarenopleiding, dit i.s.m. één van onze opleidingen in audiovisuele communicatie.

Plannen 2012-2013

In samenwerking met de Utrechtse Stichting Vredeseducatie wordt voor herinneringseducatie een **online tool: 'Start ToRemember'** ontwikkeld. Het BCH zal zich toeleveren op de verspreiding en valorisatie van dit instrument.

In 2012 wordt een actieprogramma voor de **herdenking van de Grote Oorlog** opgestart. Hierbij zal worden samengewerkt met het BCH, het onderwijsveld en de minister van Toerisme.

Daarnaast wordt **WOI** de komende jaren een thema in de **uitwisselingsprojecten voor scholen van de drie Gemeenschappen**, gefinancierd door het **prins Filipsfonds**. Om scholen aan te moedigen om voor dit thema te kiezen, krijgen ze extra informatie en wordt hen ook de weg getoond naar mogelijke partners op het terrein, bv. Vredescentrum, In FlandersFields Museum, vzw Heemkunde Vlaanderen, BCH.

OD 1.3 Inzetten op Educatie voor Duurzame Ontwikkeling

Realisaties 2011-2012

Het thema 'Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (EDO) als opstap naar burgerzin' werd voor twee schooljaren (2011-2012 en 2012-2013) weerhouden als thema voor de **prioritaire nascholing** op initiatief van de Vlaamse Regering.

Plannen 2012-2013

Het **project Ecocampus**, een initiatief van het kabinet Leefmilieu, bouwt voort op de resultaten van het symposium 'Duurzaam hoger onderwijs - de kennis voorbij.'. Dat symposium en de voorbereidende vergaderingen van experts van de instellingen hebben aangetoond dat er aan de Vlaamse universiteiten en hogescholen al heel wat goede praktijken bestaan op het vlak van hoger onderwijs en duurzame ontwikkeling, en dat de wil er is bij de bestuurders om het concept van hoger onderwijs en duurzame ontwikkeling verder in de instellingen waar te maken. Naast hoger onderwijs zullen ook andere raakvlakken tussen onderwijs en leefmilieu aan bod komen.

OD 1.4 Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken

Realisaties 2011-2012

De gezamenlijke visie op cultuureducatie die vanuit de beleidsvelden Cultuur / Jeugd en het beleidsdomein Onderwijs werd ontwikkeld, mondde uit in de **conceptnota cultuureducatie 'Groeien in cultuur'**. Deze bevat een ruim pallet doelstellingen en acties om cultuureducatie breder te verankeren in onze beleidsdomein en -velden. De nota werd voorgesteld op de Dag van Cultuureducatie, een jaarlijks evenement van ACCE (CJSM) en de CANON Cultuurcel. Deze conceptnota bevatte daarenboven acties rond leesplezier, acties die voortvloeien uit de ronde-tafels die ik rond dat thema inrichtte.

Alle Vlaamse hogescholen en universitaire lerarenopleidingen participeren aan het netwerk rond cultuureducatie van de CANON Cultuurcel.

Plannen 2012-2013

Ik zal samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur de conceptnota cultuureducatie 'Groeien in cultuur' operationaliseren. Begin dit schooljaar start de ondersteuning van regionale ExpertiseNetwerken voor CultuurEducatie (ENCE). Tegelijkertijd start het meerjarig onderzoeksproject 'Cultuur in de spiegel in Vlaanderen' dat de ontwikkeling van een continu referentiekader voor geïntegreerde cultuureducatie tot doel heeft. De bevindingen uit dit onderzoek zal ik voorleggen bij de hervorming van het secundair onderwijs (zie OD 2.4). Verder zal een beleidsdomeinoverschrijdende commissie een advies formuleren over de afstemming van de diverse beleidsinstrumenten en kwaliteitskaders m.b.t. cultuureducatie.

De nota 'Groeien in cultuur' focust op kinderen en jongeren tot 18 jaar. Samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur wil ik werk maken van een vervolgnota: 'Doorgroeien in cultuur' met een focus op cultuureducatie voor +18-jarigen.

In samenwerking met het steunpunt voor **Beeldende en Audiovisuele Media** (BAM) zal ik d.m.v. de hervormde labo-projectenlijn de lerarenopleiders blijven stimuleren om cultuureducatieve projecten te ontwikkelen. Het multimediaal platform www.ingebeeld.be (dat geïntegreerd zal worden in www.klascement.be) zal deze en andere resultaten ontsluiten.

Ik besteed blijvend aandacht aan het belang van cultuureducatie in mijn communicatie naar het veld en aan het belang van **lezen en leesplezier**. Intussen participeren meer dan 1.400 scholen aan dynamo3. Deze manier om creatieve schoolprojecten te ondersteunen, wil ik continueren maar ook onderzoeken hoe ik deze kan versterken. Ik besteed via de kanalen van Klasse, CANON en www.cultuurkuur.be blijvend aandacht aan het belang van cultuureducatie en leesplezier. Ook lanceerde ik binnen het innovatiefonds voor de lerarenopleiding een oproep voor projecten rond leesplezier en leesbeleving in een digitale cultuur.

Voor een betere, doelgroepgerichte en structurele afstemming van vraag en aanbod op het vlak van cultuureducatie zal ik samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur de behoefteanalyse die Cultuurnet Vlaanderen en CANON Cultuurcel opmaakten rond de opbouw van een dynamische en geïntegreerde cultuureducatieve databank vertalen in concrete en haalbare realisatiescenario's.

OD 1.5 Het deeltijds kunstonderwijs (DKO) verdiepen en verbreden

Realisaties 2011-2012

Leerlinggericht, actueel en doelgericht zijn de kernwoorden van het nieuwe deeltijds kunstonderwijs (DKO) dat ik voor ogen heb. Het DKO wil zich profileren als competentiegericht onderwijs dat de artistieke aanleg van de leerlingen door gerichte competentieontwikkeling ontdekt, activeert en versterkt. Inhoudelijke experts uit het DKO, het kunstsecundair onderwijs (KSO), het hoger kunstonderwijs (HKO) en vertegenwoordigers uit de artistieke sector hebben in het voorjaar van 2012 een **studieprofiel kunstonderwijs** ontwikkeld. Leraren, pedagogische begeleiders, directeurs en lerarenopleiders hebben hierop feedback geleverd.

Via vier **pilootprojecten** krijgen lerarenopleiders en pedagogische begeleiders in samenspraak met een aantal academies gedurende twee schooljaren de kans om de meest ingrijpende inhoudelijke vernieuwingen al in de praktijk te brengen en hierrond expertise op te bouwen en te verspreiden. Ze gingen in september 2012 van start rond drie thema's: competentiegerichte inschaling en evaluatie van leerlingen, domeinoverschrijdende focus in de initiatieopleiding en wisselwerking en inhoudelijke afstemming tussen de verschillende componenten van de muziekopleiding. Per pilootproject zijn een achttal academies betrokken.

Plannen 2012-2013

Uitgaande van het studieprofiel kunstonderwijs gaat **de ontwikkeling van de specifieke eindtermen kunstonderwijs en de basiscompetenties** van start (zie OD 1.11).

Ondertussen wil ik verder werken aan de concretisering van de **nieuwe opleidingsstructuur** vanuit een overgang van de huidige opleidingsstructuur. Vanzelfsprekend gaat daarbij ook aandacht naar de **personeelsgevolgen**. Een aangepaste tariefstructuur voor het inschrijvingsgeld in combinatie met kosten milderende maatregelen voor private kosten (instrument, materiaalkosten) moet de toegankelijkheid van dit onderwijs ook voor leerlingen met een beperkte financiële draagkracht mogelijk maken. Verder zal ik dit najaar voorstellen op tafel leggen over de spreiding van het opleidingsaanbod

en de inplanting van leslocaties om zo tot een **evenwichtige en toekomstgerichte invulling van het landschap** te komen. De figuur van de kunstacademie - die zowel beeldende kunst als podiumkunsten organiseert - zie ik daarbij als het uitgelezen organisatiemodel om het nieuwe DKO vorm te geven. Uiteraard moet een nieuwe regeling schoolbesturen voldoende ruimte laten om zelf beslissingen te nemen. Hoewel de samenwerking tussen academies en scholen voor kleuter- en leerplichtonderwijs niet als strategische doelstelling van het DKO is behouden, blijf ik veel belang hechten aan **expertise-uitwisseling** op het gebied van cultuureducatie. Via kortlopende nascholingsinitiatieven op maat zullen (toekomstige) leraren gebruik kunnen maken van de deskundigheid van hun collega's van het DKO.

In het najaar van 2012 wil ik al deze voorstellen verder aftoetsen met diverse partners van het onderwijs- en cultuurveld om uiteindelijk voor het zomerreces 2013 een **voorontwerp van decreet** te presenteren.

Tegelijkertijd wil ik blijven inzetten op kansen voor leraren en andere personeelsleden om zich proactief voor te bereiden op het nieuwe DKO. **Competentieontwikkeling in het DKO** vormt daarom een prioritair thema in de nascholing op initiatief van de Vlaamse Regering voor het schooljaar 2013-2014. Nog dit najaar zal ik de oproep lanceren.

OD 1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken

Realisaties 2011-2012

Samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn heb ik een nieuw voorontwerp van decreet integrale jeugdhulp voorgelegd aan de Vlaamse Regering dat ondertussen een eerste keer principieel werd goedgekeurd.

Vanuit de bevoegdheden Onderwijs, Welzijn en Jeugd is er het afgelopen jaar intensief gewerkt aan een inventaris van alle schoolvervangende onderwijsprogramma's voor kinderen die uitvallen in ons reguliere onderwijs.

De **studiekeuzewebsite 'onderwijskiezer'** liet ik aanvullen met objectieve beroepen- en arbeidsmarktinformatie.

De subsidielijns voor de **studenttutoringprojecten** loopt verder.

Plannen 2012-2013

Dit schooljaar zal ik samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn het legistiek proces van het **voorontwerp vandecreet integrale jeugdhulp** afronden. Met dit decreet actualiseren we het onderscheid tussen rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en wordt er vanaf 1 januari 2014 gewerkt met één intersectorale toegangspoort. Dit najaar starten we alvast met de implementatie in een pilootregio Oost-Vlaanderen. Via het decreet en de installatie van de intersectorale toegangspoort wordt de rol van de CLB in de integrale jeugdhulp verduidelijkt.

Dit schooljaar finaliseer ik een **visie over leerlingenbegeleiding**, die ik zal aftoetsen binnen de Vlaamse Regering en voorleggen aan de VLOR en de taskforce loopbaanbegeleiding CLB-PBD-VDAB. Deze taskforce zal ik overigens opnieuw activeren.

Ik wil – in overleg met mijn collega bevoegd voor gezondheid- een oplossing uitwerken voor het artsentekort in de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) en de afspraken m.b.t. de infrastructuur voor medische consulten evalueren. Ook zal ik de **omkadering van de CLB eenvoudiger en transparanter** maken. In het voorjaar van 2013 zal ik hierover een eerste voorstel voorleggen aan de Vlaamse Regering en advies inwinnen bij de VLOR en de SERV. Deze hervorming moet budget-neutraal zijn.

Ik zal de website www.onderwijskiezer.be nog gebruiksvriendelijker maken door o.a. belangstellings-, studiemotivatatie- en studiemethodetesten meer aansluiting te laten vinden bij de leefwereld van de jongeren die een studie- of beroepskeuze moeten maken. Ik zorg er daarnaast voor dat jongeren op die site terecht kunnen voor nog meer informatie, o.a. met betrekking tot gegevens over te verwachten loon, tewerkstellingskansen, enz. Verder worden knelpuntberoepen in de kijker geplaatst en wordt in het kader van het STEM-actieplan verdiepende informatie over STEM-loopbanen en -beroepen toegevoegd. Om voldoende aansluiting bij de leefwereld van de jongeren te vinden, bekijk ik ook de mogelijkheid van een app en mobiele website. Op die manier worden jongeren die dat willen, ook via dat kanaal en op de plaats en het moment dat zij willen, begeleid bij hun keuze. Die vlottere toegang tot de website, die up to date zal worden gehouden met doorlinken naar VDAB en aanverwante sites, kan hen bovendien helpen op de jaarlijkse SIDin-beurzen

Binnen de visie die er ontwikkeld wordt op de hervorming secundair om jongeren te begeleiden bij het leren kiezen (zie OD 2.4) zal ik een **traject van oriëntering** voorzien voor studenten *in spe* zodat zij een meer onderbouwde keuze kunnen maken. De begeleiding bij het kiezen van een passende opleiding in het hoger onderwijs dient hierbij centraal te staan. De invulling en plaats van een niet-bindende oriënterings-proef dient daarbij onderzocht te worden. In ieder geval mogen de maatregelen geen onnodige, extra drempels opwerpen die de verdere democratisering van het hoger onderwijs in de weg zouden staan. De toekomstige student dient tijdens het keuzeproces een realistisch beeld te krijgen van de opleiding die hij wenst te volgen en ook over welke competenties hij zou moeten beschikken bij de aanvang ervan. Tevens moeten de begeleidingsdiensten in het hoger onderwijs zicht hebben op het keuzeproces dat men doorlopen heeft en de resultaten ervan.

In overleg met mijn collega bevoegd voor Welzijn wil ik volgend schooljaar tot een **geïntegreerd beleidskader voorschoolvervangende onderwijsprogramma's** met sluitende oplossingen komen, waarbij het recht op leren van de betrokken jongeren wordt gegarandeerd en er voldoende oog is voor hun nood aan hulpverlening.

Samen met de minister van Welzijn werk ik tegen het einde van de legislatuur een omvattend kader uit over de (semi-) residentiële opvang van jongeren binnen het onderwijs (in internaten en MPI's) en we hebben daarbij oog voor de triade onderwijs, logies en desgevallend (therapeutische) begeleiding die ook binnen voorzieningen aanwezig kan zijn.

In eerste instantie realiseren we in samenspraak met het Gemeenschapsonderwijs (GO!) versneld het onderbrengen van de (semi-) **residentiële opvang van jongeren** met een beperking binnen het Gemeenschapsonderwijs, in de subsidieregeling en de regelgeving van het beleidsdomein Welzijn. We bouwen hier verder op de consensus die hier rond ontstaan is in het Vlaams Parlement en die vorm kreeg in de Motie van de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, Helga Stevens, Else De Wachter en Danielle Godderis-T'Jonck, de heer Jos De Meyer en mevrouw Katrien Schryvers tot besluit van het op 3 oktober 2012 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de onderfinanciering van de internaten voor buitengewoon onderwijs en de opvangcentra in het GO!. We richten ons hier op 2014, zodat de voorzieningen binnen het Gemeenschapsonderwijs meteen van start kunnen gaan als multifunctioneel centrum (MFC). In tussentijd bieden we een oplossing aan de meest dringende problemen.

Op relatief korte termijn zullen we, eveneens binnen de gekende budgettaire contouren, samen oplossingen zoeken voor knelpunten (o.a. met betrekking tot het leerlingenvervoer) binnen onderwijs die het gevolg zijn van de ontwikkelingen (meer flexibel hanteren van verschillende zorgvormen) binnen het beleidsdomein Welzijn rond de multifunctionele centra (MFC).

OD 1.7 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken*Realisaties 2011-2012*

Het voorbije schooljaar werd het **haalbaarheidsonderzoek naar een monitor voor antisociaal gedragen onveiligheidsgevoelens bij leerlingen en leraren**³ afgerond. Hieruit blijkt dat geweld op school niet is toegenomen en dat leraren zich vandaag op school ook niet minder veilig voelen dan in 2002. Het aantal spijbelaars daarentegen neemt wel jaar na jaar toe. Ik besteedde daarom een **onderzoek naar mogelijke verklaringen, oorzaken en profielen van spijbelaars**⁴ uit. Ook lanceerde ik het actieplan '**Spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag**', waarmee ik sterk inzet op de aanpak van spijbelen en grensoverschrijdend gedrag bij alle schoolgaande leerlingen, met bijzondere aandacht voor een aantal doelgroepen die een verhoogd risico lopen op spijbelen, grensoverschrijdend gedrag en vroegtijdig schoolverlaten, zoals bv. Midden- en Oost-Europese leerlingen en tienermoeders. Ik vroeg de VLOR om rond het probleem van luxeversuim alle betrokkenen rond de tafel te brengen voor een analyse van de problematiek en een eerste verkenning van de oplossingen.

Ook de jongeren uit gesloten gemeenschapsinstellingen en federale detentiecentra wil ik na hun verblijf maximale kansen op re-integratie in het onderwijs geven. Daarom verankerde ik samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn - via de ondertekening van een **engagementsverklaring- de samenwerking tussen de gesloten instellingen en detentiecentra enerzijds en onderwijs anderzijds**. Het doel van deze engagementsverklaring is het bijdragen tot maximale integratiekansen van leerlingen in onderwijs na hun verblijf en het realiseren van leervorderingen en algemene hulpverleningsdoelstellingen tijdens en na hun verblijf in de gemeenschapsinstellingen en federale detentiecentra.

Plannen 2012-2013

Vanaf dit schooljaar worden voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs via **Discimus** alle in- en uitschrijvingen gedurende het volledige schooljaar verzameld (zie OD 7.2). In de volgende versie van Discimus zit ook de registratie van aan- en afwezigheden vervat. Bij de uitrol van deze versie, voorzien voor februari 2013, zal ook deze info door de scholen kunnen worden doorgestuurd. Vanaf het schooljaar 2013-2014 zullen deze gegevens bijgevolg van alle scholen en voor een volledig schooljaar beschikbaar moeten zijn. Hierdoor zal ik niet alleen ernstige vormen van spijbelen, maar ook het **luxeversuim** beter monitoren. Op basis van de resultaten van een aantal rondetafelgesprekken en debatten zal ik met alle partners de organisatie van het schooljaar, de verplichte opvang in het secundair onderwijs tijdens de deliberatieperiodes en het voorzien van een zinvol aanbod voor leerlingen in deze periodes bespreken. Een eerste tussentijdse stand van zaken over de aanpak van luxeversuim is voorzien in het voorjaar van 2013.

Dit schooljaar bekijk ik samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn hoe we opvoedingsondersteuning kunnen inzetten bij de aanpak van spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag. Ook ga ik in overleg met mijn collega's bevoegd voor Justitie en voor Welzijn over welke maatregelen jeugdrechters kunnen opleggen aan jongeren die grensoverschrijdend gedrag stellen en aan hun ouders.

³N. Vettenburg en M. Elchardus (2012). Haalbaarheidsstudie van een monitoringsysteem voor antisociaal gedrag en onveiligheidsgevoelens op school (OBPWO 09.02), UGent en VUB.

⁴M. Elchardus, Van occasionele tot reguliere spijbelaar: een onderzoek naar het profiel van spijbelaars en de invloed van school en omgeving op spijbelen (OBPWO 11.03). VUB.

OD 1.8 Vanuit een preventief perspectief de psychische en fysieke gezondheid van leerlingen verhogen.*Realisaties 2011-2012*

Het afgelopen schooljaar stond het **tegengaan van pesten** hoog op de agenda. Zo was er o.a. het initiatief ‘move tegen pesten’ en nam ik het initiatief voor de ontwikkeling van een anti-pest-game.

In het voorjaar van 2012 ondertekende ik samen met het ruime onderwijsveld de **engagementsverklaring voor de bescherming van de seksuele integriteit van de minderjarigen in onderwijs**. Samen (Onderwijs, Jeugd, Sport, Welzijn) willen we seksueel geweld tegen kinderen en jongeren aanpakken en nagaan hoe risico's op seksueel misbruik kunnen worden vermeden.

Ook ben ik met mijn collega's van Volksgezondheid en van Leefmilieu nagegaan welke noden en behoeften er in de scholen leven over de **problematiek van straling** en een **gezond binnenmilieu** (zie ook O.D.8.1).

Plannen 2012-2013

Dit schooljaar zal het werken aan **welbevinden** de rode draad vormen in het gezondheidsbeleid. Zo worden de scholen die dit jaar door de inspectie worden doorgelicht, uitgenodigd om het welbevinden van hun leerlingen in kaart te brengen. Ze kunnen dit doen door gebruik te maken van een online-tool die hiervoor werd ontwikkeld. De inspectie gebruikt de gegenereerde informatie als extra output-element. Vanaf 2013-2014 zullen alle scholen in Vlaanderen deze tool kunnen aanwenden en worden er referentierapporten opgesteld. Ook ga ik verder met de ontwikkeling van het anti-pestgame en het daarbij horende lesmateriaal, waarbij we maximaal de reeds bestaande materialen en initiatieven samen brengen.

De expertise van de preventiecoaches geestelijke gezondheid, een project van mijn collega Vandeuren, zal verder geïmplementeerd worden in onderwijs. Verder wil ik samen met de minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid kijken wat we kunnen doen om gezonde voeding en gezonde schoolmaaltijden in het onderwijs te promoten. Ook hier willen we de bestaande expertise zo efficiënt mogelijk benutten en overlap of versnippering van de inspanningen vermijden.

In het kader van de engagementsverklaring voor de **bescherming van de seksuele integriteit van minderjarigen in onderwijs**, voorzie ik een vormingsaanbod voor de partners die de engagementsverklaring ondertekenden. Zo verleen ik mijn medewerking aan de organisatie van een studiedag op 17 december '12 over dit thema door Sensoa. Daarop zullen de resultaten voorgesteld worden van de doorontwikkeling van het raamwerk Beleid en Seksualiteit van Sensoa en Child Focus naar de jeugdsector. Ook tijdens het schooljaar 2012-2013 zet ik de extra ondersteuning voor de twee getroffen scholen van het busongeval in Sierre verder. Op vraag van heel wat andere scholen plan ik samen met Welzijn een studiedag rond rouw en verlies.

OD 1.9 Genderdiversiteit in het beleid van de scholen, universiteiten en hogescholen integreren*Realisaties 2011-2012*

In mijn beleidsnota stelde ik dat mijn onderwijsbeleid ook acties zou omvatten die gevolg geven aan recente inzichten over gender, seksuele identiteit (holebiseksualiteit en transgenderisme) en toegankelijkheid van infrastructuur (zie OD 8.1). Ik heb verder gewerkt aan de realisatie van deze acties binnen het Vlaams Gelijkekansenbeleid (2011-2012). Zo zorgde ik ervoor dat **de instellingen de kwalificatiebewijzen moeten vervangen voor wie officieel van naam is veranderd**.

Het Vlaams Parlement keurde unaniem de decretale bepalingen goed om een **evenwichtige vertegenwoordiging van de beide geslachten in de verschillende bestuurs- en beleidsorganen van de publiekrechtelijke universiteiten en hogescholen** te realiseren. Het decreet betreffende de studentenvoorzieningen (zie OD 2.8) voorziet ook in een **evenwichtige vertegenwoordiging van de beide geslachten in de raad voor studentenvoorzieningen**. Verder bevat ook het integratiedecreet (zie OD 2.7) een aantal incentives op het vlak van genderdiversiteit.

Plannen 2012-2013

Binnen het Gelijkekansenbeleid van de Vlaamse Regering zal ik nieuwe acties binnen de open coördinatiemethode voorbereiden, o.a. voor het thema handicap.

Omdat stereotiepe genderverwachtingen extreme geweldincidenten kunnen inspireren, wil ik me samen met de Vlaamse onderwijswereld engageren om daarrond te werken. Er komt een **actualisering van de ‘Gemeenschappelijke verklaring over de gelijke behandeling van hetero- en holebiseksualiteit in het onderwijs’** uit 2002. Daarnaast gaat binnen het Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten(SNPB) het project ‘gender’ van start, dat de pedagogische begeleidingsdiensten ondersteunt om schoolteams nog beter te helpen bij de uitwerking van een genderbeleid.

In juli 2012 heeft het Vlaams Parlement de **evenwichtige vertegenwoordiging op niveau van bestuur- en beleidsorganen** van de publiekrechtelijke instellingen van hoger onderwijs unaniem goedgekeurd. De Vlaamse Regering zal initiatieven nemen om dit ook te verwezenlijken in alle door de overheid gefinancierde hoger onderwijsinstellingen

OD 1.10 Meewerken aan het Vlaams Jeugdbeleidsplan

Plannen 2012-2013

De acties m.b.t. onderwijsbeleid uit het Vlaams Jeugdbeleidsplan en het Vlaams Actieplan Kinderrechten worden verder uitgevoerd. In 2013 staat de ontwikkeling van een kinderrechtenmonitor op de agenda. Vanuit Onderwijs en Vorming wordt daaraan actief deelgenomen en worden de processen mee aangestuurd. De verdere ontwikkelingen rond het Jongeren- en Kindeffectenrapport (JoKER) zullen bij het opmaken van de onderwijsregelgeving strikt worden opgevolgd.

OD 1.11 Bestaande einddoelen actualiseren en nieuwe eindtermen ontwikkelen

Realisaties 2011-2012

Het proces voor de invoering van de **vakoverschrijdende eindtermen (VOET) techniek (2de en 3de graad secundair onderwijs)** wordt verder gezet. Het betreft immers een grondig voorbereide curriculumbijsturing in de basisvorming.

De specifieke eindtermen sportwetenschappen garanderen dat leerlingen die in de studierichting sportwetenschappen afstuderen, met meer kans op succes doorstromen naar logische vervolgopties in het hoger onderwijs.

De **eindtermen natuurwetenschappen technisch secundair onderwijs (TSO) en kunstsecundair onderwijs (KSO)** werden ontwikkeld.

Plannen 2012-2013

Ik zal de **VOET techniek (2de en 3de graad secundair onderwijs)** ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorleggen. Deze VOET houden - net zoals het STEM-actieplan (zie OD 4.8) - maximaal rekening met het ondertussen afgeronde TOS21-project. Hetzelfde zal gebeuren voor de **specifieke eindtermen sportwetenschappen**, die ik vanaf het schooljaar 2013-2014 zal invoeren in de 2de graad van het secundair onderwijs.

Ik zal de **eindtermen natuurwetenschappen TSO en KSO** samen met **de eindtermen natuurwetenschappen 3de graad ASO** voor advies aan de VLOR voorleggen.

De eindtermen aardrijkskunde voldoen niet langer aan de invulling van het begrip basisvorming TSO en KSO en zijn aan een herziening toe. Ik laat deze **eindtermen aardrijkskunde in TSO en KSO** dan ook actualiseren en zal ze aan de VLOR voorleggen. Ik bekijk nog of ik de eindtermen aardrijkskunde in het ASO en in de 1ste graad ook meeneem in deze actualiseringsoefening.

De nieuwe vakgebonden eindtermen natuurwetenschappen in ASO zijn sinds 1 september 2012 van kracht voor de 2de graad. Om aansluiting met de 3de graad te verzekeren vanaf het schooljaar 2014-2015 starten we de actualisering van de **vakgebonden eindtermen natuurwetenschappen voor de 3de graad ASO** nog dit schooljaar op. Datzelfde geldt voor de **eindtermen natuurwetenschappen in het derde leerjaar van de 3de graad BSO**.

De **specifieke eindtermen KSO en DKO en de basiscompetenties DKO (1ste en 2de graad)** zijn - weliswaar met enige vertraging - momenteel volop in ontwikkelingen moeten tegen het einde van het schooljaar 2012-2013 klaar zijn (zie OD 1.5).

We hebben via het voorontwerp van decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (zie OD 2.3) een regelgevende basis voorzien voor de **ontwikkelingsdoelen voor de opleidingsvormen 1 en 2 van het BuSO**. Het voorstel voor ontwikkelingsdoelen werd al positief geadviseerd door de VLOR. Ze gaan ten vroegste op 1 september 2013 van kracht.

Ik zal er voor zorgen dat de aandacht voor leergebiedoverschrijdende eindtermen (LOET) in het basisonderwijs, net zoals dit nu reeds voor de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) in het secundair onderwijs het geval is, opgenomen wordt bij de erkenningsvoorwaarden zonder daarbij de planlast te verhogen. Met deze ingreep wil ik het belang van deze eindtermen onderstrepen en ook de onderwijsinspectie hierin meer slagkracht geven.

In uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur werd een **format voor eindtermen, ontwikkelingsdoelen, specifieke eindtermen en basiscompetenties** met bijhorende toelichting ontworpen. Ik zal het geheel voor advies aan de VLOR voorleggen. Ik heb mijn administratie ook de opdracht gegeven om - zoals ik reeds aankondigde in het Vlaams Parlement - een **indicatieve einddoelenkalender** uit te werken. Deze indicatieve kalender zal de overheid toelaten om de ontwikkeling en actualisering van (specifieke) eindtermen, ontwikkelingsdoelen en basiscompetenties systematischer te plannen en overzichtelijker te maken dan momenteel het geval is. Inspelen op bv. (dringende) politieke of maatschappelijke vragen blijft uiteraard steeds mogelijk.

SD 2 Kansen geven aan elk talent

Kinderen en jongeren moeten doorheen hun volledige schoolloopbaan alle kansen krijgen om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Ook de valorisatie en verdere ontwikkeling van de talenten van volwassenen verdient de nodige aandacht. Alle talenten, ook de excellente, moeten voldoende uitdaging krijgen, met bijzondere aandacht voor kinderen, jongeren en volwassenen uit kansengroepen.

OD 2.1 De armoede bestrijden en de sociale inclusie bevorderen

Realisaties 2011-2012

Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA), waarvan het actieprogramma 'kinderarmoede' deel uitmaakt, omvat verschillende maatregelen binnen mijn onderwijsbevoegdheid. Zo realiseerde ik het afgelopen werkjaar:

- een **nieuwe omkadering in het basisonderwijs** (OD 7.6);
- de **opdracht van ouderkoepelverenigingen inzake ouderbetrokkenheid bij kansarme ouders** (OD 6.1);
- de subsidiëring van negen laagdrempelige **projecten preventieve gezinsondersteuning** met aandacht voor kleuterparticipatie en ouderbetrokkenheid, i.s.m. mijn collega's bevoegd voor Welzijn en Gezin, Sociale Economie en Armoedebestrijding;
- een **nieuwe oproep voor studenttutoringprojecten** door hoger onderwijsinstellingen (OD 5.4).
- **geletterdheidstraining bij mensen in armoede** door de Centra voor Basiseducatie (CBE), VOCVO, de decretale stuurgroep volwassenenonderwijs en de armoedeverenigingen (OD 3.4);
- een **nieuw decreet betreffende de studentenvoorzieningen** (OD 2.8).

De **automatische toekenning van de studiefinanciering** staat nog steeds op de agenda. Ik wou en wil bij de invoering van de automatische toekenning niet over één nacht ijs gaan. De ingezette weg hiernaar ga ik dus verder, maar stap voor stap. Dit is ingegeven niet alleen door de omvang en de complexiteit van het project, maar ook door de gekende budgettaire redenen. De omvang en complexiteit hebben hun oorzaak, niet verbazingwekkend, in de afhankelijkheid van andere actoren, externe dataleveranciers, de zorg om de privacy van burgers niet te schenden (privacy commissie en de noodzakelijke machtigingen), een fameuze ICT-onderbouw, enz.

De eerste nieuwe stappen zijn al gezet. Nieuwe gegevensuitwisselingen zijn uitgebouwd zodat de aanvrager al weer minder info moet aanreiken.

Ik kondigde een proefproject aan waarbij negen scholen (telkens drie scholen in Brussel, Antwerpen en Gent) met een hoog percentage GOK-leerlingen vanaf het schooljaar 2012-2013 in een traject stappen om te komen tot maximale leerwinst, leerprestaties en welbevinden. Ondertussen namen we ook vier scholen uit de Limburgse mijnstreek op in dit **project Innoveren en Excelleren in Onderwijs (pIE.O)**. De selectie van deze dertien scholen gebeurde in nauw overleg met de pedagogische begeleidingsdiensten (PBD). Met dit project geef ik bovendien uitvoering aan de vraag uit de actualiteitsmotie van het Vlaams Parlement over de problematiek van de zogenaamde witte en zwarte scholen om samen met de onderwijspartners te zoeken naar een andere pedagogische benadering om de kwaliteit in concentratiescholen te waarborgen. Gedurende het afgelopen schooljaar hebben we het project grondig voorbereid in nauw overleg met de onderwijskoepels, de PBD, de betrokken lokale besturen en bestaande ondersteuningsdiensten, zoals Voorrangbeleid Brussel (VBB). Ook in de Koning Boudewijnstichting (KBS) heb ik een belangrijke partner voor dit project gevonden. Ter voorbereiding van het project heb ik ook een **kortlopend wetenschappelijk onderzoek** laten uitvoeren, meer bepaald een praktijkgerichte literatuurstudie naar indicatoren voor het maximaliseren van leerprestaties, leerwinst en welbevinden in basisonderwijs⁵.

⁵ Bieke De Fraine (2012), Review naar indicatoren voor het maximaliseren van leerprestaties, leerwinst en welbevinden in basisonderwijs, KU Leuven, Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -Evaluatie.

Plannen 2012-2013

Dit jaar teken ik een nieuw kader uit voor het **Aanmoedigingsfonds in hoger onderwijs** (OD 2.8) en lanceer ik de derde subsidieronde voor **studenttutoringprojecten** (OD 2.8 en 5.4).

Conform de beslissing van de Vlaamse Regering werd zopas een beleidsdomeinoverschrijdende samenwerking opgestart om de aanbevelingen te realiseren van de STUDIO kinderarmoede om een **warmer overgang tussen kinderopvang en onderwijs** te bewerkstelligen. In datzelfde kader sluit ik een partnerschap met de KBS af. We zullen een aantal kleuterscholen en lerarenopleidingen kleuteronderwijs een coachingtraject aanbieden met internationale expertise-uitwisseling om kansen van kleuters uit kansarme gezinnen te maximaliseren.

Met betrekking tot de **automatische toekenning van de studiefinanciering** is de volgende mijlpaal voorzien in 2013-2014. Via een meer gefocuste dienstverlening naar onze hernieuwers - alle (ouders van) leerlingen of studenten met een toelage in het voorgaande school- of academiejaar - zullen we deze 'hernieuwers' die halverwege het schooljaar 2013-2014 nog geen aanvraag hebben ingediend, registreren en de ontbrekende gegevens opvragen bij de hernieuwer. Niet de burger (hernieuwer) zal via een aanvraag het onderzoek naar het recht op studiefinanciering starten, maar de overheid. De praktische uitwerking ervan (inclusief het inwinnen van het standpunt van de Privacy-commissie) is in volle voorbereiding.

De algemene budgettaire situatie en die binnen het beleidsdomein Onderwijs leiden ertoe dat het niet mogelijk is om nog vóór 2014 een systeem van studiefinanciering voor het tweedekansonderwijs (TKO) en HBO5 in te voeren.

Vanaf het najaar 2012 krijgen de dertien scholen die werden geselecteerd voor het **pIE.O-projectintensieve coaching** om - vertrekkend vanuit een gedegen beginsituatieanalyse en gevoed door wetenschappelijke expertise - een innovatietraject afgestemd op de eigen situatie uit te tekenen. We volgen de vorderingen wetenschappelijk op a.d.h.v. een **innovatie- en excellentiemonitor**. Essentieel is de overdracht van de kennis en het inzicht uit dit project naar andere scholen in Vlaanderen en Brussel en naar de reguliere pedagogische begeleiding.

OD 2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren

Realisaties 2011-2012

Elk jaar stapt er een nieuwe groep van 2,5-jarigen in het kleuteronderwijs. Volgehouden inspanningen om de ouders van deze kinderen - en van nog niet ingestapte (oudere) kinderen - van het belang van het kleuteronderwijs te overtuigen, blijven nodig. Het afgelopen jaar hebben we de communicatie over het belang van **kleuterparticipatie** beter afgestemd op kansarme ouders. Hiervoor werkten we samen met de Koning Boudewijnstichting (KBS) in het project 'Aangepaste communicatie voor sociaal zwakke groepen'. Vlaanderen blijft op wereldniveau een koploper op het vlak van kleuterparticipatie. In het schooljaar 2011-2012 waren 99 % van de vijfjarigen ingeschreven in ons kleuteronderwijs.

Het aantal op school **aanwezige kleuters** blijft nagenoeg stabiel: in 2010-2011 was 97,2 % van de ingeschreven vijfjarigen 220 halve dagen aanwezig (t.o.v. 97,3 % het schooljaar ervoor). Kleuters die minder aanwezig zijn op school wonen opmerkelijk vaker in een kansarme buurt, spreken thuisvakereen andere taal dan het Nederlands en hebben vaker een laaggeschoolde moeder. De nieuwe omkadering in het basisonderwijs die sinds 1 september 2012 van kracht is (zie OD 7.6) betekent voor het kleuteronderwijs een belangrijke stap vooruit. Het biedt scholen en kleuters meer pedagogisch comfort, waardoor ze nog meer inspanningen zouden kunnen doen om er voor te zorgen dat alle kleuters zo veel mogelijk aanwezig zijn, en zo ouders over de brug kunnen halen om hun kleuter nog meer op school aanwezig te laten zijn.

De **taalproef** - het sluitstuk van het geheel aan maatregelen om de kleuterparticipatie te bevorderen - geraakte het voorbije schooljaar verder ingeburgerd. Uit de evaluatie van de eerste twee schooljaren (2010-2011 en 2011-2012) blijkt dat meer dan 85 % van de leerlingen die de taalproef aflegden, effectief slaagde.

Plannen 2012-2013

We zetten de **samenwerking met Welzijn** (Kind en Gezin) verder op het vlak van het contacteren van ouders van niet-ingeschreven driejarige kleuters. Ook de **tweedelijnsondersteuning** voor kleuters in de Rand rond Brussel houden we aan.

Communicatie rond het thema 'kleuterparticipatie' blijft belangrijk. Ook dit schooljaar verspreiden we het 'Starterspakket: naar de kleuterklas' en herhalen we de campagne 'Kijk wat ik al kan' voor ouders met een kind in de derde kleuterklas, die het belang van de kleuterklas benadrukt en uitleg geeft over de taalproef.

OD 2.3 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen

Realisaties 2011-2012

De **dringende beleidsmaatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften** werden omgezet in een **voorontwerp van decreet**, dat principieel werd goedgekeurd door Vlaamse Regering. Ze kregen daarnaast ook een plaats in een ontwerp van **actieplan 'Handicap'** dat uitvoering moet geven aan het doelstellingenkader handicap dat door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Het pakket uren voor ondersteuning van leerlingen door een tolk Vlaamse Gebarentaal werd gevoelig uitgebreid.

Binnen het netoverschrijdende project 'Protocollering Diagnostiek' (**PRODIA**) werden protocollen online beschikbaar gesteld. Nieuwe protocollen zijn in ontwikkeling voor problemen op het vlak van motoriek, spraak en taal, gedrag en emotie.

Dankzij de bijkomende impuls voor de toekenning van gratis **dyslexiesoftwarepakketten** hebben een kleine 600 scholen uit het leerplichtonderwijs het afgelopen schooljaar gebruik gemaakt van dit aanbod. Verder heb ik de vzw's Luisterpuntbibliotheek en AdiBIB ondersteund bij de uitwerking van de sensibiliseringscampagne 'Ik haat lezen' om hun aanbod beter bekend te maken bij o.a. scholen, leraren, CLB, begeleiders.

Plannen 2012-2013

Het is mijn ambitie om nog voor het einde van 2012 in het Vlaams Parlement te komen tot een gestemd **decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften**.

We zetten verder in op de ondersteuning van leerlingen en studenten met een auditieve beperking door tolken Vlaamse Gebarentaal (VGT) of schrijftolken en passen de procedure nog meer aan in functie van de klantvriendelijkheid. Daarmee geven we maximaal uitvoering aan het arrest van het Hof van Beroep in Gent dat stelt dat jongeren die dat willen, voor minstens 70% van de onderwijstijd moeten kunnen een beroep doen op tolkondersteuning.

Competentieontwikkeling is een belangrijk thema in het debat over het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarover maakte ik met de vertegenwoordigers van de koepels en de PBD een aantal afspraken. Op korte termijn wil ik de competentiebehoeften in dit verband in kaart

brengen. De SNPB zal deze verkenning uitvoeren. Uiteindelijk wil ik komen tot een **globale visie op professionalisering voor onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften**. Vanaf het schooljaar 2013-2014 wil ik initiatieven nemen op het gebied van competentieontwikkeling.

Ik zal de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek naar GON en ION⁶ gebruiken om volgend schooljaar de discussie over een **toekomstgerichte organisatie en bekostiging van de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs** op te starten.

Ik ondersteun **PRODIA** ook tijdens het schooljaar 2012-2013 i.f.v. de oplevering van de protocollen motoriek, spraak en taal en gedrag en emotie. In overleg met het beleidsdomein Welzijn wil ik bekijken hoe protocolontwikkeling en -actualisering een plaats kunnen krijgen in een toekomstig Vlaams Expertisecentrum Diagnostiek.

Ik zal een gerichte communicatie over de inzet van **buitenschoolse hulp en therapie** voor diverse doelgroepen uitwerken. Daarom zal ik verder overleggen met o.a. de Vlaamse Vereniging van Logopedisten.

Zittenblijven is een praktijk die in Vlaanderen en in België heel vaak als curatieve maatregel wordt toegepast. Internationaal vergelijkend onderzoek (PISA 2009) toont aan dat België een groot aantal zittenblijvers heeft in vergelijking met de meeste andere landen. Tegelijk toont recent Vlaams onderzoek⁷ aan dat zittenblijven niet zo effectief is als men vaak veronderstelt. Het is mijn ambitie om het zittenblijven in te perken zonder echter de onderwijskwaliteit of de te bereiken doelen te verlagen. Ik zal hierover in gesprek treden met het onderwijsveld.

OD 2.4 De hervorming van het secundair onderwijs op de sporen zetten

Realisaties 2011-2012

Na de lancering van de oriëntatienota 'Mensen doen schitteren' en de consultatierondes die hier op volgden, heb ik de belangrijkste elementen van het concept voor het secundair onderwijs van de toekomst verder uitgewerkt. Ik zocht hiervoor **draagvlak** bij de verschillende partners en zocht **afstemming** met mijn collega's van de Vlaamse Regering. Heel wat stakeholders/partners brachten op eigen initiatief positief advies uit.

Plannen 2012-2013

In het najaar van 2012 zal ik binnen de Vlaamse Regering en alle stakeholders verder zoeken naar een consensus over de hervorming van het secundair onderwijs. Het resultaat van dit proces zal bij een draagvlak bij alle stakeholdersgroepen, voor het zomerreces 2013 uitmonden in een duidelijke beslissing over hoe de bakens voor deze hervorming worden uitgezet. Ik zal de nota gebruiken als basis voor een ruim maatschappelijk debat en hierover opnieuw advies vragen aan de VLOR en de SERV. Tegen het einde van deze legislatuur moet dit proces resulteren in een **voorontwerp van decreet**. De hervorming moet budgetneutraal zijn.

⁶ K. Petry, P. Ghesquière en L. Van Helmont (2012). GON en ION anno 2010 (OBPWO 10.01), KU Leuven en Katholieke Hogeschool Leuven.

⁷ B. De Fraine (e.a) (2011), Zittenblijven in vraag gesteld. Een verkennende studie naar nieuwe praktijken voor Vlaanderen vanuit internationaal perspectief (OBPWO 10.02), K.U.Leuven.

OD 2.5 Diplomagerichte trajecten in het volwassenenonderwijs en de werking van de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap bijsturen

Realisaties 2011-2012

Via het decreet betreffende de noodzakelijke bepalingen voor de organisatie van het onderwijs, heb ik de werking van de **examencommissie** voor het voltijds secundair onderwijs geoptimaliseerd. Vanaf 1 oktober 2012 is hierdoor een betere dienstverlening mogelijk. Kandidaten kunnen zich op een vlotte manier inschrijven en de nieuwe flexibele werking laat toe dat kandidaten beter hun examens kunnen voorbereiden en plannen. Aanvragen voor vrijstellingen worden bekeken in een vrijstellingscommissie, die alle aanvragen volgens dezelfde principes onderzoekt.

Het **nieuw opleidingsprofiel aanvullende algemene vorming** (AAV) dat de huidige BSO- en TSO-trajecten in het tweedekansonderwijs vervangt, werd geïmplementeerd op 1 september 2012.

Plannen 2012-2013

Vanaf 1 september 2012 vervangt een **nieuw opleidingsprofiel aanvullende algemene vorming** (AAV) de BSO- en TSO-trajecten in het tweedekansonderwijs. Tegelijk start de **monitoring van de instroom** (m.i.v. leeftijd, vooropleiding en schoolloopbaan) en **deelname van de cursisten aan alle mogelijke modules van het opleidingsprofiel AAV** met het oog op een evaluatie in 2014.

Ik start een traject op dat ervoor moet zorgen dat de **deelstudiebewijzen uitgereikt door de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en de Centra voor Volwassenenonderwijs in het kader van tweedekansonderwijs beter uitwisselbaar** zijn. Hierdoor krijgen de deelnemers in gecombineerde trajecten (examencommissie - CVO) gemakkelijker vrijstellingen.

Voor opleidingen met een verplichtstage-component (bv. farmaceutisch technisch assistent) zorg ik dat er een structurele samenwerking komt tussen de examencommissie en de CVO. Ik zal de CVO vragen om samenwerking rond bijvoorbeeld de **stagebegeleiding** te verkennen zodat ook voor kandidaten bij de examencommissie de kwaliteit van de stagebegeleiding kan worden gegarandeerd.

OD 2.6 Het hoger beroepsonderwijs concreet vorm geven

Realisaties 2011-2012

De Vlaamse Regering heeft haar principiële goedkeuring gehecht aan **het voorontwerp van decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs (HBO5) in Vlaanderen**. Dit decreet stelt een aantal maatregelen voor om de kwaliteit van het HBO5 in Vlaanderen te garanderen. Het spitst zich inhoudelijk toe op het creëren van structurele en intensieve samenwerkingsverbanden tussen de aanbieders van HBO5-opleidingen en de omvorming, de ontwikkeling, de kwaliteitszorg en de financiering van opleidingen HBO5. Ik heb advies gevraagd van de VLOR en de SERV.

De Vlaamse Regering heeft de **eerste beroepskwalificaties van niveau 5** erkend.

De **commissie HBO5** is geïnstalleerd en klaar om haar werkzaamheden op te nemen.

Plannen 2012-2013

In de uitrol van HBO zal ik met de minister bevoegd voor Werk verder afstemmen hoe kan samen gewerkt worden met VDAB en Syntra Vlaanderen.

In het voorjaar 2013 zal de parlementaire behandeling van het voorontwerp van **HBO5-decreet** van start gaan.

Naast de versterkte samenwerking tussen de aanbieders van HBO5-opleidingen is er nood aan **eenvormigheid van het regelgevend kader** waarbinnen HBO5-opleidingen worden georganiseerd. Daarom zal ik in samenwerking met experts uit het veld voorstellen uitwerken voor een rechtspositieregeling voor cursisten in het volwassenenonderwijs en de procedures voor kwaliteitszorg (zie OD 7.1) in het HBO5 afstemmen op de procedures van het nieuwe decreet kwaliteit in het hoger onderwijs en met de vraag van het afnemend beroepenveld. In een latere fase komen ook nog het financieringssysteem en de rechtspositie van het personeel aan bod. Er zal daarnaast ook werk worden gemaakt van maatregelen voor HBO5-opleidingen waarvoor er geen onderwijskwalificatie van niveau 5 kan worden ontwikkeld en voor HBO5-opleidingen van minder dan 900 lestijden en dit in samenspraak met de betrokken sectoren en ministers.

In de loop van 2012 en 2013 zal de Vlaamse Regering nog **beroepskwalificaties van niveau 5** erkennen en dit in nauw overleg met de betrokken sectoren. In het najaar van 2012 zijn de eerste **onderwijskwalificaties van niveau 5** klaar. Daarna zullen de eerste **dossiers voor nieuwe en omgevormde opleidingen** worden ingediend. Hiervoor zal ik in het najaar van 2012 het kader 'toets nieuwe HBO5-opleiding' aan de Vlaamse Regering voorleggen.

OD 2.7 Het hoger onderwijslandschap vorm geven en rationaliseren

Realisaties 2011-2012

Het **decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten** dat door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, voorziet de rechtsgrond voor de **overdracht van de academische hogeschoolopleidingen naar de universiteiten en de integratie van deze opleidingen in de universiteiten**. Hierdoor zijn de universiteiten vanaf het academiejaar 2013-2014 volledig verantwoordelijk voor deze academische hogeschoolopleidingen. Voor de kunstopleidingen in het hoger onderwijs voorzien we een uitzondering: zij blijven binnen de hogescholen en zullen voortaan worden aangeboden binnen het kader van een **School of Arts**. Daarnaast omvat het decreet ook **wijzigingen aan de taalregeling in het hoger onderwijs** (ruimere mogelijkheden om anderstalige opleidingsonderdelen/opleidingen aan te bieden, gekoppeld aan voorwaarden op het vlak van kwaliteit en democratisering), de regeling voor de **rechtspositie van personeelsleden die tewerkgesteld zijn i.h.k.v. de academische hogeschoolopleidingen**, en de **financiering van de hervormingsoperatie**. We voorzien in bijkomende middelen voor het hoger onderwijs: gespreid over de periode 2012-2024 investeert de Vlaamse Overheid bijkomend 225,9 miljoen euro in het hoger onderwijs.

De Vlaamse Regering keurde het besluit goed dat de **studieomvang van de masteropleiding geneeskunde terugbrengt van 240 naar 180 studiepunten**. Om aan de Europese richtlijn te voldoen, vergt deze vermindering een uitbreiding van de studieomvang van de master-na-masteropleiding in de huisartsgeneeskunde van 120 naar 180 studiepunten. De uitbreiding van de studieomvang van deze ma-na-ma en ook - in overleg met de universiteiten - van de masteropleiding in de specialistische geneeskunde werd geregeld via onderwijsdecreet XXII. Daarin werd ook een regeling voor de financiering van zowel de basisopleidingen als de ma-na-ma-opleidingen in de geneeskunde opgenomen.

Het decreet over de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en Brussel bepaalt dat Vlaamse hogescholen - voor de opleidingen drama, beeldende kunst en audiovisuele kunst - en universiteiten vóór 31 oktober 2011 een **aanvraag tot verlenging van de studieomvang van de masteropleidingen** kunnen indienen bij de Vlaamse Regering. Op basis van het algemene advies van de Erkenningcommissie besliste de Vlaamse Regering dat geen enkele aanvraag tot uitbreiding aan de vier vooropgestelde criteria voldoet.

Plannen 2012-2013

De **implementatie van het integratiedecreet** zal via een aantal uitvoeringsbesluiten worden geregeld. Het decreet legt aan de Vlaamse Overheid ook een aantal nieuwe verplichtingen op m.b.t. evaluatie en monitoring, o.a. wat betreft de gewijzigde taalregeling in het hoger onderwijs. De Vlaamse Regering zal een werkgroep samenstellen die tegen 30 juni 2015 een voorstel van outputindicatoren zal uitwerken om het deel van de academiserings- en PWO-middelen te verdelen. In het kader van deze implementatie zal ik overleg met en communicatie naar de hoger onderwijsinstellingen organiseren.

De integratie voltrekt zich voornamelijk bij de start van het academiejaar 2013-2014. Voor het personeel start de voorbereiding nog vroeger, nl. in februari 2013. Ik zal ter voorbereiding een communicatiecampagne opzetten naar scholen uit het secundair onderwijs, scholieren, ouders en studenten in spe toe om uit te leggen wat er allemaal precies verandert en waar ze terecht kunnen met al hun vragen.

Voor de rationalisatie van het hoger onderwijs zijn er specifieke stimulerende bepalingen voorzien in het integratiedecreet. De overheid zal langs deze weg fusies die in de steigers staan ondersteunen

In opdracht van de Vlaamse Regering teken ik in overleg met de VLUHR een **beleidskader** uit voor de **eventuele verlenging van de studieomvang van sommige bachelor- en masteropleidingen**. Dit beleidskader zal in december 2012 aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

OD 2.8 De participatie aan het hoger onderwijs verhogen, in het bijzonder van jongeren uit kansengroepen

Realisaties 2011-2012

Met het gestemde **decreet betreffende de studentenvoorzieningen (stuvo) in Vlaanderen** werd het sociaal karakter van het hoger onderwijs versterkt. Vanaf 1 januari 2013 worden de afzonderlijke vzw's Studentenvoorzieningen van de hogescholen geïntegreerd in de hogeschool, wat de afstemming tussen het sociaal beleid en het onderwijsbeleid moet vergemakkelijken. De studentenvoorzieningen worden paritair beheerd door de studenten en de instellingen en behouden binnen de instellingen een ruime autonomie. Het stuvo-decreet houdt ook een vereenvoudiging in op het gebied van het beheer (geen beheersovereenkomsten meer) en een vermindering van de administratieve lasten.

In het stuvo-decreet is vanaf 2014 een groeipad voorzien voor de studentenvoorzieningen van de universiteiten⁸ met de bedoeling om tegen 2016 een gelijke gemiddelde financiering per opgenomen studiepunt voor universiteiten en hogescholen te realiseren.

Plannen 2012-2013

In het kader van de **implementatie van het stuvo-decreet** zal ik nadere richtlijnen geven aan de instellingen voor de opmaak van hun beleidsplan. Op basis van een wetenschappelijke studie naar het profiel en de behoeften van de leerlingen en cursisten die in het academiejaar 2011-2012 HBO5-opleidingen volgen, werkt de Vlaamse Regering met inachtneming van de in het decreet studentenvoorzieningen voorziene voorwaarden een financieringsregeling uit voor de cursisten en leerlingen van een HBO5-opleiding.

⁸Decreet betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen (29 juni '12), art.10: De sociale toelage voor de hogescholen en universiteiten bedraagt in totaal respectievelijk 28.958.000 euro en 16.009.000 euro op prijsniveau 2011. Het bedrag van de totale sociale toelage voor de universiteiten, wordt van 2014 tot en met 2016 jaarlijks verhoogd met 0,50 mio euro

De rapporten van de instellingen over de periode 2008-2010 hebben een aantal tekortkomingen aan het licht gebracht, waardoor ik mij genoodzaakt zie de manier waarop het **Aanmoedigingsfonds** is geconcipieerd grondig te herbekijken en te herformuleren. Ik wil met de instellingen die hoger onderwijs aanbieden Vlaamsbrede strategische doelstellingen vastleggen. Vertrekkend van deze streefcijfers en -data, zal ik concrete doelstellingen afspreken met de instellingen op het vlak van in-, door- en uitstroom van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Deze concrete doelstellingen zullen worden opgenomen in de beheersovereenkomsten, net zoals de manier waarop ze zullen worden gemeten en gefinancierd. Het is mijn bedoeling om de verschillende bestaande initiatieven rond diversiteit (o.a. de projecten m.b.t. innovatie in de lerarenopleiding maar ook de studentenvoorzieningen) op elkaar af te stemmen.

OD 2.9 Studeren in het buitenland stimuleren

Realisaties 2011-2012

We werken mee aan het **Asia-Europe Meeting (ASEM)-DUO programma** voor de versterking van de uitwisseling van studenten tussen Vlaamse instellingen en de instellingen uit Zuid-Korea, China, India en Vietnam. De reeds bestaande samenwerking met het 'Washington Center for Internships' and 'Academic Seminars' werd verder uitgebreid tot twaalf Vlaamse en vijf Amerikaanse beurzen voor studenten van Vlaamse instellingen. Beursstudenten maken 25% uit van de studenten die aan deze beide programma's deelnemen.

In het kader van Erasmus werd de tegemoetkoming voor beursstudenten verhoogd, de differentiatie van het beursbedrag naar gelang de bestemming afgeschaft, het beursbedrag voor studieverblijven en stages gelijkgesteld. Er werden extra financiële middelen voorzien waardoor de instellingen op voorhand een duidelijk zicht zullen hebben op hoeveel beursmaanden ze in een bepaald jaar zullen kunnen uitbetalen, en dus hoeveel studenten effectief een beurs zullen krijgen. Het aantal toegekende beursmaanden wordt jaarlijks opnieuw berekend op basis van een aantal parameters (past performance en nieuwe voorstellen van de instellingen).

Plannen 2012-2013

De Vlaamse Overheid heeft zich geëngageerd om tegen 2020 20% van de afgestudeerden een buitenlandse ervaring (studie of stage) te bezorgen. De bijsturing van de toekenning van de Erasmusbeurzen wordt verder uitgewerkt. Het besluit waarmee deze bijsturing wordt geregeld, zal ik aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorleggen in het najaar 2012.

Op basis van het **plan van aanpak** – dat als mededeling aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd – zullen we in het najaar 2012 gesprekken opstarten met de instellingen, studenten en andere betrokkenen. Eind 2012 wil ik het actieplan om de mobiliteit van studenten te versterken en uitwisselingen te stimuleren, finaliseren. In eerste instantie zal de aandacht vooral uitgaan naar de financiering en de uitwerking van een verbeterd registratiesysteem. Daarnaast zal ik werk maken van maatregelen ter versterking van de mobiliteit via een generiek stelsel van mobiliteitsbeurzen voor studenten, met bijzondere aandacht voor stages en voor deelname van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen aan uitwisselingen. Zo zal het actieplan vanaf 2013-14 ook voorzien in mobiliteitsbeurzen voor uitwisselingen buiten Europa. Ik zal maatregelen voorstellen ter versterking van de academische kwaliteit van de studentenuitwisselingen. Daarnaast zal ik ook inzetten op het versterken van de uitwisseling van studenten met een aantal groeilanden via een stelsel van DUO-beurzen i.h.k.v. academische diplomatie. Ik zal samen met de minister-president de prioritaire landen vastleggen om de mobiliteitsmiddelen binnen de culturele akkoorden geconcentreerd in te zetten. Na de goedkeuring van het actieplan door de Vlaamse Regering zal ik de nodige projecten opstarten voor de implementatie ervan.

Ik zal verder overleggen met de instellingen om hun rol op het vlak van begeleiding en stimulering van studenten i.h.k.v. mobiliteit verder te concretiseren. Ook wil ik samen zitten met de instellingen en het bedrijfsleven om te bespreken hoe we de doelstellingen op het vlak van buitenlandse stages kunnen realiseren.

OD 2.10 Onderzoek en innovatie stimuleren: de loopbaan van onderzoekers in het hoger onderwijs

Realisaties 2011-2012

In uitvoering van de cao III hoger onderwijs is er samen met het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie een werkgroep ‘onderzoekers’ opgericht. De leden zetelen als experts en niet als vertegenwoordiger van de instelling of organisatie waar ze werkzaam zijn. Ik heb op 31 mei 2012 de aanbevelingen van de werkgroep ontvangen.

Plannen 2012-2013

De **aanbevelingen van de werkgroep ‘onderzoekers’** werden reeds in het VOC hoger onderwijs met de sociale partners besproken. Daarbij moet bijzondere aandacht gaan naar de genderproblematiek: hoe voldoende vrouwen aantrekken en behouden als onderzoeker en laten doorstromen naar het ZAP (Zelfstandig Academisch Personeel). Op grond van de bespreking en eventuele afspraken die er in het VOC gemaakt worden, zullen acties worden bepaald. Deze kunnen eventueel opgenomen worden in cao IV.

OD 2.11 Participatie aan levenslang leren verhogen

Realisaties 2011-2012

Op basis van de tussentijdse evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs ben ik bezig aan de omvorming van de opleidingen, het aanbod en de regionale spreiding van het secundair volwassenenonderwijs. In het kader van de hervorming van het hoger beroepsonderwijs (zie OD 2.6) werd een voorontwerp van decreet door de VR goedgekeurd op 20 juli 2012. Hierbij wordt een rationalisatie van het aanbod in HBO en de centra voorzien. Daarnaast werd ook een beleidsvisie uitgetekend voor een verdere integratie van basiseducatie in het volwassenenonderwijs, die gericht is op een volledig eengemaakte regelgeving voor zowel de CBE als de CVO.

In juni 2012 heb ik de **discussienota ‘Naar een geïntegreerd EVC-beleid’** aan alle betrokken strategische adviesraden voorgelegd.

Plannen 2012-2013

Ik maak verder werk van de grondige evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs die drie luiken omvat:

- voor de evaluatie van de financiering of subsidiëring van de centra wacht ik de resultaten van de audit van het Rekenhof naar de personeelsfinanciering van het volwassenenonderwijs af. Afhankelijk van de resultaten van deze audit wordt nagegaan of er nog andere aspecten van financiering/subsidiëring worden geëvalueerd;

- gelet op de geplande hervorming van de consortia volwassenenonderwijs is een evaluatie van deze organisaties niet meer zinvol (zie verder). De ondersteuning van de CVO en CBE door de pedagogische begeleidingsdiensten en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (VOCVO) en de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs worden geëvalueerd in het kader van de globale evaluatie van de werking van de PBD (zie verder);
- omdat het decreet volwassenenonderwijs sinds 2007 al enkele keren in belangrijke mate werd gewijzigd, is een globale evaluatie van de initiële beleidsdoelstellingen van dit decreet nog weinig zinvol. In de plaats van een dergelijke evaluatie zal ik – samen met de sector en de collega's bevoegd voor Werk en Inburgering - werk maken van een globale beleidsvisie over het volwassenenonderwijs die in de volgende legislatuur kan gerealiseerd worden.

Daarnaast zal ik de aanvullende financiering of subsidiëring van het gecombineerd onderwijs evalueren en eventueel voorzien in de nodige bijstellingen ter versterking van dit beleidsinitiatief.

Samen met mijn collega's bevoegd voor Werk en Inburgering werk ik aan een globaal **concept van leeradvies en –oriëntering voor volwassen (kandidaat) lerenden** dat in het najaar van 2012 moet leiden tot een voorontwerp van decreet. De consortia volwassenenonderwijs en de Huizen van het Nederlands zullen opgaan in deze nieuwe structuur. Samen met mijn collega's van Werk en Inburgering voorzie ik hierbij ook een nauwe en structurele samenwerking met de Werkwinkels en de Onthaalbureaus. Volwassenen kunnen vanaf dan met al hun vragen over leren en opleiding terecht bij deze loketten. De huidige taken van de HvN op het vlak van intake, testing en oriëntering van anderstaligen naar het meest passend aanbod Nederlands tweede taal (NT2) (zie OD 3.3) zal ik op een herkenbare en zichtbare manier continueren.

Over een geïntegreerd EVC-beleid zal ik tijdens het werkjaar 2012-2013 de discussienota samen met de adviezen van de VLOR en de SERV voorleggen aan de Vlaamse Regering met het oog op een voorontwerp van decreet. Dit gebeurt in afstemming met de beleidsplannen van alle andere betrokken beleidsvelden (Jeugd, Sport, Cultuur, Werk en Welzijn) en met de recente Europese aanbeveling over het valideren van niet-formeel en informeel leren. In het voorjaar 2013 zal ik een voorontwerp van decreet uitwerken dat ik zal voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Om **afstandsleren** in Vlaanderen binnen de volwasseneneducatie op een kwaliteitsvolle manier op te zetten, wordt gewerkt aan een actieplan. De focus ligt hierbij op de kwalificerende opleidingen ingericht door het volwassenenonderwijs, de VDAB en Syntra Vlaanderen met o.m. aandacht voor NT2. Ik wil daarbij vooral inzetten op het uitwisselen van middelen (zoals leerinhouden) en het delen van modellen. Voorts tref ik de nodige voorbereidingen om de samenwerking met de SNPB rond dit thema structureel uit te bouwen met ingang van 1 september 2013.

Vlaanderen engageert zich in de mondiale beweging van **'Open Educational Resources'**⁹ (OER) die kennis beschouwt als een publiek te delen goed. Het Vlaamse OER-beleid zal alle onderwijsniveaus aanspreken om op vrijwillige basis in te stappen en daarbij de expertise die is opgebouwd via KlasCement in het leerplichtonderwijs doortrekken ter ondersteuning van een OER-beleid voor het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs. Het opzetten van een portaal van waaruit links kunnen worden getrokken naar OER-materiaal van en voor alle onderwijsniveaus speelt hierbij een sleutelrol.

⁹ 'Open Educational Resources' is onderwijs-, leer- en onderzoeksmateriaal dat behoort tot het openbare domein of onder open licentie wordt aangeboden en dus gratis toegang, gebruik, aanpassing en verdere verspreiding toestaat zonder of met weinig beperkingen.

In opvolging van een beleidsaanbeveling van de tussentijdse evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs wil ik de **huidige procedure waarbij CVO nieuwe onderwijsbevoegdheid kunnen verkrijgen, hervormen**. Ik wil komen tot een programmatieprocedure die een rationeel, maar behoeftendekkend aanbod volwassenenonderwijs beter kan realiseren. We zullen deze nieuwe procedure grondig voorbereiden in 2013, om in werking te treden op 1 september 2014.

Met de nieuwe Nederlandse regering zullen we het hebben over de toekomst van **Open Universiteit**, d.i. een programma voor afstandsonderwijs dat ook door Vlaamse universiteiten wordt aangeboden om werkenden en werk-zoekenden een diploma hoger onderwijs te laten behalen. Ik zal nagaan op welke wijze we dit zinvol programma in Vlaanderen kunnen blijven aanbieden en welke maatregelen moeten genomen worden ter ondersteuning ervan.

Tevens zal ik de nodige initiatieven nemen, opdat diploma's van de Open Universiteit worden erkend en gehonoreerd door alle Vlaamse instellingen hoger onderwijs.

OD 2.12 De digitale kloof wegwerken

Realisaties 2011-2012

Een **actueel opleidingsprofiel ICT in de basiseducatie** zorgt er voor dat cursisten sinds het voorjaar van 2012 basisvaardigheden ICT effectief kunnen verwerven.

Aanvullend op de conceptnota Mediawijsheid richtte ik samen met mijn collega bevoegd voor Media een **gamefonds** op om de ontwikkeling van 'serious games' te ondersteunen en op die manier games als educatieve middelen in de scholen te kunnen inzetten.

Plannen 2012-2013

Om het **ICT-beleid** te **evalueren** hebben we een peilingstoets informatieverwerving met praktische proef aan de PC georganiseerd. De resultaten van de peiling moeten in maart 2013 beschikbaar zijn. In het kader van deze evaluatie plan ik in het najaar van 2012 ook een nieuwe afname van de ICT-monitor¹⁰.

In het kader van het **gamefonds** zal er het komende werkjaar een eerste oproep worden gelanceerd voor **ontwikkelingsprojecten**. Zo staat de ontwikkeling van een nieuw game op de agenda over de thematiek van pesten en - vanuit het innovatiefonds voor de lerarenopleiding - over klasmanagement.

Vlaanderen participeert samen met vijf andere landen/regio's aan een internationaal pilootproject '**eSafety Label**', waarbij men scholen instrumenten voor zelfevaluatie aanreikt met als doel de visieontwikkeling en sensibilisering omtrent ICT-veiligheid en de ontwikkeling van een veilig ICT-beleid op schoolniveau te stimuleren.

Recent constateerden we een aantal trends waarbij scholen aan de slag gaan met experimentele of nieuwe concepten, zoals bv. **tablets**. Ik wil bovendien de scholen die reeds werken met deze nieuwe vormen van onderwijs samenbrengen en verder opvolgen zodat positieve ervaringen kunnen worden uitgewisseld en verder ten dienste worden gesteld van scholen die met de idee spelen om soortgelijke projecten uit te rollen. Ik wil de pioniers aanzetten om de opgedane ervaring, verworven expertise en know-how te delen met het brede onderwijsveld en wil hen daarbij ondersteunen. Samen met de VLOR wil ik werken aan een gezamenlijke strategie om aan trends zoals 'tabletscholen', gaming,

¹⁰ J. Van Braak, G. Clarebout en K. Goeman. MICTIVO 2012: Monitor voor ICT-integratie in het Vlaamse Onderwijs (OBPWO 11.02), UGent, KU Leuven, Hogeschool Universiteit Brussel.

‘elke leerling een eigen toestel’ tegemoet te komen. Ik zal erover waken dat deze nieuwe didactische hulpmiddelen geen doel op zich worden.

De toekomst van ons hoger onderwijs wordt nog al te vaak uitgedacht in papier en aula's, dit terwijl nieuwe technologieën een waaier aan mogelijkheden voorzien om jongeren met nieuwe leervormen te leren omgaan. In het hoger onderwijs zal ik het initiatief nemen om de aanwezige goede praktijken inzake gebruik van **nieuwe media** te verzamelen en te verspreiden.

SD 3 Het leren van het Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving

In een ambitieus talenbeleid is het streefdoel dat elk kind, elke jongere uitstekend Nederlands spreekt, met daarnaast een degelijke kennis van twee of meer vreemde talen. Geletterdheidscompetenties zijn in een kenniseconomie voor iedereen noodzakelijk. Anderstalige volwassenen moeten kunnen rekenen op een degelijk en behoeftendekkend aanbod NT2 op maat.

OD 3.1 Nieuwe ontwikkelingsdoelen en eindtermen implementeren

Plannen 2012-2013

Het ambitieuzer formuleren van de eindtermen Moderne Vreemde Talen zal worden verder gezet. Hierover zal aan de Vlaamse Regering tussentijds gerapporteerd worden.

Bij het ontwikkelen en actualiseren van de eindtermen Moderne Vreemde Talen zal het ERK gebruikt worden, waar zinvol en waar nodig.

OD 3.2 Het leren van het Nederlands in de scholen versterken

Realisaties 2011-2012

De acties uit mijn conceptnota ‘Samen taalgrenzen verleggen’ werden verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Zo werd i.s.m. de HvN (www.taalboulevard.be) de **talenwebsite** ‘De lat hoog voor talen’ uitgerust met een focuspagina rond **taalstimulering Nederlands**.

Plannen 2012-2013

De acties uit de talennota rond **taalontwikkeling Nederlands** komen dit schooljaar nog meer op de voorgrond. Zo zal ik decretaal regelen dat lagere scholen een **taalbad van 4 of 8 weken** organiseren voor **kinderen die bij een eerste inschrijving in het leerplichtonderwijs het Standaardnederlands onvoldoende** machtig zijn. De leerlingen zullen tijdens deze periode ondergedompeld worden in het Nederlands. Na deze 4 of 8 weken stappen deze leerlingen over naar het gewoon lager onderwijs in een school naar keuze, waar ze worden geïntegreerd in de reguliere klas. Ik voorzie de mogelijkheid voor scholen om dit taalbad schooloverstijgend te organiseren.

Verder wil ik lagere scholen decretaal de mogelijkheid bieden om alle leerlingen die na een taalbad en na ondersteuning in een reguliere klas nog onvoldoende met het Standaardnederlands gevorderd zijn, te verplichten taallessen Nederlands te volgen en dit tot **drie uur extra naast de gewone lessen per week**. Scholen uit het secundair krijgen een gelijkaardige mogelijkheid voor leerlingen die na een

onthaalsoort en na het voorzien van een flexibel opleidingstraject het Standaardnederlands nog onvoldoende machtig zijn om de lessen te volgen.

De klassenraad beslist welke leerlingen dit extra aanbod na de schooltijd moeten volgen. Via de engagementsverklaring verwachten we van de ouders van de betrokken leerlingen een positieve houding tegenover dit bijkomend aanbod Nederlands.”

OD. 3.3 Nederlands als tweede taal stimuleren

Realisaties 2011-2012

Om de **capaciteitsproblemen** voor het **aanbod NT2** beter te kunnen duiden, heb ik een audit laten uitvoeren in vier regio's waar het aanbod niet is afgestemd op de vraag. Op basis van de resultaten van die audit heb ik een aantal maatregelen genomen. Zo heb ik de aanwending van de leraarsuren NT2 in vier Antwerpse Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) gekleurd zodat deze niet meer kunnen worden ingezet voor de organisatie van een ander aanbod dan NT2. Ook heb ik de toekenning van onderwijsbevoegdheid voor het NT2-aanbod van de basiseducatie aan bepaalde CVO uit de regio's met capaciteitsproblemen voor het aanbod NT2 met twee schooljaren verlengd.

Plannen 2012-2013

Aan de decretale stuurgroep volwassenenonderwijs heb ik de opdracht gegeven om meer **flexibele en behoeftegerichte opleidingsprofielen NT2** te ontwikkelen. Ik zal de eerste van deze nieuwe opleidingsprofielen in 2013 implementeren na overleg met mijn collega's van Werk en Inburgering

Mijn administratie zal de evolutie in vraag en aanbod van het **aanbod NT2** in Vlaanderen en Brussel blijven opvolgen. Indien er zich nieuwe tekorten zouden voordoen, zal ik de genomen maatregelen om het aanbod NT2 uit te breiden, verlengen of - indien nodig - aanscherpen (o.a. zomeraanbod, korte cursussen). Ook zal ik de voorziene groeinorm voor de Centra voor Basiseducatie (CBE) en de CVO prioritair toekennen aan bepaalde leer- en studiegebieden, waaronder in elk geval NT2.

Samen met mijn collega bevoegd voor Inburgering en Werk zal ik nog in het najaar van 2012 onderhandelingen opstarten met de belangrijkste partners op het vlak van NT2 i.f.v. een **herziening van het Vlaams Afsprakenkader NT2**. In afwachting zal ik samen met de collega bevoegd voor Werk afspraken maken met de VDAB om tegemoet te komen aan eventuele knelpunten of barrières bij de toeleiding van werkenden of werkzoekenden naar het NT2-aanbod.

In 2013 wordt er ook een gebruikersonderzoek onder NT2-cursisten opgezet.

O.D 3.4 Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren

Realisaties 2011-2012

Een nieuw Plan Geletterdheid werd voorbereid met de betrokken partners en de beleidsdomeinen Werk, Cultuur en Welzijn. Dit plan werd voor advies voorgelegd aan VLOR en SERV.

Plannen 2012-2013

Indien we in Vlaanderen en Europa een kenniseconomie willen, dan zijn geletterdheidscompetenties onmisbaar. Daarom heeft in september 2012 de 'High Level Group of Experts on Literacy' - opgericht door de Europese Commissie - zijn aanbevelingen bekend gemaakt en de Europese lidstaten

opgeroepen tot actie om er voor te zorgen dat alle Europese burgers (functioneel) geletterd zijn. Het **nieuwe Plan Geletterdheid** (2012-2016) sluit aan bij deze beleidsaanbevelingen. In het kader van de toekenning van verloven wegens bijzondere opdracht (detacheringen) werd één FTE toegekend aan het VOCVO om de functie van projectleider op zich te nemen.

Tijdens de raad van onderwijsministers van de Europese Unie in Nicosia werd mijn pleidooi om **beeldgeletterdheid in het onderwijs** in te voeren, zeer goed onthaald. De commissaris voor onderwijs van de EC zal het initiatief nemen om beeldgeletterdheid toe te voegen aan de aanbevelingen om de geletterdheid in de EU te versterken. Beeldgeletterdheid zal ook een belangrijk onderdeel vormen van het Vlaamse Plan Geletterdheid waarvan de acties vanaf dit jaar worden uitgerold.

Ik zal nagaan hoe via verdere flexibilisering van het opleidingsaanbod in de basiseducatie de mogelijkheden om geletterdheidstraining te integreren in andere (opleidings-)trajecten kunnen worden vergroot. Samen met mijn collega bevoegd voor Werk zal ik maatregelen nemen om het **screeningsinstrument geletterdheid** gericht in te zetten als een instrument in het begeleidings- en opleidingstraject van potentieel laaggeletterde werkzoekenden ingeschreven bij de VDAB.

Het nieuwe plan zal sterkere structurele partnerschappen creëren voor acties in de beleidsvelden Welzijn en Cultuur. Zo zal i.h.k.v. het armoedebestrijdingsbeleid (zie OD 2.1) en het sociaal-culturele beleid worden onderzocht op welke manier geletterdheid een plaats kan krijgen in trajecten van informeel en niet-formeel leren.

De eerste resultaten van het 'Programme for the International Assessment of Adult Competences' (PIAAC) van de OESO - waaraan Vlaanderen deelneemt - zullen in 2013 beschikbaar zijn.

O.D 3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren

Realisaties 2011-2012

De praktijkgerichte literatuurstudie naar **talensensibilisering** in het Vlaamse onderwijs¹¹ die de VLOR op mijn vraag uitbesteedde, toont nogmaals de positieve effecten van talensensibilisering op de attitudes, motivatie en taalleerbereidheid van leerlingen en op de attitudes van leraren. Er blijkt in Vlaanderen echter nog steeds terminologische verwarring te bestaan rond het begrip talensensibilisering en het bestaande lesmateriaal is eerder beperkt en weinig vernieuwend. Om de bekendheid van talensensibilisering en **taalinitiatie** en de verschillen tussen beide begrippen in het onderwijsveld te verhogen, voorziet de talenwebsite sinds het voorjaar van 2012 aparte focuspagina's over deze concepten.

Om de uitwisseling van '**native speakers**' te faciliteren maakte ik i.h.k.v. uitwisseling om taalles Nederlands te geven, een verlof voor opdracht in een andere Gemeenschap in België mogelijk. Dit zorgt er voor dat de statutaire rechten van de personeelsleden die aan een dergelijke uitwisseling deelnemen, gevrijwaard blijven.

Plannen 2012-2013

Om de uitwisseling van '**native speakers**' tussen de verschillende Gemeenschappen in België ook in de praktijk mogelijk te maken, plan ik een overleg met de collega's uit de andere Gemeenschappen om hierover afspraken te maken en eventuele problemen qua regelgeving uit de weg te ruimen

¹¹C. Frijns en S.Sierens(2011), 't Is goe, juf, die spreekt mijn taal! Wetenschappelijk rapport over talensensibilisering in de Vlaamse onderwijscontext. K.U.Leuven en UGent.

Met het oog op een **kwaliteitsvolle implementatie van talensensibilisering in het talenbeleid van de scholen** wordt momenteel bestaand lesmateriaal verzameld en nieuw prototypisch materiaal ontwikkeld, dat ik via de talenwebsite ter beschikking van leraren zal stellen. Daarnaast participeren de pedagogische begeleidingsdiensten aan een begeleidingstraject rond het toepassen van talensensibilisering in een aantal basisscholen.

Sinds 2004 is het leergebied Frans in Vlaanderen verplicht in de derde graad van het gewoon lager onderwijs. Daarenboven kan Frans als taalinitiatie al vanaf het kleuteronderwijs worden aangeboden. Ik heb de intentie om het decretaal mogelijk te maken dat scholen – wanneer de leerlingen het Standaardnederlands voldoende onder de knie hebben – het leergebied Frans kunnen aanbieden vanaf de tweede graad van het gewoon lager onderwijs. De mogelijkheid tot taalinitiatie in het hele basisonderwijs blijft behouden. Ook andere talen dan Frans, m.n. Engels als belangrijke wereldtaal en Duits als derde landstaal, kunnen als initiatie worden aangeboden, op voorwaarde dat er eerst initiatie Frans wordt gegeven. Ook talensensibilisering krijgt een structurele plek in het hele basisonderwijs.

Ik wil scholen vanaf het schooljaar 2013-2014 decretaal de mogelijkheid bieden om in het voltijds en deeltijds gewoon secundair onderwijs andere vreemde talen - met name **de officiële talen¹² van de Europese Unie en de officiële landstaal van de BRIC-landen** aan hun leerlingen aan te bieden en dit voor zover daar lokaal een draagvlak voor is. De bekwaamheidsbewijzen voor de lesgevers in deze talen zal ik vastleggen.

CLIL zal dit schooljaar zijn **decretaale grondslag** krijgen waarbij de voorwaarden zoals bepaald in mijn conceptnota mee opgenomen worden. Flankerend zal ik ook een **nascholingsaanbod** rond CLIL organiseren voor pedagogisch begeleiders en potentieel geïnteresseerde schoolteams (zie OD 3.6).

Ook na de schooluren moet er ruimte zijn voor een **facultatief, eventueel informeel en desgevallend voor de ouders betalend aanbod aan activiteiten in vreemde talen**, waarbij ook de thuistalen van de leerlingen aan bod kunnen komen. Om de scholen te sensibiliseren voor en te ondersteunen bij het uitbouwen van een dergelijk aanbod, voorzie ik i.h.k.v. de toekenning van verloven wegens bijzondere opdracht een voltijds gedetacheerde leerkracht bij Voorrangbeleid Brussel (VBB).

O.D 3.6 Een talenbeleid in elke school aanmoedigen

Realisaties 2011-2012

Net zoals het schooljaar voordien onderzocht de onderwijsinspectie in 2010-2011 het **talenbeleid** in de scholen die werden doorgelicht: 60 % van de Vlaamse scholen werkt aan een talenbeleid, maar binnen deze groep zijn er echter nog grote verschillen. In vergelijking met het schooljaar 2009-2010 noteert de inspectie enkele positieve evoluties m.b.t. de uitwerking van, visie rond en deelname aan het talenbeleid van de school.

Plannen 2012-2013

Gezien het cruciale belang van de voorschoolse periode voor de taalontwikkeling van jonge kinderen, is een samenwerking met mijn collega bevoegd voor Welzijn absoluut noodzakelijk. Om scholen maximaal te ondersteunen bij de uitwerking en implementatie van een onthaalbeleid op school, waarin

¹²Voor wat betreft de officiële talen van de EU bedoelen we limitatief de 23 officiële talen: Bulgaars, Tsjechisch, Deens, Duits, Ests, Grieks, Engels, Spaans, Frans, Iers, Italiaans, Lets, Litouws, Hongaars, Maltees, Nederlands, Pools, Portugees, Roemeens, Slowaaks, Sloveens, Fins en Zweeds. Voor wat de BRIC-landen betreft bedoelen we het Portugees, het Chinees (Standaardmandarijn), het Russisch, Hindi en Engels.

het talenbeleid een duidelijke plaats moet krijgen, zal ik in dialoog treden met mijn collega bevoegd voor Inburgering. Dat overleg zal in 2013 uitmonden in een **protocol** met beide beleidsdomeinen.

Om ervoor te zorgen dat elke school werk maakt van een talenbeleid, zal ik instrumenten aanreiken die hen ondersteunen bij de ontwikkeling en uitvoering ervan. In de eerste plaats wil ik inzetten op het ontwerp van een **kwaliteitscharter voor een inclusief en divers talenbeleid**. Dit wordt een soort handleiding die scholen een houvast biedt in het opzetten, implementeren en evalueren van hun talenbeleid. In het kader van dit kwaliteitscharter zal er ook een profiel worden uitgewerkt voor de functie van **talencoördinator**, die de uitwerking, opvolging en inbedding van een talenbeleid op school coördineert.

Op basis van de bevindingen van een commissie van experts zal ik een 'toolkit' laten ontwikkelen met daarin zeker verplichte peilingsproeven. Deze toolkit zal de lerarenteams ondersteunen om de taalvaardigheidscompetenties Nederlands op verschillende momenten in de schoolloopbaan en a.d.h.v. verschillende instrumenten breed te evalueren en op te volgen, en in het bijzonder a.d.h.v. de **verplichte peilingsproeven** tijdens de overgang van het kleuter- naar het basisonderwijs en van het basis- naar het secundair onderwijs.

Binnen dit concept van brede evaluatie heeft ook het **talenportfolio** van de Raad van Europa een plaats. Ik zal bij dit instrument een handleiding voor scholen laten uitwerken - waarbij de PBD een prioritaire partner zal zijn - zodat het talenportfolio aantrekkelijk en laagdrempelig wordt om er op school mee aan de slag te gaan. Voor de leerlingen in het eerste jaar van het lager onderwijs blijft het 'Screeningsinstrument Aanvang Lager Onderwijs Taalvaardigheid' (SALTO) ter beschikking.

Aanvullend wil ik niet alleen een nascholingsaanbod rond breed evalueren voor leraren voorzien, maar ook inzetten op competentieverhoging van leraren op het vlak van taalontwikkelen en adaptief lesgeven, talensensibilisering, het coördineren van een inclusief en divers talenbeleid op school en CLIL. De uitbouw van expertise en de vorming en coaching van scholen in Vlaanderen en Brussel rond hogergenoemde thema's zal vanaf september 2013 aan de opdracht van de SNPB worden toegevoegd.

Op 1 januari 2013 zal een **gestroomlijnde ondersteuningsstructuur** voor Brussel in werking treden. Deze nieuwe vzw, waarin de werking van VBB en BROSO zal geïntegreerd worden, krijgt de opdrachtexpertise te ontwikkelen en vorming te geven aan basis- en secundaire scholen op het vlak van onderwijs in een meertalige context.

SD 4 Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt

OD 4.1 Duurzaam samenwerken tussen Onderwijs, Werk en Vorming

Realisaties 2011-2012

Samen met de minister van Werk werden de **sectorconvenanten** 2010-2011 in 2012 met een jaar verlengd. Het thema 'aansluiting onderwijs arbeidsmarkt' uit de sectorconvenanten werd decretaal verankerd. Dat garandeert dat sectoren zich hiervoor blijven inspannen. De sectoren zijn en blijven een belangrijke partner voor de onderwijsactoren. Dit wordt al dan niet verder geformaliseerd in een onderwijsconvenant of via projectmatige samenwerking met één of meerdere Regionale Technologische Centra (RTC) (zie OD 4.7).

Plannen 2012-2013

De **nieuwe generatie sectorconvenanten 2013-2014** zet verder in op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, waarbij sectoren zelf accenten kunnen leggen in hun werking t.a.v. onderwijs. In dit kader wordt bijzonder ingezet op werkplekleren. Een voldoende ruim aanbod aan leerwerkplaatsen met eveneens aandacht voor de kwaliteit van het werkplekleren is het streefdoel (zie ook OD 4.3).

Het loopbaanakkoord dat de Vlaamse sociale partners en de Vlaamse Regering op 17 februari 2012 voor de komende twee jaar sloten, focust op drie scharniermomenten in de leer- en werkloopbaan van mensen. Voor onderwijs is het eerste scharniermoment belangrijk, nl. de **overgang van leren naar werken**.

In mijn beleid kom ik tegemoet aan de verwachtingen van het loopbaanakkoord m.b.t. studie- en beroepskeuzebegeleiding (zie OD 1.6 en OD 2.11), werkplekleren (zie ook OD 4.3), afstemming tussen het opleidingsaanbod en de realiteit op de arbeidsmarkt (zie OD 4.2) en het voorkomen en remediëren van ongekwalificeerde uitstroom. Wat dit laatste luik betreft, schrijf ik mijn beleid in het Europese beleid in. Samen met de minister van Werk zet ik het actieplan ‘Voorkomen en remediëren van vroegtijdig schoolverlaten’ op stapel. Dat plan spitst zich toe op vier comprehensieve actielijnen: preventie, interventie, compensatie/remediëring van vroegtijdig schoolverlaten, maatregelen rond monitoring, analyse en coördinatie van beleid. Hierbij worden de VESOC-partners, de koepelorganisaties van inrichtende machten, GO!, SERV, VDAB, Syntra Vlaanderen, WSE en VLOR betrokken.

In het licht van het opdoen van arbeidservaring in het onderwijs, zal ik bij mijn federale collega's bevoegd voor welzijnswetgeving en het Fonds voor beroepsziekten aandringen op een planlastvermindering voor de scholen. Daarbij zal ik het belang van een regelgeving op maat van het onderwijs benadrukken.

OD 4.2 De Vlaamse kwalificatiestructuur invullen*Realisaties 2011-2012*

De **eerste beroepskwalificaties**¹³ werden ontwikkeld en door de Vlaamse Regering erkend. Samen met mijn collega bevoegd voor Werk bepaalde ik welke **beroepskwalificatiedossiers** prioritair moeten worden opgesteld.

De Vlaamse Regering keurde het **eerste uitvoeringsbesluit** over de uitvoering van het decreet betreffende de Vlaamse kwalificatiestructuur principieel goed. Dit regelt de erkenning van beroepskwalificaties en de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs (Se-n-se) en het hoger beroepsonderwijs (HBO5).

De gecoördineerde wetten van 31 december 1949 op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens en de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs werden door een gezamenlijk initiatief van de Vlaamse, Franse en Duitstalige gemeenschap op federaal niveau gemoderniseerd en geënt op het Europese kwalificatieraamwerk dat aan de basis lag van de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De acht kwalificatieniveaus uit het Europese kwalificatieraamwerk worden voortaan verbonden met de vier niveaus waarop het onderwijs in België wordt georganiseerd: kleuteronderwijs, lager onderwijs, secundair onderwijs en hoger onderwijs. De wijziging houdt eveneens in dat de federale wetgeving niet langer een minimumduur voor de niveaus voorschrijft. Verdere onderverdelingen worden overgelaten aan de gemeenschappen.

¹³Dispatcher goederenvervoer, magazijnmedewerker, residentieel elektrotechnisch installateur, tandarts-assistent en winkelmanager klein en middelgroot verkooppunt.

Plannen 2012-2013

De geplande beroepskwalificaties voor 2012 worden verder afgewerkt. Samen met mijn collega bevoegd voor Werk zal ik nog dit jaar een **nieuwe prioriteitenlijst** opstellen voor het ontwikkelen van beroepskwalificaties in **2013**.

Ik zal nagaan in welke mate de reeds toegepaste procedure voor de erkenning van beroepskwalificaties bruikbaar is voor de sectoren jeugd, cultuur en sport, onder meer met de bedoeling de opgedane competenties binnen deze sectoren alsook (vakantie-)werk te kunnen valideren.

Voor het zomerreces 2013 plan ik in een **tweede uitvoeringsbesluit** bij het decreet betreffende de Vlaamse kwalificatiestructuur, dat de procedure en de criteria zal vastleggen voor het bepalen van **onderwijskwalificaties van niveau 1 tot 4**. Hiermee wil ik duidelijkheid scheppen over de onderwijskwalificaties die in het Vlaamse onderwijs kunnen worden behaald. Ik maak volgens de bestaande procedure ook verder werk van onderwijskwalificaties van niveau 5 (zie OD 2.6).

OD 4.3 Werkpleklers uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren*Realisaties 2011-2012*

Bij het opzetten van werkpleklers dient niet enkel rekening gehouden te worden met de bestaande onderwijsregeling, maar ook met de geldende arbeids- en welzijnswetgeving. Daarom heb ik in nauw overleg met de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en de federale minister bevoegd voor Werk, **richtlijnen werkpleklers** gepubliceerd voor het voltijds secundair onderwijs en het secundair volwassenenonderwijs. Aanvullend heb ik richtlijnen voor het buitengewoon secundair onderwijs toegevoegd op vraag van de onderwijsverstrekkers. In de bijlagen van deze richtlijnen worden modelovereenkomsten opgenomen als hulpinstrument voor onderwijsverstrekkers en ondernemingen die werkpleklers willen organiseren.

De eerder gepubliceerde praktische gids voor begeleiders van werkpleklers werd toegelicht op een studiedag in het najaar van 2011. Daarnaast werd de brochure met goede praktijkvoorbeelden naar alle onderwijs- en vormingsinstellingen verstuurd¹⁴.

Op 1 september 2011 startten tien proefprojecten met de bedoeling **contextspecifieke checklists** te ontwikkelen ter ondersteuning van het kwaliteitsvol inrichten van werkpleklers. Deze projecten worden afgerond in het najaar 2012.

Plannen 2012-2013

Het is mijn bedoeling om ook voor het hoger onderwijs een informatieve nota omtrent werkpleklers te publiceren.

Via een helpdeskfunctie zal de **implementatie van de nieuwe richtlijnen** rond werkpleklers nauwgezet worden opgevolgd.

¹⁴ Deze publicaties zijn terug te vinden op de website werkpleklers: www.ond.vlaanderen.be/werkpleklers.

Daarnaast zal de website werkpleklerin worden bijgewerkt. Hierbij ligt de focus op het aanbieden van goede praktijkvoorbeelden van werkpleklerin in verschillende onderwijsniveaus, het aanbieden van informatie over statuten en stelsels in werkpleklerin en het aanreiken van concreet bruikbare instrumenten om kwaliteitsvol werkpleklerin in te richten. Naast het informeren van scholen en vormingsinstellingen, zal eveneens worden ingezet op het informeren van aanbieders van leerwerkplaatsen in de context van de sectorconvenanten en dit in overleg met bedrijven en sectoren. Ten slotte zullen de resultaten van de proefprojecten ‘contextspecifieke leidraden werkpleklerin’ worden voorgesteld op een studiedag in het voorjaar van 2013.

Ik zal een werkgroep ‘Harmonisering statuten werkpleklerin’ oprichten, die zal vertrekken van de beleidsaanbevelingen geformuleerd o.b.v. de juridische analyse van de **statuten en vergoedingenstelsels** bij werkpleklerin.

OD 4.4 Leren en werken consolideren

Realisaties 2011-2012

De evolutie van het **voltijds engagement** wordt maandelijks opgevolgd. Zo heb ik kunnen vaststellen dat het percentage jongeren met een voltijds engagement in de loop van het schooljaar 2011-2012 toenam.

Om te beantwoorden aan dringende noden op het werkveld, heb ik dit jaar opnieuw een bijkomend pakket uren voor het inrichten van **voortrajecten** ter beschikking gesteld. Ook voor **brugprojecten** heb ik een extra inspanning geleverd om bijkomende uren ter beschikking te stellen.

Plannen 2012-2013

Het decreet ‘leren en werken’ wordt geëvalueerd.

Door een aantal wijzigingen door te voeren in de aanvraagprocedure, wil ik nu al de administratieve taakbelasting voor de organisatoren bij het inrichten van voortrajecten en brugprojecten verminderen.

Met Syntra Vlaanderen zal ik nagaan hoe we de leertijd verder kunnen versterken.

OD 4.5 De beroepsopleidingen versterken

Realisaties 2011-2012

De (verdere) ontwikkeling van beroepskwalificaties (zie OD 4.2) zal ertoe leiden dat de beroepsopleidingen nauwer aansluiten op de competenties die op de arbeidsmarkt van de verschillende beroepsbeoefenaars worden verwacht. In functie van een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt heb ik er voor gezorgd dat -na overleg met de onderwijsverstrekkers - voor de studierichting **vrachtwagenchauffeur** BSO het slagen voor de proeven tot het behalen van het rijbewijs CE en de basiskwalificatie vakbekwaamheid groep C werd verplicht voor het behalen van het studiegetuigschrift.

Plannen 2012-2013

In opvolging van de tussentijdse evaluatie van het volwassenenonderwijs (zie OD 2.11) zal ik verder werk maken van het **versnellen van de procedure voor de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen** en hierbij rekening houden met de uitrol van de Vlaamse kwalificatiestructuur (zie OD 4.2).

Hoewel ik uitsluitend voor de studierichting vrachtwagenchauffeur een vorm van externe certificering verplicht stelde voor het behalen van de onderwijskwalificatie, zal ik met de onderwijsverstrekkers verder overleg plegen om dit ook in andere studierichtingen (bv. koeltechniek, lassen) toe te passen, zodat de beroepsuitwegen voor leerlingen gegarandeerd blijven.

Ik zal in overleg met de onderwijsverstrekkers en de federale overheid, werk maken van het uittekenen van een visie op de inhoudelijke invulling van de **veiligheidsopleidingen** in het secundair onderwijs. Dit zal gebeuren in de geest van het ontstaan van deze opleidingen, met respect voor de lokaal aangegane engagementen en inspanningen en waarbij er een evenwicht moet zijn tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap.

Tot slot wens ik werk te maken van een betere aansluiting van de **zorgopleidingen** in het secundair onderwijs op de noden van de arbeidsmarkt. Vandaar dat ik heb gevraagd om i.h.k.v. de kwalificatiestructuur de beroepskwalificaties voor de beroepen in de 'socialprofit' prioritair te behandelen (zie OD 4.2). Daarna kunnen - zoals in het volwassenenonderwijs - in samenspraak met de sector de opleidingen verder vorm gegeven worden. Dit gebeurt daar waar nuttig en/of noodzakelijk in dialoog met mijn collega Vandeuren.

OD 4.6 Werk maken van de beroepskolom

Plannen 2012-2013

De verdere uitrol van de Vlaamse Kwalificatiestructuur zal een duidelijk beeld geven van de horizontale en verticale samenhang tussen beroepen. Deze samenhang wordt vertaald in een opleidingsstructuur. Bij de ontwikkeling van onderwijskwalificaties wordt de samenhang met de beroepskwalificaties eveneens bewaakt. Met sectoren en de onderwijsverstrekkers zal ik overleggen hoe we het overstappen tussen formele opleidingstrajecten kunnen versoepelen. Het spreekt voor zich dat ook in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs (zie OD. 2.4) deze samenhang verder moet worden meegenomen.

OD 4.7 De Regionale Technologische Centra verder uitbouwen

Realisaties 2011-2012

Ik heb de activiteiten die de Regionale Technologische Centra (RTC's) concreet uitwerken op het terrein om scholen, andere opleidingsverstrekkers en bedrijven te laten samenwerken van dichtbij opgevolgd. De RTC's hebben o.a. ingezet op de samenwerking met Syntra Vlaanderen op het vlak van warmtelabo's en de samenwerking met VDAB op het vlak van de 72uren-maatregel. Ook werd er hoogtechnologisch materiaal gedeeld voor bv. autotechniek en duurzame ontwikkeling, en werd er gewerkt aan veiligheid via het VCA-examen (Veiligheid Checklist Aannemers) onder de coördinatie van het RTC-netwerk.

Plannen 2012-2013

In uitvoering van het decreet betreffende de organisatie en werking van de Regionale Technologische Centra zal ik de **procescontrole** op de RTC's evalueren. Hierbij zal ik nagaan of deze procescontrole de RTC's de nodige flexibiliteit biedt en tegelijkertijd de overheid voldoende zicht geeft op de effectieve werking.

RTC's zullen ook een belangrijke rol spelen in het stimuleren en ondersteunen van onderwijs- en arbeidsmarktactoren op het vlak van **werkplekleren** (zie OD 4.3) zowel voor het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en de hogescholen (in het kader van het hoger beroepsonderwijs). Tevens zal ik aansturen op meer afstemming tussen de RTC's en de sectoren.

OD 4.8 Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie

Realisaties 2011-2012

Ik heb samen met mijn collega's bevoegd voor Wetenschap en Innovatie, Werk en Economie het **actieplan 'Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie' (STEM)** aan de Vlaamse Regering voorgelegd, conform de door het Vlaams Parlement aangenomen resolutie. Inmiddels organiseerde het Vlaams Parlement over het actieplan een Staten-Generaal, die resulteerde in een rapport met aanbevelingen en aandachtspunten voor de uitvoering en opvolging ervan.

Met Technopolis NV heb ik een protocol afgesloten waarbij ik een gedetacheerde leraar ter beschikking stelde om de structuur en de werking van een STEM-platform uit te werken. Aan de VLOR heb ik ter ondersteuning van leraren, nascholingsinitiatieven en pedagogische begeleidingsdiensten gevraagd een systematische (internationale) literatuurstudie 'vakdidactiek wiskunde wetenschappen techniek' voor alle onderwijsniveaus op te stellen.

Plannen 2012-2013

In het najaar 2012 zal ik een voorstel voor de structuur en werking van het **STEM-platform** aan de Vlaamse Regering bezorgen. In 2012-2013 zal ik een aantal concrete acties uitrollen waarbij scholen uit het basis- en secundair onderwijs, CVO, instellingen hoger onderwijs en de sectoren worden betrokken. In afwachting van de operationalisering van het platform geef ik de VLOR de opdracht om via haar partners **goede praktijkvoorbeelden** van basis- en secundaire scholen te verzamelen en ze later in afspraak met het platform te verspreiden.

De **onderwijsinspectie** zal de recentste doorlichtingsverslagen voor het basis-, secundair en volwassenenonderwijs screenen op informatie over de kwaliteit van het onderwijs rond wiskunde, exacte wetenschappen en techniek en op informatie over de kwaliteit van STEM-studierichtingen in het voltijds secundair en volwassenenonderwijs. Tijdens het schooljaar 2012-2013 zal de inspectie tijdens de doorlichtingen waar mogelijk eveneens de vakken natuurwetenschappen, wiskunde en techniek in de eerste graad A-stroom onderzoeken op de vijfthema's¹⁵ uit het actieplan. Dat zal gebeuren a.d.h.v. een vragenlijst afgenomen bij leraren. De informatie uit de inspectieonderzoeken zal ik laten meenemen in de uitvoering van het STEM-actieplan. Ik wil die informatie ook gebruiken om na te gaan of de onderwijskwalificaties voor STEM volstaan en bij de herziening van eindtermen en specifieke eindtermen voor wiskunde, wetenschappen en techniek.

OD 4.9 Topsportscholen evalueren en topcultuurscholen mogelijk maken

Realisaties 2011-2012

Wie studie en topsport wil combineren, kan dit via het spoor van individuele **topsportstatuten**. Daarnaast liet ik de piste van talentontwikkeling van leerlingen met een topsportstatuut buiten de topsportschool (het zgn. Lukaku-model) als een tweede onderwijsspoor voor topsporters verkennen.

¹⁵ Het aanbieden van aantrekkelijk STEM-onderwijs; versterken van leraren, opleiders en begeleiders; verbeteren van het proces van studie- en loopbaankeuze; meer meisjes in STEM-richtingen en -beroepen; inzetten op excellentie; aanpassen van het opleidingsaanbod

Plannen 2012-2013

Tijdens het schooljaar 2012-2013 zal ik in nauw overleg met mijn collega bevoegd voor Sport en de federaties effectief maatregelen nemen om het **'Lukaku-model'** te introduceren voor een aantal sporttakken. Tezelfdertijd zal ik in samenspraak met alle betrokken partners het topsportonderwijs gebaseerd op het huidige topsportconvenant waar nodig bijsturen om tegemoet te komen aan de aanbevelingen van de onderzoeken die hierover werden uitgevoerd. Op die manier moet de combinatie van studie en sporttalentontwikkeling een nieuw elan krijgen.

Eveneens tijdens het schooljaar 2012-2013 zal verder worden onderzocht of en hoe **topcultuurscholen** kunnen worden mogelijk gemaakt.

Vanaf het schooljaar 2013-2014 wordt een **systeem van individuele topcultuurstatuten** in het leven geroepen om getalenteerde leerlingen te faciliteren om hun artistiek talent maximaal te ontplooiën in combinatie met hun secundair onderwijs.

OD 4.10 Ondernemerscompetenties bevorderen*Realisaties 2011-2012*

Met mijn collega's bevoegd voor Werk, Landbouw en Economie heb ik een **actieplan Ondernemend Onderwijs** opgesteld om ondernemingszin en ondernemerschap te stimuleren via het onderwijs. Er werd een leerlijn voor ondernemingszin en ondernemerschap en een kwaliteitsbeoordelingskader voor de subsidieaanvragen of -kaders uitgewerkt, en een instrument ontwikkeld voor monitoring van de geleverde inspanningen voor ondernemend onderwijs en de bereikte resultaten. Voor het hoger onderwijs ontwikkelde de NVAO een pilot met als doel de ontwikkeling van criteria op basis waarvan het 'bijzonder kenmerk ondernemen' al dan niet aan hoger onderwijsinstellingen kan worden toegekend.

Plannen 2012-2013

In het hoger onderwijs zetten we in de eerste plaats in op acties ter bevordering van **kennisdeling tussen de instellingen voor hoger onderwijs**. Het Vlaams Ondernemersnetwerk (VON) en Competento organiseren hiervoor een studiedag in het voorjaar 2013. Het rapport met de bevindingen van de NVAO pilot 'bijzonder kenmerk ondernemen in het hoger onderwijs' zal in het najaar 2012 beschikbaar zijn. Op basis hiervan zal worden bekeken op welke manier we hiermee verder gaan.

Ik lanceer i.h.k.v. het actieplan ondernemend onderwijs een **proefproject** waarbij een organisatie voor **vervangende didactische activiteiten** voor de leerlingen zorgt tijdens de afwezigheid van de leraar die op bedrijfsstage gaat. Via een Leonardo da Vinci project van de Europese Commissie geven we leraren, directeurs en pedagogische begeleiders ook de kans een stage van een week rond ondernemend onderwijs te volgen in het buitenland.

SD 5 De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden

Kwaliteitsvol onderwijs staat of valt met goede leerkrachten. Zij vormen de spil van het leerproces. Zij zijn de echte bouwstenen van een school. School maken, is ook teamwerk. We moeten daarom de inspanningen van alle personeelsleden naar waarde schatten.

Realisaties 2011-2012

Tijdens het voorbije werkjaar zijn de drie **cao's** voor het hoger onderwijs, de basiseducatie en het niet-hoger onderwijs voor de jaren 2010 en 2011 verder uitgevoerd. Daardoor zijn de meeste engagementen gerealiseerd. De sociale partners hebben eind 2011 hun eisencahiers ingediend in voorbereiding van nieuwe cao's voor de jaren 2012 tot en met 2014.

Plannen 2012-2013

Het volgende werkjaar zal ik de uitvoering van de huidige cao's definitief afronden. Daarnaast zal ik de onderhandelingen over de **nieuwe af te sluiten cao's** voor de periode 2012-2014 opstarten. Wanneer dat precies zal zijn, hangt af van het verdere verloop van het loopbaandebat.

Ik start met informele gesprekken met de sociale partners over een **Vlaams syndicaal statuut**. Een voorontwerp van decreet zal de uitwerking van zowel de lokale als de centrale onderhandelingscomités met aandacht voor hun oprichting, samenstelling, werking en bevoegdheden bevatten. Wat dat laatste betreft, wil ik van de werkgevers een volwaardige partner maken bij de cao-onderhandelingen in alle centrale comités. Daarnaast zal het voorontwerp ook een aantal zaken betreffende de vertegenwoordiging in de onderhandelingscomités, zoals het vakbondsverlof, de ontslagbescherming en de (financiële) ondersteuning van de vakorganisaties regelen.

OD 5.1 Een professioneel personeelsbeleid mogelijk maken

Realisaties 2011-2012

Het afgelopen schooljaar heb ik met de sociale partners in het kader van het **loopbaandebat** intense gesprekken gevoerd over de volgende vijf thema's:

- besturen en directeurs zijn professionele leidinggevendenden;
- leraren zijn excellent opgeleid;
- overheid, scholen en leraren investeren continu in competentieontwikkeling van leraren;
- leraren maken deel uit van een multidisciplinair team dat de uitdagingen waar een school mee geconfronteerd wordt, kan aangaan;
- de overheid creëert een kader met aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden, dat vergelijkbaar is met dat van andere hooggeschoolde professionals.

Ik heb reeds concrete maatregelen uitgewerkt rond langer werken. Zo heb ik enerzijds de uitstapregeling aangepast, zodat leerkrachten minder snel het onderwijs kunnen verlaten en anderzijds maatregelen genomen die het mogelijk maken dat leraren die dat wensen vanaf volgend schooljaar na het bereiken van de leeftijd van 65 jaar onder bepaalde voorwaarden aan de slag kunnen blijven in het onderwijs.

Om het **tekort aan (kleuter)onderwijzers** te counteren heb ik scholen de mogelijkheid gegeven de 1.300 jobs die er in het basisonderwijs bijkomen door de nieuwe omkadering, vlottend te vullen.

Deze maatregelen kunnen op korte termijn effecten genereren en, omwille van hun complementariteit, maximaal bijdragen tot het oplossen van het nijpende tekort aan (kleuter)onderwijzers:

- scholen binnen een scholengemeenschap kunnen (rest)lestijden naar één school van de scholengemeenschap overdragen zodat in deze uren personeelsleden in volwaardige betrekkingen van een volledig schooljaar kunnen worden aangesteld. De personeelsleden die in deze uren zijn aangesteld, worden ingezet om pedagogische opdrachten uit te oefenen in een of meer scholen van de scholengemeenschap (bv. de splitsing van een klas, een duobaan met een andere leerkracht, vervangingen uitvoeren in alle scholen van de scholengemeenschap);
- personeelsleden die vastbenoemd zijn in het ambt van onderwijzer, in één van de ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in het ambt van kinderverzorger kunnen een nieuwe affectatie of mutatie in het ambt van kleuteronderwijzer krijgen op voorwaarde dat het personeelslid beschikt over een vereist bekwaamheidsbewijs voor het ambt van (kleuter)onderwijzer en mits het akkoord van het personeelslid. Ook de beweging van het ambt van kleuteronderwijzer of van één van de ambten van het beleids- en ondersteunend personeel naar het ambt van onderwijzer wordt mogelijk gemaakt, onder gelijkaardige voorwaarden;
- scholen hebben de mogelijkheid om in de drie volgende schooljaren de basisomkadering voor het kleuteronderwijs gedeeltelijk om te zetten in uren kinderverzorging op voorwaarde dat ze geen kleuteronderwijzers vinden.

We werken ook mee aan **Onderwijstalent** in Antwerpen, het lokale samenwerkingsverband tussen de stad Antwerpen, de VDAB en het Ministerie van Onderwijs en Vorming, dat werkzoekende leraren, toekomstige leraren en directeurs ondersteunt bij hun zoektocht naar een job. Door vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen en de administratieve verwerking van een onderwijsloopbaan individueel te begeleiden, willen we zo kandidaten stimuleren voor de job van leerkracht.

Ik bied alle schoolbesturen (net zoals in het basisonderwijs) vanaf 1 september 2012 de mogelijkheid om hun werkingsbudget ook aan te wenden om personeelsleden aan te werven. De personeelsleden die een schoolbestuur via deze middelen aanstelt, verwerven statutaire rechten. Via deze mogelijkheid kan een schoolbestuur meer werkzekerheid bieden aan personeelsleden door hen een bv. volwaardige betrekking aan te bieden, een aanstelling voor een volledig schooljaar te bezorgen, enz.

Plannen 2012-2013

In dit werkjaar wil ik in het kader van het loopbaandebat duidelijke beslissingen nemen. Het is wel mijn bedoeling om op korte termijn bepaalde voorstellen uit het **loopbaanpact** om te zetten in concrete maatregelen, zoals **werkzekerheid** en **begeleiding voor jonge leraren**.

Ook blijf ik oog hebben voor het **welbevinden** van onze leraren en daarom laat ik samen met mijn collega bevoegd voor Werkgelegenheid, die de wet op welzijn in onderwijs opvolgt en mijn Vlaamse collega bevoegd voor Volksgezondheid, verschillende studiedagen voor directeurs organiseren m.b.t. het voeren van een geïntegreerd welzijnsbeleid.

In het kader van de begeleidende maatregelen einde loopbaan, heb ik een onderzoek uitbesteed naar de **planlast** van leraren en docenten (voor hoger onderwijs zie OD 7.9). Er wordt nagegaan welke initiatieven er door de overheid, het onderwijsmiddenveld, de instellingen, hun bestuur en de leraren zelf kunnen genomen worden met het oog op de vermindering van de planlast. De resultaten van deze onderzoeksopdrachten zullen begin 2013 beschikbaar zijn en leiden naar planlastverminderende maatregelen.

Om het lerarentekort in het basisonderwijs aan te pakken, wil ik dit werkjaar concrete maatregelen nemen om **zij-instromers** aan te trekken door enerzijds hun bezoldiging aantrekkelijker te maken en anderzijds flexibele opleidingstrajecten aan te bieden.

Vanaf 1 januari 2013 zal **de educatieve portaalsite** KlasCement geïntegreerd worden in het Agentschap voor Onderwijscommunicatie (AOC) met het oog op het behoud en de verdere volwaardige uitbouw ervan. Op inhoudelijk vlak zal de werking uiteraard gewoon worden verder gezet en versterkt. Een aandachtspunt voor dit schooljaar is het verder het in de kijker zetten van leermiddelen voor wiskunde en wetenschappen i.k.v. STEM-actieplan (zie OD 4.8), waarbij ook sectoren hun educatieve pakketten via www.klascement.be kunnen aanbieden.

OD 5.2 Hoger gekwalificeerden inzetten

Realisaties 2011-2012

Tijdens de bespreking van de thema's van het loopbaandebat met de sociale partners heb ik voorstellen op tafel gelegd om meer hoger opgeleide personeelsleden in te zetten in ons onderwijs, en dan vooral in het basisonderwijs.

Plannen 2012-2013

In een eerste fase wil ik **meer hoger opgeleiden in het basisonderwijs aantrekken** door, onder bepaalde voorwaarden, zowel professionele- en academische bachelors als masters die nu slechts beschikken over een “ander” bekwaamheidsbewijs, te sensibiliseren om onderwijsbevoegdheid te behalen voor de ambten van kleuteronderwijzer en onderwijzer. Ik overweeg daarom ook de academische bachelor op te nemen in die “andere” bekwaamheidsbewijzen. De federale wetgever heeft recentelijk de aanpassing van de gecoördineerde wetten van 31 december 1949 op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens en de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs aangepast (zie OD 4.2). Daardoor kan de decreetgever tevens een doorstroommogelijkheid naar de arbeidsmarkt toe voorzien na het behalen van een academische bachelor. Ik heb de intentie om dit zeer snel aan de VR voor te leggen in het kader van Onderwijsdecreet XXIII.

Wie het volgen van de lerarenopleiding die leidt naar een diploma van bachelor in onderwijs: kleuteronderwijs of lager onderwijs, combineert met een aanstelling in één van deze ambten, wil ik substantieel beter bezoldigen. Deze **financiële incentive** moet potentiële kandidaten aanzetten om het vereiste bekwaamheidsbewijs te verwerven en zo een volwaardige lerarenloopbaan uit te bouwen (zie ook OD 5.1).

Ook in het kader van het loopbaandebat zal het gesprek met de sociale partners over het aantrekken van hoger gekwalificeerden in heel onderwijs een belangrijke plaats innemen. Ik ben in dat verband benieuwd naar de werkzaamheden van de VLOR met betrekking tot de beroepskwalificaties voor het beroep van leraar (zie ook OD 5.4).

OD 5.3 Competentieontwikkeling stimuleren

Realisaties 2011-2012

De thema's voor de **nascholing** op initiatief van de overheid waren het voorbije werkjaar “competentiegericht onderwijs” en “educatie duurzame ontwikkeling als opstap naar burgerzin”.

Plannen 2012-2013

Na het volgen van een traject in het kader van nascholing op initiatief van de Vlaamse Regering is er nog behoefte aan verdere ondersteuning in de school. Die ondersteuning wordt in eerste instantie verzorgd door de pedagogische begeleidingsdiensten. Daarom wil ik op korte termijn de nascholing op

initiatief van de Vlaamse Regering die aan de scholen wordt aangeboden, in functie van het train-de-trainer principe ook expliciet openstellen voor o.a. **pedagogische begeleiders**. Zo kunnen zij voldoende competenties verwerven om na hunvormingstraject ondersteuning te bieden aan andere scholen, zodat deze innovaties echt in de praktijk ingang vinden.

In het voorjaar van 2013 vindt een volgende bevraging plaats in het kader van het **TALIS- onderzoek** (Teaching and Learning International Survey). In Vlaanderen zullen zowel de leraren en directeurs van de eerste graad secundair onderwijs als de leraren van het lager onderwijs bevroegd worden.

Ook in het loopbaandebat gaat de nodige aandacht naar competentieontwikkeling van leraren. Ik ben van mening dat **competentieontwikkeling** een **permanent onderdeel van de opdracht** van een leraar moet zijn. Bijgevolg zal ik het stage- en opleidingsaanbod dat o.a. RTC's en sectoren uitwerken, ter beschikking stellen van leerkrachten. Excellente en kwaliteitsvolle leraren – waar we via onze lerarenopleidingen naar streven – mogen immers niet alleen bij de start in het onderwijs een evidentie zijn, maar die excellentie en kwaliteit moeten op peil worden gehouden tijdens de hele loopbaan.

OD 5.4 De lat voor de initiële lerarenopleiding hoger leggen

Realisaties 2011-2012

De **onafhankelijke commissie** die de beleidsevaluatie zal uitvoeren, werd in september 2012 geïnstalleerd.

Plannen 2012-2013

De beleidsevaluatie gaat in eerste instantie over de **effecten van de hervorming van de lerarenopleidingen** - zoals beschreven in het decreet van 15 december 2006 **-op in-, door- en uitstroom van studenten/cursisten**. Ze wil een beleidsanalyse maken en op basis daarvan beleidsaanbevelingen formuleren om op Vlaams niveau samen met alle actoren een kwaliteitsvolle lerarenopleiding te blijven garanderen. Tijdens deze beleidsevaluatie zal bijzondere aandacht gaan naar o.m. de gewenste startcompetenties van de instroom in de lerarenopleidingen.

De beleidsevaluatie bekijkt **alle** lerarenopleidingen - zowel de geïntegreerde als de specifieke - en lerarenopleiders in hun rol als initiële opleiders van leraren, maar ook in de rol die deze opleidingen kunnen hebben in het aanbieden van aanvangsbegeleiding en professionalisering van (beginnende) leraren. In het kader van deze beleidsevaluatie verstaan we onder lerarenopleiders personen die toekomstige leraren opleiden in de lerarenopleidingen of in de scholen (de zgn. mentoren). De beleidsevaluatie gaat **niét** over de kwaliteit van individuele opleidingen, maar **analyseert de effecten van het beleid en formuleert beleidsanalyses en aanbevelingen op Vlaams niveau**. Het evalueert op die manier het decreet van 2006.

De evaluatiecommissie zal werken op basis van gegevens uit de databanken van het Ministerie van Onderwijs en Vorming en de resultaten van wetenschappelijk ondersteunde bevestigingen bij studenten en afgestudeerden en instellingen en scholen¹⁶. De resultaten verwacht ik in oktober 2012. Bovendien wil ik samen met de betrokken opleidingen bepaalde onderzoeksvragen beter uitwerken, bv. door denkdagen of overleg tussen de commissie en de expertisenetwerken en het regionaal platform van de lerarenopleiding. De commissie zal haar rapport afronden in de eerste helft van 2013. Het is mijn bedoeling de resultaten ervan mee te nemen in het loopbaandebat.

¹⁶ K. Struyven (VUB), M. Valcke en I. Rots, Evaluatie van de lerarenopleiding vanuit het perspectief van de studenten en afgestudeerden en Evaluatie van de lerarenopleiding vanuit het perspectief van de opleidingen en de onderwijsinstellingen in het leerplichtonderwijs, VUB en UGent.

Tijdens het vorige werkjaar vroeg ik de VLOR om conform de procedure voorzien in het decreet betreffende de Vlaamse kwalificatiestructuur **beroepskwalificatiedossiers voor het lerarenberoep** uit te werken. Meer concreet vroeg ik hen te verduidelijken welke soorten leraren we in de toekomst zullen nodig hebben en de competenties deze moeten bezitten. De oefening reikt dus verder dan het in kaart brengen van de competenties die van de huidige leraren worden verwacht. De beroepskwalificatiedossiers zullen eind 2012 worden opgeleverd. Het is de bedoeling deze dan in te schalen en vervolgens na te gaan welke opleidingen er nodig zijn om de daaruit resulterende beroepskwalificaties te verwerven.

Eind 2012 zal de VLUHR de **visitatierapporten over de specifieke lerarenopleidingen** publiceren. De generieke resultaten van deze externe beoordeling zullen we ook meenemen in de beleidsevaluatie.

De grote uitdaging t.a.v. de **stages** bestaat er in om de **aanbodzijde** (stageplaatsen) beter te doen aansluiten bij de **vraagzijde** (stagiairs van lerarenopleidingen). Dit noopt ons tot het vinden van efficiënte oplossingen.

De **nieuwe beheersovereenkomsten van de expertisenetwerken en het regionaal platform** van de lerarenopleidingen zijn ingegaan op 1 januari 2012. In het voorjaar van 2013 zal de tussentijdse opvolging worden opgestart, dit om bijsturingen mogelijk te maken in de tweede helft van de beheersovereenkomsten.

OD 5.5 Het beleidsvoerend vermogen van scholen versterken

Realisaties 2011-2012

Afgelopen schooljaar heb ik aan de scholen een **zelfevaluatie instrument** bezorgd waarmee scholen hun beleidsvoerend vermogen zelf kunnen inschatten.

Plannen 2012-2013

De versterking van het beleidsvoerend vermogen van scholen, maakt deel uit van het **loopbaandebat**, meer bepaald in het thema dat handelt over professionele leidinggevendenden (bestuur en directeurs zijn professionele leidinggevendenden). Verder is dit ook een aandachtspunt bij de versterking van de **scholengemeenschappen** (zie OD 6.4).

Ik zal in het **volwassenenonderwijs een belangrijke schaalvergroting** doorvoeren waarmee ik een verdere versterking van het beleidsvoerend vermogen van de Centra voor Volwassenenonderwijs wil realiseren. De schaalvergroting zal tot stand komen via het optrekken van de huidige rationalisatienorm van 120.000 lesuren cursist tot 360.000 lesuren cursist. Centra die in één studiegebied 120.000 lesuren cursist genereren hoeven niet te voldoen aan de nieuwe rationalisatienorm.

OD 5.6 De rechtspositie in het hoger onderwijs stroomlijnen

Realisaties 2011-2012

Het vorige werkjaar lag de prioriteit vooral bij het realiseren van het integratiedecreet. Daardoor is de timing voor het stroomlijnen van de rechtspositie in het hoger onderwijs bijgesteld.

Plannen 2012-2013

Ik zal voorbereidingen nemen voor het opstarten van een discussie over de principes voor een geïntegreerd personeelsstatuut voor het hoger onderwijs. Op basis van die principes zullen er in

samenspraak met de sociale partners binnen het VOC hoger onderwijs afspraken gemaakt worden over de krachtlijnen van een geïntegreerd personeelsstatuut en over de verdere aanpak van dit dossier.

SD 6 De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken

De samenleving verwacht veel van scholen. Maar de school mag daarbij niet alleen staan. Ik geloof dat samen school maken in de complexe samenleving van vandaag de toekomst is. Wemoeten de netwerken rondom scholen versterken. Dynamisch netwerkonderwijs is nodig om open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden te vormen, om alle talenten kansen te geven, om het talenonderwijs te ondersteunen en om het onderwijs en de arbeidsmarkt dicht bij elkaar te brengen. Het gaat om bondgenootschappen op verschillende niveaus: lokaal, regionaal en internationaal.

OD 6.1 Het pedagogische partnerschap tussen scholen en ouders ondersteunen

Realisaties 2011-2012

Ik sloot met de drie **ouderkoepelverenigingen** een nieuwe beheersovereenkomst af voor de periode 2011-2013. Naast hun basiswerking vroeg ik hen om zich te focussen op enkele nieuwe thema's zoals het opzetten van een goed onthaalbeleid, acties uit te werken omtrent het nieuwe inschrijvingsrecht en de talennota. Deze thema's kunnen in de loop van de beheersovereenkomst jaarlijks gewijzigd/uitgebreid worden. Tot slot dring ik er bij de ouderkoepelverenigingen op aan om een grotere betrokkenheid van alle ouders na te streven.

Plannen 2012-2013

Samen met mijn administratie zal ik erover waken dat de drie ouderkoepelverenigingen de doelstellingen van de beheersovereenkomst verwezenlijken. Dit jaar zal ik de ouderparticipatie verder versterken. Hiervoor vraag ik de ouderkoepels maximaal in te zetten op de ondersteuning van ouderraden. Daarnaast wens ik de ouderraad - via de wijziging van het participatiedecreet (OD 1.1) - bij adviezen op eigen initiatief, recht op een gemotiveerd antwoord te geven.

OD 6.2 Brede scholen realiseren

Realisaties 2011-2012

Een uitgebreid onderzoek van AGIO over de ruimtelijke vertaling van brede school resulteerde begin 2012 in een eindrapport. Daarnaast vroeg ik Assuralia, de koepel van verzekeraars, om in kaart te brengen waarop brede scholen moeten letten in verband met **verzekeringen** en hoe ze bepaalde knelpunten kunnen oplossen.

Plannen 2012-2013

Ik zal de discussienota van de beleidsdomeinoverschrijdende werkgroep verder bespreken met mijn collega's in de Vlaamse Regering. Onder meer het advies van Assuralia (dat zowel knelpunten als mogelijke oplossingen i.v.m. verzekeringen in kaart bracht) zal een eerste item zijn waarover we van gedachten wisselen.

Daarenboven wil ik nagaan hoe het beleid ‘brede school’ kan sporen met het flankerend onderwijsbeleid én waar mogelijk ook met andere beleidsvelden waaronder Jeugd, Sport, Cultuur, Welzijn, Economie, Inburgering en Integratie en Werk.

Het beleid ‘brede school’ is er eerder op gericht om te stimuleren dan te reguleren. We organiseren in het najaar een studiedag Brede School om voor de huidige en toekomstige brede schoolorganisatoren informatie te ontsluiten uit binnen- en buitenland.

Tot slot zal ik, uitgaande van de conclusies van het rapport van AGION over de **ruimtelijke vertaling** van de brede school, bekijken welke concrete acties van de Vlaamse Regering op dat vlak mogelijk zijn (zie ook OD 8.1). De initiële doelstelling uit mijn beleidsnota blijft mijn ambitie: door schoolgebouwen naschools open te stellen voor zowel pedagogische activiteiten als buitenschoolse activiteiten worden scholen echte buurtscholen, ankerpunten van het sociale leven in de buurt.

OD 6.3 De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid verstevigen

Realisaties 2011-2012

Het decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau is aangepast aan het decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd. Het uitvoeringsbesluit is bijna afgerond.

Plannen 2012-2013

Steden en gemeenten zullen worden geïnformeerd over de Vlaamse beleidsprioriteiten m.b.t. onderwijs en zijn **planlastverminderende maatregelen** en hoe dit ingrijpt op de werking van het flankerend lokaal onderwijsbeleid vanaf 2014. De nieuwe lokale bestuursploegen, die in aanmerking wensen te komen voor subsidies voor flankerend onderwijsbeleid, zullen in hun strategische meerjarenplanning een flankerend beleid moeten opnemen dat voldoet aan de Vlaamse beleidsprioriteiten die eind oktober 2012 zullen bekend gemaakt worden.

Ik zal de conceptnota met beleidsvoorstellen over **flankerend onderwijsbeleid**, die momenteel wordt afgerond, ter goedkeuring voorleggen aan de regering. Deze voorstellen hebben tot doel het lokale niveau mogelijkheden te bieden om zich optimaler te structureren, de regiefunctie uit te klaren en instrumenten aan te reiken om gelijke onderwijskansen op het terrein te realiseren door de afstemming tussen het Lokaal Overlegplatform (LOP) en gemeente. Tevens worden de invulling, werking en beslissingsmanier van het LOP aangepast en opgenomen.

Ik heb een voorstel klaar tot aanpassing en vereenvoudiging van de regelgeving **sociale en andere voordelen**. Hierbij zal ik de limitatieve lijst met bestaande sociale voordelen screenen en desgevallend wijzigen.

OD 6.4 Scholengemeenschappen versterken

Realisaties 2011-2012

Op basis van divers onderzoeks- en gegevensmateriaal heb ik mijn eerste ideeën met betrekking tot de versterking van de scholengemeenschappen vormgegeven en – in het kader van het loopbaanbebat – ter bespreking voorgelegd aan de onderwijspartners. De resultaten van deze bespreking hebben

bijgedragen tot het verder uittekenen van de **krijdlijnen voor de versterking van de scholengemeenschappen**.

Plannen 2012-2013

De uitdagingen, zowel onderwijskundig als maatschappelijk, waarmee onderwijsverstrekkers worden geconfronteerd, worden alsnog groter en vergen een steeds sterker beleidsvoerend vermogen. De materiële en immateriële middelen om onderwijs te realiseren zijn echter niet onbeperkt. Samenwerking en bestuurlijke schaalvergroting zijn dan ook meer dan ooit aan de orde. Ik zal maatregelen nemen die de scholengemeenschap naar organisatie en bevoegdheid **meer gewicht in het onderwijslandschap** geven en het **beleidsvoerend vermogen** van haar bestuur en leidinggevenden ondersteunen. Mijn concept zal ik grondig overleggen met alle betrokken actoren, met de bedoeling het besluitvormingsproces nog dit jaar op te starten. Voor de implementatie van het nieuwe concept zal de scholengemeenschappen uiteraard voldoende tijd worden gegund.

OD 6.5 Het onderwijs in de centrumsteden versterken

Realisaties 2011-2012

Eind juni 2012 was er in 13 Vlaamse gemeenten een **lokale taskforce capaciteit** operationeel. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt de coördinatie van de capaciteitsproblematiek in het Nederlandstalig onderwijs opgenomen door de VGC.

In overleg met de lokale taskforces, slaagde ik erin om bijkomende plaatsen te creëren zodat volgens de mij beschikbare informatie ook in september 2012 **elk kind een school** kon vinden.

Sinds 2010 wordt een budget voor capaciteitsuitbreiding vrijgemaakt. Er zit duidelijk **een stijgende lijn** in de gevraagde en toegekende **capaciteitsmiddelen**. In 2010 werd in totaal 12 miljoen vrijgemaakt voor vier verschillende taskforces, in 2011 werd een budget van 26 miljoen voorzien waarvan ongeveer 18 miljoen voor bijkomende capaciteit in het tweetalige gebied Brussel hoofdstad. In 2012 is in totaal 31 miljoen toegekend aan zes verschillende taskforces.

In juni 2012 vroegen we de 13 operationele taskforces om via gerichte en evenwichtige uitbreidingen de verdere stijging van de schoolbevolking in het basisonderwijs op te vangen in de komende schooljaren. Op basis van de ontvangen capaciteitsvoorstellen uit de 13 hoger vernoemde taskforces staat de teller momenteel op een totaal van meer dan € 100 miljoen, wat zou leiden tot meer dan 10.000 extra plaatsen in het basisonderwijs.

Plannen 2012-2013

De crisisaanpak van de voorbije schooljaren heeft tot constructief overleg geleid tussen de lokale onderwijsverstrekkers, maar gezien het ad hoc karakter ervan werk ik een voorstel uit om onder meer te komen tot **een transparante en planmatige procedure** betreffende het prioritair toekennen van capaciteitsmiddelen via een regulier kanaal, maar ook om initiatieven uit te werken teneinde in het kader van onderwijsinfrastructuur subsidies toe te kennen aan andere activiteiten dan aankoop, de gehele of gedeeltelijke nieuwbouw of verbouwing.

De aanvraag van capaciteitsmiddelen dient te kaderen in een **lokaal masterplan** teneinde een duurzame invulling te geven aan de capaciteitsnoden.

Naast het voorzien van bijkomende middelen voor capaciteitsdossiers is het essentieel om op korte termijn te komen tot een meer **beheersmatige aanpak** van de bestaande wachtlijsten en het herdenken

of verbreden van de huidige financieringsmechanismen (zie OD 8.1). De denksproten die AGION de voorbije jaren onderzocht op het vlak van masterplanning en een meer geïntegreerde aanpak van de scholenbouw in relatie tot andere maatschappelijke functies, zijn alvast potentiële hefboomen om het Vlaams subsidie- en financieringsbeleid in de scholenbouw te hervormen.

De aanbevelingen uit de haalbaarheidsstudie voor het opzetten van een **monitor capaciteit** geven aan dat de effectieve bouw van zo'n monitor het beleid inzake capaciteit kan ondersteunen. Daarom wordt er verder werk gemaakt van dit project.

OD 6.6 Het onderwijs in Brussel aanpakken

Realisaties 2011-2012

Het Nederlandstalige onderwijs in Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een belangrijk aandachtspunt in mijn onderwijsbeleid, onder meer door bijkomende investeringen om het **capaciteitsprobleem** het hoofd te bieden (OD 6.5). Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die instaat voor de coördinatie van de capaciteitsproblematiek in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Op 1 september 2012 traden de **nieuwe inschrijvingsregels** in werking (OD 7.5). Daarmee wil ik ook in de Brusselse Nederlandstalige scholen streven naar een sociale mix en tegelijk een kritische massa aan Nederlandstalige leerlingen bereiken.

Bij **de nieuwe omkadering basisonderwijs** is rekening gehouden met de Brusselnorm, nl. leerlingen worden met factor 1,1 vermenigvuldigd.

Ook als Vlaams minister voor Brussel lever ik bijkomende inspanningen voor het onderwijs in Brussel. In juni 2011 werd het nieuwe **studentendienstverleningsbureau** Br(ik) gelanceerd, zodat er voortaan voor studenten in het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel één centraal aanspreekpunt is (Beleidsbrief Brussel OD 10.5)

Bij het uittekenen van het integratiedecreet is er bijzondere aandacht voor het hoger onderwijs in Brussel. Vanaf 2012 zijn er bijkomende middelen als compensatie voor het rekruteringsdeficit van de Brusselse instellingen voor hoger onderwijs. Deze middelen bedroegen bij de aanvang 1,8 mio euro (2012) en zullen oplopen tot meer dan 9 mio euro in 2014.

Plannen 2012-2013

De ambtelijke 'Taskforce Brussel' maakte een knelpuntenanalyse over de taakverhouding in Brussel tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Op basis van hun eindrapport bereid ik een conceptnota voor die ik ter goedkeuring zal voorleggen aan de Vlaamse Regering. Ik zal tevens het **politieke kerntakendebat** opstarten.

Ik blijf ook vragende partij voor verder en intensief overleg met de Franse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over de uitdagingen waar het Brusselse onderwijs voor staat.

In 2012 werd in samenwerking met de VGC een gesloten oproep gedaan voor de ondersteuning van **Brede School projecten** in de verschillende Brusselse gemeenten. Vanaf september 2012 zullen uiteindelijk 22 projecten worden ondersteund en worden in tal van gemeenten ook lokale Brede School coördinatoren aangeworven (Beleidsbrief Brussel, OD 10.3).

Het project **Innoveren en Excelleren in Onderwijs** (pIE.O) (OD 2.1) wordt opgestart in 3 Brusselse scholen en het spreekt voor zich dat de transfer van de kennis en het inzicht uit dit project naar de

andere Nederlandstalige scholen in Brussel essentieel is. Daarnaast zal begin 2013 de fusiebeweging worden gemaakt naar een **nieuwe ondersteuningsstructuur** voor Brussel op vlak van onderwijs in een meertalige context (OD 3.6).

OD 6.7 De internationale dimensie van het onderwijs(beleid) verder vorm geven

Plannen 2012-2013

Op de agenda van de Europese Raad voor onderwijsministers staan in 2012 en 2013 o.a. dossiers als de erkenning van niet-formeel en informeel leren, de strijd tegen ongeletterdheid, het verbeteren van de lerarenopleiding, gelijke kansen, de nieuwe competenties agenda, een nieuwe mededeling over 'open education'. In deze context zal ik begin 2013 een nieuwe strategie over 'open educational resources' lanceren en voorstellen op een studiedag (zie ook OD 2.11). In het kader van het Europese meerjarig financieel kader na 2013, zal ik in naam van België mee over de nieuwe generatie van Europese onderwijsprogramma's onderhandelen. Aangezien 2013 het 'Europese jaar van de burger' wordt, zal ik het stimuleren van burgerzin in het Vlaamse onderwijs hoog op de agenda plaatsen.

In april 2012 hebben de ministers verantwoordelijk voor Hoger Onderwijs het **Boekarest Communiqué** goedgekeurd alsook het Bologna Policy Forum Statement en de mobiliteitsstrategie voor de EHEA (Europese Hoger Onderwijs Ruimte). Vlaanderen zal actief deelnemen aan de 'pathfinder group' om te komen tot een automatische erkenning van buitenlandse diploma's in de Europese Hoger Onderwijsruimte (EHEA). Ik heb het initiatief genomen om alvast binnen de Benelux te starten met de automatische erkenning van hogeronderwijsdiploma's. Samen met de Europese Commissie zal ik in het voorjaar 2013 een conferentie organiseren rond Qualityassurance, trust and recognition en zal ik een voorstel formuleren in het kader van de herziening van de European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education.

In het kader van de OESO, participeren we actief aan het internationaal vergelijkend onderzoek zoals PISA, TALIS, PIAAC en aan een aantal programma's zoals het "Education and Social Progress" programma.

De bestaande **twinnings** tussen Vlaamse en Marokkaanse scholen worden uitgebreid met instellingen voor deeltijds kunstonderwijs, hoger beroepsonderwijs en volwassenenonderwijs. Tot slot zal ik via beurzen in het hoger onderwijs uitwisselingen stimuleren met een aantal Aziatische landen zoals India, China en Zuid-Korea en worden gelijkaardige beurzen voorzien voor Marokko, Zuid-Afrika en Brazilië.

OD 6.8 Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's sneller erkennen

Realisaties 2011-2012

Met het decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs XXI werd de decretale basis geactualiseerd voor de voorwaarden en de procedure tot de erkenning van buitenlandse studiebewijzen voor het basis-, secundair -, volwassenen- en hoger onderwijs.

Plannen 2012-2013

Eind 2012 zal ik aan de Vlaamse Regering de besluiten betreffende de voorwaarden en de procedure tot de **erkenning van buitenlandse studiebewijzen** voorleggen.

Er zal worden nagekeken of er een financiële bijdrage kan worden gevraagd aan de houder van een buitenlands studiebewijs om de administratieve meerkost tgv. het voeren van een erkenningsonderzoek te compenseren. Speciale aandacht dient hierbij te worden geschonken aan studenten van de Open universiteit. De middelen die hiermee gegenereerd worden zullen worden gebruikt om de procesbegeleiding van diplomagelijkschakeling mee te financieren. Tegelijk wil ik hiermee de houders van een buitenlands studiebewijs die een erkenningsonderzoek aanvragen, responsabiliseren.

Inzake de erkenning en gelijkschakeling van een buitenlands diploma, (m.i.v. diploma's afgeleverd door de Open Universiteit), dient te worden aangestuurd op een transparante, uniforme en duidelijke procedure t.a.v. studenten waarbij de merites van die buitenlandse diploma's op hun waarde worden gehonoreerd. Ik zal een probleemanalyse opmaken waarbij minstens duidelijkheid verschaft wordt over de transfereerbaarheid van verworven credits, de nog te verwerven credits om tot een bepaald diploma te komen en de kwaliteitszorg in dit systeem.

Met het aanpassen van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het **Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs**, beoog ik in 2013 de wederzijdse automatische diploma-erkenning te realiseren (zie ook OD 6.7).

Samen met andere landen die een vergelijkbaar kwaliteitszorgsysteem en een kwalificatieraamwerk hebben, gebaseerd op de learningoutcomes van de European Higher Education Area (QF-EHEA), zal ik een vergelijkbaar verdrag i.v.m. wederzijdse automatische diplomagelijkstelling ontwerpen.

SD 7 Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden

Met het nieuwe decreet op de kwaliteit van het onderwijs beschikken we over een kader voor de taakverdeling tussen de onderwijsinstellingen, de pedagogische begeleidingsdiensten en de onderwijsinspectie. Ik voer dit decreet verder uit.

OD 7.1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken

Realisaties 2011-2012

De voorbereiding van de **evaluatie van de werking van de pedagogische begeleidingsdiensten**, de permanente ondersteuningscellen en het Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten werd afgerond. De regels voor de samenstelling van de evaluatiecommissie, het beoordelingskader en het werkingsprotocol werden vastgelegd.

Plannen 2012-2013

De evaluatiecommissie zal haar werkzaamheden starten in het najaar van 2012. Zij zal hierbij gebruik maken van verschillende bronnen waaronder een wetenschappelijk onderzoek naar de werking, bereik en effecten van pedagogische begeleidingsdiensten in Vlaanderen. De leerkrachten zullen hierbij één van de belangrijkste stakeholders zijn, daar zij het zijn die in de klas pedagogisch-didactisch aan de slag zijn. De evaluatiecommissie gebruikt een beoordelingskader dat is geïnspireerd door het CIPO-model, dat algemeen aanvaard en gekend is in de onderwijswereld. Het houdt niet enkel een procesbenadering in, maar vertrekt ook van de output.

OD 7.2 Informatierijke omgevingen ontwikkelen

Realisaties 2011-2012

In het voorjaar van 2012 werden de resultaten van twee peilingen via een colloquium bekendgemaakt. Met de peiling **informatieverwerving en –verwerking** werden de eindtermen over het opzoeken en verwerken van informatie bij leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs (A-stroom) voor een tweede keer getoetst. De wiskundepeiling onderzocht de beheersing van de eindtermen **wiskunde in het tweede leerjaar van de tweede graad** van het algemeen secundair onderwijs (ASO). Het was de eerste peiling voor de tweede graad. De brochures met resultaten zijn elektronisch beschikbaar via de website van het ministerie.¹⁷

Over de resultaten van de peiling wereldoriëntatie in het basisonderwijs uit 2010 werd in mei 2012 een conferentie georganiseerd. In deze conferentie met de titel '**Wereldoriëntatie op de kaart** gezet', stonden de domeinen tijd, ruimte, maatschappij en brongebruik van het leergebied wereldoriëntatie centraal. Naar aanleiding van de resultaten van de peiling Nederlands uit 2010 vond in februari 2012 de conferentie '**Maatschappelijke taalvaardigheid in duet**' plaats.

Scholen die aan de peilingen deelnemen, krijgen van de onderzoekers feedback. Zij kunnen hun resultaten in het kader van hun interne kwaliteitszorg inzetten. Maar ook scholen die niet in de peilingssteekproef zijn opgenomen, kunnen gelijkaardige feedback ontvangen via de **paralleltoetsen**. Er zijn nu paralleltoetsen beschikbaar¹⁸ voor wiskunde (voor het basisonderwijs, voor de A- en B-stroom van de 1ste graad secundair onderwijs en voor de 2de graad ASO), voor Nederlands (voor

¹⁷<http://www.ond.vlaanderen.be/curriculum/peilingen/index.htm>

¹⁸ Website toetsen voor scholen: www.ond.vlaanderen.be/toetsenvoorscholen.

BaOen 3de graad ASO, TSO, KSO), voor informatieverwerking en –verwerking (1ste graad secundair onderwijs A-stroom), voor wereldoriëntatie en voor Frans (voor de A-stroom van de eerste graad SO).

In 2012 werkte ik het concept van het **kenniscentrum** verder uit. Er werd draagvlak gezocht bij alle betrokken actoren om te werken vanuit een gezamenlijk concept. Het kenniscentrum bestaat uit een intensieve samenwerking om gegevens, informatie en kennis op een efficiënte en relevante manier uit te wisselen en te delen met alle actoren in het netwerk. Op basis van de eerder uitgevoerde behoeftanalyse en verworven inzichten werden concrete projecten gedefinieerd en verder uitgewerkt.

Om een beter zicht te krijgen op de inschrijvingen en om de capaciteitsproblemen die zich kunnen stellen, sneller te kunnen verhelpen heeft mijn administratie het **Discimus**-systeem ontwikkeld. De bedoeling is dat voor elk kind een plaats in een school kan gegarandeerd worden. Sommige leerlingen zijn in meer dan één school ingeschreven en met Discimus is het onder andere mogelijk om dubbele inschrijvingen na te gaan. De gegevensuitwisseling tussen scholen en de overheid start met de gegevens van het schooljaar 2012-2013. In april is de eerste leerling ingeschreven in de databank; eind september 2012 telden we al 673.000 inschrijvingen in 2.314 verschillende scholen. Alle softwareleveranciers zijn in staat om inschrijvingen via Discimus door te sturen. De inschrijvingen worden nu in real time doorgestuurd, waardoor meervoudige inschrijvingen sneller zichtbaar worden. Op die manier kunnen schooldirecteurs actie ondernemen als een leerling dubbel ingeschreven is.

Plannen 2012-2013

De nodige voorbereidingen werden getroffen om vanaf 1 januari 2013 het peilingsonderzoek door een **Steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen** te laten uitvoeren.

In 2012 vonden twee peilingen plaats: de **peiling Informatieverwerking en -verwerking met praktische proef ICT** in het basisonderwijs en de **peiling Frans** luisteren met praktische proef spreken in de derde graad ASO, KSO en TSO. Ik zal de resultaten van deze peilingen bekend maken in het voorjaar van 2013 en een opvolgingstraject opzetten. Voor de peilingen informatieverwerking en –verwerking met praktische proef ICT in het basisonderwijs (2012) en informatieverwerking en –verwerking in de 1ste graad secundair onderwijs (2011) zal mijn administratie in 2013 een gezamenlijk opvolgingstraject organiseren.

In 2013 zal er een peiling Nederlands in het basisonderwijs en een peiling Project Algemene Vakken in de 3de graad beroepssecundair onderwijs plaatsvinden. Met de peiling naar de beheersing van de eindtermen uit het Project Algemene Vakken (PAV) zal **voor het eerst een peiling in het BSO** plaatsvinden. Door de organisatie van een **herhalingspeiling** in het basisonderwijs voor de vaardigheden lezen (tweede herhaling) en luisteren (eerste herhaling) van het leergebied **Nederlands**, zal het mogelijk zijn om na te gaan of er sprake is van **kwaliteitsstijgingen of -dalingen** voor deze essentiële vaardigheden.

Wat het **kenniscentrum** betreft, zal er worden gewerkt aan het uitbouwen van een netwerk van betrokken actoren en aan de realisatie van een aantal concrete projecten. Een belangrijk project betreft de uitbouw van Mijn Onderwijs, een digitaal portaal om gegevens en informatie uit te wisselen, te communiceren en samen te werken. Op dit portaal zullen de instellingen kunnen beschikken over een databundel. Dit zijn verrijkte cijfergegevens die zij kunnen gebruiken in het kader van het uitbouwen van hun beleidsvoerend vermogen. Het portaal zal ook gebruikt worden om de dienstbrieven beschikbaar te maken. We werken ook voort aan **Discimus**.

DAVINCI staat voor Databank Volwassenenonderwijs Instellingen- en Cursisteninformatie. Het project DAVINCI heeft als doel een vernieuwd datamodel aanbieden aan de overheid en de partners betrokken bij het volwassenenonderwijs. Het project is gestart met de grondige analyse van alle mogelijke beleids- en operationele vragen naar data over het volwassenenonderwijs. Met DAVINCI beschikken we over relevante en actuele data over het volwassenenonderwijs en kunnen we het kenniscentrum voeden. De focus ligt niet alleen bij dataverzameling maar ook planlastvermindering

voor de centra staat cruciaal. Het project zal gefaseerd ingevoerd worden vanaf november 2012 met een doorlooptijd van een tweetal jaar. Vanaf november 2012 worden de inschrijvingen in het volwassenenonderwijs gebeurtenisgeoriënteerd geregistreerd en niet langer meer op het 1/3 van het opleidingstraject. Centra zullen dan ook de voorgeschiedenis van een cursist kunnen consulteren en hierdoor een gericht opleidingstraject kunnen aanbieden. Het moet dan ook mogelijk zijn om een betere monitoring te kunnen doen van eventuele capaciteitsproblemen in bepaalde opleidingen.

OD 7.3 De externe kwaliteitszorg verder uitbouwen

Realisaties 2011-2012

Het structureel overleg tussen **de inspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten** werd geformaliseerd door het BVR van 27 april 2012 houdende de oprichting van het **overlegorgaan** ter uitvoering van artikel 48 van kwaliteitsdecreet.

Plannen 2012-2013

Ik heb de intentie **een geïntegreerd kwaliteitszorgsysteem** uit te werken dat ervoor moet zorgen dat alle beroepskwalificerende trajecten (zowel opleidingen als EVC-trajecten) die naar dezelfde beroepskwalificatie leiden, garanderen dat de personen die het traject doorlopen hebben over eenzelfde geheel van competenties beschikken. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven hierover in samenwerking met het beleidsdomein Werk een conceptnota uit te werken. Het kader is van toepassing op alle beroepskwalificerende trajecten, zowel bij publieke als bij private aanbieders. Het hoger onderwijs, met inbegrip van het HBO5 wordt evenwel niet meegenomen. Hiervoor bestaat een afzonderlijk kwaliteitszorgsysteem. De conceptnota zal zowel een voorstel van een geïntegreerd kwaliteitskader als voorstellen voor het organiseren van het toezicht op de kwaliteit van beroepskwalificerende trajecten bevatten. In het werkjaar 2012-2013 zal van start gegaan worden met de pilootfase zoals beschreven in de discussienota 'Een geïntegreerd systeem van externe kwaliteitszorg'. Beleidsdomein Werk is hierbij een centrale partner en ook het beleidsdomein CJSM (Cultuur Jeugd Sport Media) zal betrokken worden. Tijdens deze pilootfase zal de kwaliteitsbeoordeling toegepast worden op geselecteerde beroepskwalificerende trajecten. Bedoeling is het systeem van externe kwaliteitszorg te operationaliseren, rekening houdend met de praktijk zoals die zich aanbiedt, en daarbij oog te hebben voor de werkbaarheid én haalbaarheid van een geïntegreerd kwaliteitstoezicht. Om het kader m.b.t. het geïntegreerd kwaliteitstoezicht decretaal te verankeren, zal ik een voorontwerp van decreet voorleggen aan de Vlaamse Regering in 2013.

Ik wil een helder kader schetsen voor ouders die voor **huisonderwijs** kiezen en de kwaliteit van het huisonderwijs en het leerrecht van de kinderen beter waarborgen. Daartoe zal ik de toepasselijke regelgeving op een aantal punten verduidelijken en verstrengen.

Alle scholen moeten ervoor zorgen dat al hun leerlingen kwaliteitsvol onderwijs genieten. Geïntegreerde middelen ontslaan scholen niet van de plicht een zorgbeleid en een gelijke onderwijskansenbeleid uit te werken, hun vorderingen te evalueren, planmatig te werken. Daarom wil ik voorbereidingen treffen om de regelgeving te herzien zodat de inspectie de GOK- en zorgwerking van de scholen kan beoordelen. In die herziening wil ik ook rekening houden met de bemerkingen van het Rekenhof. Vanaf dit schooljaar zal de inspectie - in uitvoering van de audit van het Rekenhof - systematisch de basisregelgeving controleren en over de resultaten rapporteren. Zo zal ze naast de erkenningsvoorwaarden m.b.t. het bereiken en nastreven van respectievelijk de eindtermen en ontwikkelingsdoelen ook de andere erkenningsvoorwaarden controleren.

Met de actualisering van het decreet betreffende de **inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken** wil ik de opdrachten en het kader van de huidige inspecteurs-adviseurs aanpassen aan de actuele context. De rechtspositie van de inspecteurs-adviseurs zal zoveel mogelijk afgestemd worden op de rechtspositie van de reguliere inspectie en pedagogisch begeleiders.

OD 7.4 Kwaliteitszorg in het hoger onderwijs herzien

Realisaties 2011-2012

Op 6 juli 2012 heeft de Vlaamse Regering het decreet dat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie aanpast, bekrachtigd. Het nieuwe stelsel bestaat uit een instellingsreview en opleidingsbeoordelingen als basis van de accreditaties door NVAO.

Plannen 2012-2013

Het “Nieuw stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs” wordt in verschillende fasen ingevoerd. In de periode van 2013-2014 tot en met 2020-2021 zal het proces van **opleidingsaccreditaties en instellingsreviews parallel** verlopen. In die periode zullen er twee rondes instellingsreviews worden georganiseerd. De eerste reeks instellingsreviews zal een nulmeting zijn. De focus van de opleidingsaccreditaties zal op de inhoud en op het beoogde en gerealiseerde eindniveau van de opleiding liggen. De instellingsreview biedt de instellingen de kans uit te leggen welk beleid ze voeren om de kwaliteit van hun onderwijs te verhogen.

Naast de accreditatiekaders en de kaders toets nieuwe opleiding zal de NVAO (na overleg met de VLUHR en de VVS) ook het beoordelingskader voor de instellingsreview uitschrijven. Deze wordt dan aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd.

OD 7.5 Wachtrijen bij de inschrijvingen oplossen

Realisaties 2011-2012

Op 25 november 2011 heeft de Vlaamse Regering het decreet betreffende het **inschrijvingsrecht** bekrachtigd. Op 30 mei 2012 keurde het Vlaamse Parlement het decreet goed houdende technische en praktische aanpassingen aan het decreet inschrijvingsrecht. De Vlaamse Regering heeft op 13 juli het ‘Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van het model van inschrijvingsregister en mededeling van niet-gerealiseerde inschrijving, de provinciale bemiddelingscel voor gemeenten gelegen buiten het werkingsgebied van het lokaal overlegplatform (LOP) en de procedure voor de goedkeuring van de aanmeldingsprocedure door de Vlaamse Regering na een negatief besluit van de Commissie inzake leerlingenrechten.’ bekrachtigd

Na de goedkeuring van het decreet betreffende het inschrijvingsrecht in november werd bijzonder veel aandacht geschonken worden aan de **communicatie van de regels** rond het inschrijvingsrecht, met inbegrip van de aanmeldingsprocedures, naar alle betrokken actoren in het onderwijs.

Plannen 2012-2013

Ook dit werkjaar zal ik inzetten op duidelijke en heldere communicatie over de nieuwe inschrijvingsregels naar leerlingen, ouders en scholen toe. Hiervoor zullen verschillende communicatiekanalen worden ingezet.

Ik zal de toepassing van het nieuwe inschrijvingsrecht in het buitengewoon onderwijs, en meer bepaald het nastreven van de sociale mix, bespreken met de sector.

Ik zal de nieuwe **inschrijvingsregels en de capaciteitsbepaling monitoren**. Zo zullen onder meer de beslissingen van de Commissie Leerlingenrechten over de aanmeldingsdossiers en de klachten met betrekking tot geweigerde leerlingen worden opgevolgd.

OD 7.6 Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gericht in te zetten waar ze het meest nodig zijn

Realisaties 2011-2012

Op het einde van vorig schooljaar werd het **nieuwe omkaderingsdecreet** voor het gewoon basisonderwijs goedgekeurd door het Vlaamse Parlement.

Dit nieuwe omkaderingssysteem, dat in werking is getreden 1 september 2012, realiseert drie grote doelstellingen: enerzijds legt het de lat gelijk in omkadering tussen het kleuter- en het lager onderwijs en anderzijds kent het een groter deel van de omkaderingsmiddelen toe op basis van leerlingenkenmerken. Op die manier wordt in de omkadering van het gewoon basisonderwijs systematisch rekening gehouden met de achterstelling van leerlingen. Bovendien werd door de integratie van de GOK-lestijden en de lestijden voor de scholen uit de (brede)rand- en taalgrensgemeenten een geïntegreerd én transparant omkaderingssysteem ontwikkeld.

Door de extra investering van 50 miljoen in het basisonderwijs, die met dit nieuwe omkaderingssysteem gepaard gaan, komen er **circa 1.300 (kleuter)onderwijzers bij** in het gewoon basisonderwijs. Ik heb hierbij aansluitend een aantal maatregelen genomen om (kleuter)onderwijzers aan te trekken (zie SD 5).

Plannen 2012-2013

In de voorbereiding en uitwerking van de conceptnota over de hervorming van het secundair onderwijs zal ik ook de krijtlijnen uittekenen van een nieuw omkaderingssysteem. Hierbij zal ik rekening houden met de aanbevelingen van het Rekenhof. Net zoals in het basisonderwijs zal ik **ook in het secundair onderwijs de GOK-middelen integreren in de gewone omkadering** door een bandbreedte te voorzien voor omkadering op basis van leerlingenkenmerken

OD 7.7 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren

Realisaties 2011-2012

Op basis van twee onderzoekspapers van het steunpunt studie- en schoolloopbanen, een onderzoek van het Rekenhof en een bevraging door de ouderkoepelverenigingen is de **regelgeving m.b.t. de maximumfacturen gewijzigd**. De nieuwe regeling is van kracht vanaf 1 januari 2012. De doorgevoerde wijzigingen betroffen een wijziging van de basisbedragen en een jaarlijkse indexering van de bedragen, daarnaast wordt geëxpliciteerd dat de scholen de facturen moeten spreiden over minstens drie betalingen.

Plannen 2012-2013

Bij de invoering van het nieuwe financieringssysteem voor de werkingsmiddelen van het basis- en secundair onderwijs werd vooropgesteld dat dit decreet moest geëvalueerd worden. Die **evaluatie** zal nagaan of de scholen de middelen aanwenden volgens de uitgangspunten en doelstellingen van het decreet en zal de factoren die bijdragen tot de verschillen in werkingsmiddelen onderzoeken, in hun relatie tot de behoefte aan en de aanwending van werkingsmiddelen.

Omdat de vorige oproepen over dit thema niet succesvol waren, werd een derde initiatief genomen. Ik schreef een ruimere oproep uit met de bedoeling ook instellingen met een stevige financiële expertise uit te nodigen een voorstel te formuleren. De resultaten zouden gekend moeten zijn voor het einde van 2013. Op basis hiervan zal ik eventueel aanpassingen doen aan de regelgeving.

OD 7.8 Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen*Plannen 2012-2013*

Vanaf het najaar 2012 zal ik werk maken van de **evaluatie van het financieringssysteem** hoger onderwijs. Deze beleidsevaluatie werd in het financieringsdecreet van 2008 voorzien vermits dit decreet het financieringssysteem van de Vlaamse hogescholen en universiteiten sterk heeft gewijzigd en het moeilijk was om bij de invoering van het nieuwe systeem reeds de volledige impact van alle maatregelen in te schatten.

Ik zal laten onderzoeken of het financieringsdecreet voor het hoger onderwijs de vooropgestelde doelstellingen realiseert, deze zijn:

- 1° de impact van de verschillende financieringsstromen op de instroom, de doorstroom en de uitstroom van studenten, meer in het bijzonder van de studenten uit ondervertegenwoordigde groepen;
- 2° de impact van de outputfinanciering op de uitstroom van studenten;
- 3° de vergelijking van de gehanteerde puntengewichten in het financieringsmodel en in internationale modellen;
- 4° voor wat betreft de professionele opleidingen en de kunstopleidingen in de hogescholen, de evaluatie van de interne allocatiemodellen van de hogescholen, dit in relatie tot de gehanteerde puntengewichten;
- 5° de evolutie van de instellingen die in het begrotingsjaar 2011 verevend worden;
- 6° het rationalisatieproces en de resultaten en effecten hiervan;
- 7° de evolutie en de impact van de parameters die gebruikt worden om de onderzoekssokkel en het onderzoeksvariabel deel te bepalen.

Daarnaast zal er ook aandacht besteed worden aan meer recente doelstellingen van mijn beleid zoals o.a. de mobiliteit van de studenten, de gender problematiek en de (her)oriëntatie vanuit het secundair onderwijs. Tevens zal ik nagaan in welke mate flexibilisering aanleiding geeft tot langere studietrajecten en de ermee verbonden hogere kosten voor instelling, maatschappij en ouders.

De resultaten van deze beleidsevaluatie zullen begin 2014 beschikbaar zijn.

OD 7.9 Regelgeving vereenvoudigen en transparanter maken*Realisaties 2011-2012*

Het voorbije parlementaire jaar werd verder gewerkt aan de evaluatie van de **implementatielasten** naar aanleiding van de **flexibilisering** van het **hoger onderwijs**. De werkgroep die hiertoe werd opgericht, publiceerde reeds drie evaluatierapporten. Een eerste rapport behandelt Informatisering, Databank Hoger Onderwijs en het Hoger Onderwijsregister, een tweede rapport de verschillende contractsoorten en een derde rapport het leerkrediet en de studievoortgangsbewaking.

Dit werkjaar zal de evaluatie worden afgerond en zullen volgende thema's nog aan bod komen: Structuur van het opleidingsaanbod, Toelating en Studietrajectbegeleiding.

Plannen 2012-2013

Nu een aantal belangrijke stappen genomen zijn in de regelgeving hoger onderwijs, zal ik de **codificatie hoger onderwijs**, ten laatste eind april 2013 finaliseren.

Verder zal ik werk maken van de **vermindering van de planlast in het leerplichtonderwijs** en in het hoger onderwijs (zie 5.1). Twee onderzoeksploegen zijn momenteel aan de slag. Op basis van de

resultaten van hun onderzoek zal ik concrete maatregelen treffen om de planlast te verminderen. Voor het hoger onderwijs neem ik in die maatregelen ook de voorstellen rond planlastvermindering van de instellingen en van de regeringscommissarissen mee.

OD 7.10 Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren

Realisaties 2011-2012

Op 10 oktober 2011 werd de **politiek- ambtelijke samenwerkingsovereenkomst** ondertekend door de beide administraties en door de bevoegde ministers. De uitwerking van een gezamenlijke overlegstructuur is hiermee geconcretiseerd. Eind 2011 is de ambtelijke werkgroep gestart met de inventarisatie en prioritering van haar werkzaamheden. De politiek ambtelijke stuurgroep is begin 2012 gestart. De geautomatiseerde uitwisseling van relevante data start in 2012. Een eenduidige communicatie tussen de voornaamste stakeholders (departement Onderwijs & Vorming, De Lijn, scholen en ouders) is gestart en wordt verder uitgewerkt.

Daarnaast werden ter voorbereiding van de conceptnota leerlingenvervoer de onderwijs- en ouderkoepels en andere belangenorganisaties geconsulteerd om de huidige knelpunten en noden m.b.t. het leerlingenvervoer in kaart te brengen en te peilen naar de verwachtingen vanuit deze organisaties m.b.t. een nieuw decreet.

Plannen 2012-2013

Tijdens het schooljaar 2012-2013, zal ik bij de voorbereiding van **een nieuw decreet leerlingenvervoer**, de krachtlijnen voor een nieuw kader in overleg met de minister bevoegd voor Mobiliteit verder uittekenen. Tevens zal ik een inschatting maken van de gevolgen van deze nieuwe krachtlijnen voor de uitgaven van de Vlaamse Overheid en het recht op leerlingenvervoer voor leerlingen in elk type, opleidingsvorm en opleidingen (OV3) of studierichtingen (OV4). Dit gebeurt in samenspraak met De Lijn. Een conceptnota zal tegen het voorjaar 2014 afgerond zijn.

Het overlegmodel krijgt vorm via de werkgroep en stuurgroep. De geautomatiseerde uitwisseling van data wordt op punt gesteld. Processen voor het leerlingenvervoer worden in kaart gebracht. De eenduidige communicatie tussen de belangrijkste stakeholders vormt daarvoor de werkingsbasis. Dat alles moet uiteindelijk resulteren in een kwaliteitsvoller zonaal leerlingenvervoer.

Daarnaast zal ik voor de scholen buitengewoon onderwijs die leerlingen via een **aanmeldings-procedure** inschrijven, een tool laten bouwen. Met deze tool kan proactief de dichtstbijzijnde school worden bepaald voor een welbepaald type en/of opleidingsvorm van een welbepaald net, en dit vanuit het thuisadres of werkadres van ouders van leerlingen die les volgen in het buitengewoon onderwijs.

SD 8 Investeren in duurzame en moderne infrastructuur

Recente ontwikkelingen in onderwijs en samenleving stellen andere en nieuwe eisen aan eenhedendaags schoolgebouw dan vroeger. Vereisten zoals toegankelijkheid, duurzaamheid en milieuvriendelijkheid, het gebruik van ICT in de klas, de brede school idee of veranderende onderwijsmethodieken hebben geleid tot nieuwe opvattingen over wat onder een goed hedendaags schoolgebouw verstaan kan worden.

OD 8.1 Scholen uitbouwen tot uitnodigende en stimulerende werk- en leefomgevingen*Realisaties 2011-2012*

In het kader van het netoverschrijdend **evaluatieonderzoek** naar de werking van de verschillende instrumenten (subsidies, normen, procedures, prioriteiten, adviezen,...) werden in het najaar van 2011 meerdere interviews met experts en focusgroepen met alle belanghebbenden binnen het scholenbouwbeleid gehouden. De eindrapportering van het onderzoek wordt verwacht in oktober 2012. Het denkkader over de scholenbouw in Vlaanderen, dat in het najaar van 2011 werd gepubliceerd, was een belangrijke hulp bij de interpretatie van de onderzoeksresultaten.

Dit jaar is een initiatief opgestart rond de **integrale toegankelijkheid** van de Vlaamse scholen voor de grootst mogelijke groep gebruikers. Dit vormt de sleutel tot een volwaardige participatie en onderwijs voor iedereen. Het betekent dat zowel het schoolgebouw, als zijn omgeving en dienstverlening bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar zijn voor iedereen. Verschillende behoeften leerlingen, ouders, leerkrachten en personeel worden hier op een vanzelfsprekende wijze geïntegreerd in voorzieningen die bruikbaar zijn voor iedereen. Integraal toegankelijke scholen hebben, naast fysieke basiskwaliteiten (hellingen, aangepaste toiletten,...) ook aandacht voor andere essentiële aspecten zoals goede communicatie, duidelijke informatieverstrekking, het gebruik van looplijnen, logische en duidelijke signalisatie.

De **website scholenbouwen.be** wordt samen met het team van de Vlaams Bouwmeester verder uitgebouwd als platform rond goede schoolarchitectuur. Regelmatig worden nieuwe schoolvoorbeelden toegevoegd, die inspirerend zijn voor opstartende initiatieven.

Het voorbije jaar rezen de eerste **passiefscholen** uit de grond. Een tiental projecten, verspreid over Vlaanderen, zijn in uitvoering, van voorbereidende grondwerken tot schilderwerken. De eerste scholen worden weldra opgeleverd en in gebruik genomen. De opdracht van de kwaliteitsverklarder die een controle- en adviesfunctie heeft, verloopt vlot, in constructief overleg met de scholen en ontwerpteams. De ervaringen op het terrein zoals lacunes of onduidelijkheden bij de berekeningen, technische knelpunten tijdens de uitvoering, worden in kaart gebracht en gebundeld, mogelijke oplossingen of pistes worden aangereikt. De lessen die we hieruit trokken, werden meegenomen in het overkoepelend energieoverleg voor de uitvoering van de **Europese richtlijn betreffende Energieprestaties**. Daarnaast leverden de ervaringen in de passiefscholen een goede onderbouwing (en aanvulling) voor de studie naar de uitbreiding van de EPB-berekeningsmethodiek (in opdracht van het VEA).

Zeer energiezuinig bouwen vertaalt zich nog vaak in hogere bouwkosten. Het aanbod van producten, installatiesystemen en studiebureaus is nog onvoldoende afgestemd op de schoolcontext, zowel in gebruik, beheer als prijs. Vanuit deze vaststelling werd eind 2011 in samenwerking met het IWT het innovatieproject **“Energie neutrale gebouwen zonder meerkost”** opgestart. In overleg met producenten, bedrijven, kennisinstellingen, architecten, studiebureaus en gebruikers werd gezocht naar betere, efficiëntere en innoverende toepassingen in scholen die vervolgens breed ontwikkeld en verspreid kunnen worden. Na een innovatietraject van enkele maanden wil het project zich voor scholenbouw verder toespitsen op de alternatieve financiering van energiezuinige ingrepen in

scholenbouw door het ontwikkelen van een Energy Service Company-aanpak voor de renovatie van schoolgebouwen.

Rond **binnenluchtkwaliteit** in scholen hebben we het voorbije jaar de bestaande informatiekanaalen voor scholen en de verschillende lopende acties, over de beleidsdomeinen heen, in kaart gebracht en geëvalueerd. Daarnaast leverden een twintigtal recente schoolgebouwen, die als voorlopers in Vlaanderen een energiepeil hebben lager dan E70, een constructieve bijdrage aan de onderzoekstudie ‘Clean Air, Low Energy’ van mijn collega minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur. Aangezien een goede binnenluchtkwaliteit zeer belangrijk is voor het welzijn van onze kinderen en leerkrachten, zal ik dergelijke constructieve samenwerking met mijn collega ministers en de betrokken administraties ook het komende jaar blijven nastreven.

De Vlaamse Regering heeft het ontwerpdecreet definitief goedgekeurd dat de omvorming van AGION tot een **extern verzelfstandigd agentschap regelt**. Ik zal het ontwerpdecreet indienen bij het Vlaams Parlement.

Plannen 2012-2013

Ik zal op basis van het beschikbaar onderzoek een aantal scenario's laten uitwerken ter verbetering van het huidige scholenbouwbeleid van de Vlaamse Regering. Begin 2013 wordt voor de tweede maal de 5-jaarlijkse **schoolgebouwenmonitor** uitgevoerd. In de monitor wordt aan de hand van een grootschalige enquête bij alle scholen in Vlaanderen een stand van zaken opgemaakt over de toestand, het gebruik van het schoolgebouwenpark in Vlaanderen. Deze tweede monitor biedt ook de gelegenheid om vergelijkingen te maken tussen de toestand in 2008 en deze in 2013, wat het mogelijk maakt om uitspraken te doen over de effectiviteit van de doorgevoerde investeringen. Het eindrapport van de schoolgebouwenmonitor 2013 wordt verwacht in april 2014.

Samen met Enter vzw, het overkoepelende Vlaams expertisecentrum rond **toegankelijkheid**, bekijken we vanuit het onderwijsveld wat de aandachtspunten en goede praktijken zijn in Vlaanderen voor de integrale toegankelijkheid van scholen. Een inspiratiebundel rond toegankelijkheid van schoolgebouwen moet bouwheren en architecten informeren en inspireren over het wat en hoe van integrale toegankelijkheid, en hen aansprekende voorbeelden aanreiken waarmee ze zelf aan de slag kunnen. De publicatie wordt voorzien begin 2013. Er worden ook enkele vormingsinitiatieven gepland.

Het **“Instrument voor duurzame scholenbouw”** zal ook het komende jaar actief ingezet worden bij het ontwerpen van nieuwe schoolprojecten van het GO! en voor de scholen die gebouwd worden binnen het DBFM-project (Scholen van Morgen). Het gebruik en de resultaten ervan worden door AGION en het GO! nauw opgevolgd, geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig.

AGION zal ook in 2013 de **passiefschool-projecten** verder opvolgen. Dit project zal door zijn voorlopersrol een belangrijke inspiratie- en informatiebron zijn voor het uitwerken en implementeren van een proactief energiebeleid voor scholen in Vlaanderen. Ik zal lessen trekken uit het pilootproject en deze ten volle inzetten om, binnen het kader van de **Europese richtlijn betreffende Energieprestaties**, de financiële en technische haalbaarheid van een bijna-nul-energie schoolgebouw te onderzoeken en te begroten. Gezien de voorbeeldrol van de school in de samenleving, zal ik ook ondersteuning blijven bieden aan de verschillende sensibiliseringacties rond de passiefscholen.

Investeren in duurzame en moderne schoolinfrastructuur mag zich echter niet beperken tot energiezuinige nieuwbouw. Het komende jaar zal, in samenwerking met het IWT, verder gezocht worden naar een geïntegreerde aanpak voor het optimaliseren van energiezuinige renovatieprojecten. In het kader van het innovatieproject **“Energieneutrale gebouwen zonder meerkost”** zal aan de hand van een exemplarisch renovatieproject een ESCO-model voor scholen worden uitgewerkt. Met dit innovatieproject wil ik dit jaar proactief zoeken naar effectieve renovatie- en financieringsmogelijkheden voor het bestaande schoolgebouwenpark met focus op een verhoogde energiezuinigheid.

Het komende jaar zal ik een concreet actieplan ter verbetering en bewaking van de binnenluchtkwaliteit in scholen uitwerken. Hierbij zal de focus liggen op het creëren en aanbieden van een transparante, snelle toegang voor scholen (via de preventieadviseurs) naar de bestaande informatie- en advieskanalen.

Daarnaast zal ik ook verder investeren in aandacht voor het correct integreren en beheren van **ventilatiesystemen** in nieuwe en bestaande gebouwen. Door de toenemende isolatie en luchtdichtheid in energiezuinige gebouwen stijgt het belang van een goede gecontroleerde ventilatie. Begin 2013 zullen de resultaten van metingen in recent gebouwde scholen (in het kader van het onderzoek ‘Clean air, low energy’ in opdracht van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie) worden bekendgemaakt. Verbeter- of aandachtspunten zullen, over de verschillende beleidsdomeinen heen, worden bekeken en opgenomen in het actieplan.

Uit het onderzoek naar de ruimtelijke vertaling van **de brede school** blijkt dat om schoolgebouwen uit te bouwen tot uitnodigende en stimulerende werk- en leefomgevingen ook de nodige aandacht dient geboden te worden aan de relatie die ze aangaan met de omgeving en de inbedding in het ruimtelijk netwerk. Lopende initiatieven van mijn collega’s ministers bevoegd voor Stedenbeleid en voor Ruimtelijke Ordening, zoals het onderzoek van multi-inzetbare infrastructuur, de stadscontracten en het Ruimtelijk Beleidsplan Vlaanderen, zijn dan ook interessante initiatieven waar ik graag constructief aan meewerk. Het Brede school onderzoek leert ons ook dat de afstemming van regelgeving- en normeringen tussen de verschillende beleidsdomeinen cruciaal is, maar de ambitie van de brede school overstijgt. Ook voor andere projecten is het zinvol om dit verder in kaart te brengen, en waar nodig beleidsmatig in te grijpen. Samen met mijn collega ministers hoop ik het komende jaar verdere stappen te kunnen zetten om een faciliterend beleid rond de multi-inzetbaarheid van infrastructuur mogelijk te maken.

Tenslotte moet bij dit alles erover gewaakt worden dat de schaarse middelen zo gericht mogelijk worden ingezet waarbij gezocht wordt naar een rationeel evenwicht tussen duurzaamheid, toegankelijkheid, ecologie en effectieve capaciteitswinst.

Na de bespreking en de goedkeuring van omvormingsdecreet voor AGION tot een **extern verzelfstandigd agentschap**, zal de verdere uitvoering gebeuren zodat een raad van bestuur kan worden aangeduid. Op die manier zal ik garanderen dat alle stakeholders structureel betrokken worden zoals ook gevraagd werd in de motie van het Vlaams Parlement.

OD 8.2 Aandacht voor het duurzaam karakter van de schoolinfrastructuur

Realisaties 2011-2012

In het kader van het **Design, Build, Finance and Maintain (DBFM)-Project** heeft de DBFM-vennootschap heeft in totaal 165 voorcontracten afgesloten die overeenstemmen met minstens 200 schoolgebouwen. Een voorcontract of project kan dus betrekking hebben op meerdere schoolgebouwen. p dit moment kan worden aangegeven dat AGION haar advies al heeft gegeven op 65 voorstudies en 4 voorontwerpen. Het programma kende in de eerste helft van 2012 een snelle toename van de ontwerpactiviteiten. Deze stijging zal zich in de komende weken verderzetten vermits verwacht wordt dat alle voorcontracten in 2012 zijn opgestart.

Het afgelopen schooljaar zijn enkele belangrijke stappen gezet in de verdere uitwerking van het IWT project **‘Een school voor de toekomst’** (IWT actieplan Innovatief Aanbesteden). Via een ruime oproep werden 3 pilootprojecten uit basis-, secundair en volwassenenonderwijs geselecteerd. Het uitgangspunt van het project ‘School voor de Toekomst’ is dat scholen op zoek gaan naar een

competentiegerichte didactiek waarbij probleemoplossend leren, contextgebonden opdrachten, verwerven van leervaardigheden en het verwerken en delen van informatie en kennis centraal staan. Dergelijke didactiek vereist een mix van werkvormen (instructie, zelfstudie, projectwerk, face-to-face of op afstand,...), het zgn. **'blendedlearning'**. Het doel is om een performante, duurzame en gebruiksvriendelijke en flexibele leeromgeving te creëren voor competentiegericht onderwijs. Alle elementen - gebouw, meubilair en ICT - komen in het project aan bod en moeten perfect op elkaar afgestemd zijn.

In de periode 2011-12 werd met betrekking tot de **sanering van vervuilde schoolterreinen** verder gewerkt aan de afspraken die het jaar voordien tussen OVAM en AGION werden gemaakt. Die afspraken kaderen enerzijds in de OVAM-doelstelling om tegen 2036 alle risico's door historische bodemverontreiniging in Vlaanderen weg te werken en anderzijds in de bezorgdheid om voor de schoolgaande kinderen een gezonde leef- en leeromgeving te waarborgen. In het najaar van 2011 namen OVAM en AGION het initiatief om hierover een enquête te organiseren bij alle inrichtende machten van het gesubsidieerd leerplichtonderwijs in Vlaanderen. De resultaten laten toe om een raming te maken van de totale kost van de sanering van schoolterreinen in Vlaanderen en op basis daarvan een gefaseerd actieplan op te stellen.

Plannen 2012-2013

Wat het **DBFM-project** betreft, zijn de verschillende fasen binnen het voorcontract: de initiatiefase, de voorstudie, het voorontwerp, de fase van de vergunningsaanvraag met daarna het ondertekenen van de individuele DBFM-contracten. De volgende maanden verwacht AGION de overige voorstudies en voorontwerpen voor advies. Begin 2017 zou de laatste school opgeleverd worden.

Het komende schooljaar werken we verder om de 3 pilootprojecten **'School voor de Toekomst'** aan te besteden via een pre-commerciële aanbesteding. Na aanbesteding willen we, samen met consortia van bedrijven, de projecten rond het modulair meubilair (basisonderwijs), elektronische leeromgeving voor een economisch leercentrum (secundair onderwijs) en een mobiele filmset (volwassenenonderwijs) verder realiseren via een onderzoeks- en ontwikkelingstraject. Er zullen prototypes ontwikkeld worden die getest zullen worden in de reële context van het onderwijs in Vlaanderen, met voldoende aandacht voor de brede transfereerbaarheid van de resultaten naar alle Vlaamse scholen.

In verband met de **sanering van vervuilde schoolterreinen**, zal in de herfst van 2012 een protocol worden afgesloten tussen AGION en OVAM inzake de gefaseerde aanpak van bodemverontreiniging op schoolterreinen. Jaarlijks zullen de nodige middelen worden vrijgemaakt om op een gefaseerde manier op basis van een prioriteitenlijst de gekende dossiers aan te pakken. Deze gefaseerde aanpak kan in 2013 starten. Dat zal in gebeuren in samenspraak tussen AGION en OVAM waarbij OVAM als gespecialiseerde instelling zal instaan voor de milieutechnische aspecten.

Uitvoering moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Hieronder volgt een overzicht van de moties die in de drie afgelopen werkjaren van deze legislatuur werden aangenomen voor Onderwijs en Vorming en de wijze waarop het beleid hierop een antwoord biedt.

- 1) **Met redenen omklede motie van de heren Jos De Meyer en Boudewijn Bouckaert en de dames Veerle Heeren, FatmaPehlivan, Vera Celis en Marleen Vanderpoorten tot besluit van de op 10 februari 2010 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over administratieve vereenvoudiging in het onderwijs en de beleidsaanbevelingen uit het Jaarverslag 2008 van het Agentschap voor Onderwijsdiensten.** Stuk 375 (2009-2010) - nr. 2, ingediend op 11 februari 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 3 maart 2010.
<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2009-2010/g375-2.pdf>

Naar aanleiding van deze motie werd de vraag tot structurele aanpak van vereenvoudiging op de agenda van de beleidsraad Onderwijs en Vorming geplaatst. Alle agentschappen van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en het departement formuleerden voorstellen en initiatieven die bijdragen tot administratieve vereenvoudiging, vereenvoudiging van de regelgeving, vereenvoudiging van het besluitvormingsproces en systeemvereenvoudiging.

De voorstellen inzake administratieve vereenvoudiging en de realisaties worden jaarlijks in de beleidsdomeinoverschrijdende werking inzake administratieve lastenverlaging in een actieplan en een vooruitgangsrappport opgenomen. Ook over de beleidsdomeinen heen worden strategische instrumenten ingezet om een betere en kwalitatievere regelgeving te bekomen.

In het kader van de begeleidende maatregelen einde loopbaan, is een onderzoek uitbesteed naar de planlast van leraren en docenten in resp. het leerplicht en het hoger onderwijs (zie S.D. 7, OD 7.9) Er wordt nagegaan welke initiatieven er door de overheid, het onderwijsmiddenveld, de instellingen, hun bestuur en de leraren zelf kunnen genomen worden met het oog op de vermindering van de planlast. De resultaten van deze onderzoeksopdrachten zullen begin 2013 beschikbaar zijn

- 2) **Actualiteitsmotie van de dames Kathleen Deckx en Fatima Pehlivan, de heer Jos De Meyer, de dames Kathleen Helsen, Veerle Heeren en Vera Celis en de heer Kris Van Dijck tot besluit van het op 10 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het tekort aan plaatsen in de scholen in de grote steden.** Stuk 423 (2009-2010) - nr. 2, ingediend op 10 maart 2010, aangenomen door de plenaire vergadering.
<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2009-2010/g423-2.pdf>

Eind juni 2012 was er in 12 Vlaamse gemeenten een lokale taskforce capaciteit operationeel, meer bepaald in de gemeenten Antwerpen, Asse, Denderleeuw, Gent, Grimbergen, Halle, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, Turnhout en Vilvoorde. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt de coördinatie van de capaciteitsproblematiek in het Nederlandstalig onderwijs opgenomen door de VGC.

De voorbije 3 jaren werd steeds een budget voor capaciteitsuitbreiding vrijgemaakt bij de begrotingscontrole. Er zit duidelijk een stijgende lijn in de gevraagde en toegekende capaciteitsmiddelen: in 2010 werd in totaal 12 miljoen € vrijgemaakt voor 4 verschillende taskforces, in 2011 is een budget van 26,2 miljoen € voorzien waarvan ongeveer 18 miljoen € voor bijkomende capaciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, in 2012 is in totaal 31,1 miljoen € toegekend aan 6

verschillende taskforces in Vlaanderen, meer bepaald Antwerpen, Gent, Leuven, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In overleg met de (potentiële) onderwijsaanbieders, slaagde men erin om in deze 6 steden bijkomende plaatsen te creëren zodat volgens de beschikbare informatie ook in september 2012 elk kind een school kan vinden.

In juni 2012 is een oproep gebeurd aan de 12 operationele taskforces om via gerichte en evenwichtige uitbreidingen de verdere stijging van de schoolbevolking in het basisonderwijs op te vangen in de komende schooljaren, met als eerste mijlpaal september 2013. Op die manier zal er bij begrotingsopmaak 2013 een beeld beschikbaar zijn van de te verwachten bijkomende investeringen.

De eerder genomen maatregelen blijven gehandhaafd, meerbepaald de hertelling in scholen van het gewoon lager onderwijs in regio's met een sterk stijgende demografische evolutie evenals de mogelijkheid om in dichtbevolkte gebieden scholen voor gewoon basisonderwijs van dezelfde groep op minder dan 2 km van elkaar op te richten.

Aan de taskforce, die in het voorjaar van 2010 is opgericht binnen de Vlaamse administratie om de problematiek en de noden van de schoolinfrastructuur op te volgen, wordt gevraagd om naast de acute aanpak een duurzame aanpak op langere termijn uit te werken.

In maart 2012 werd de studie afgerond over de haalbaarheid van een monitoringsysteem voor capaciteitsproblemen in het leerplichtonderwijs.

Een volgende stap is de effectieve bouw van een monitor op basis van de aanbevelingen uit de haalbaarheidsstudie. Om dit te realiseren werd het als een thema meegenomen in de onderzoeksoproep (OBPWO-themazetting) van 2012. Als het thema ongewijzigd blijft bestaan en er een voorstel wordt gegund, dan start dit onderzoek begin 2013.

De VLOR heeft in 2012 een probleemverkenning opgestart over de verschillende aspecten van het capaciteitsprobleem in onderwijs, met als doel een eerste stap te zetten naar een structurele aanpak van het probleem in al zijn facetten. Een denkgroep zal de probleemstelling verder uitwerken en een seminarie met deskundigen organiseren. Later volgt een publicatie.

- 3) Met redenen omklede motie van de dames Kathleen Helsen, Vera Celis en Kathleen Deckx tot besluit van de op 18 maart 2010 door mevrouw Kathleen Helsen in de commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over knelpunten in de uitvoering van het decreet Leren en Werken en de opvolging van de uitvoering.** Stuk 457 (2009-2010) - nr. 2, ingediend op 22 maart 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 21 april 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2009-2010/g457-2.pdf>

2° Voor POT bleef het urencontingent voor 2010-2011 behouden op het niveau van 2009-2010.

Voor Voortrajecten werd voor 2010-2011 het organiseerbare urencontingent vastgelegd op 147.104 uren. Na besprekingen met diverse betrokken actoren en na overleg met de Regionale Overlegplatforms werd een aanvullend contingent uren van 42.852 u. voor het inrichten van voortrajecten ter beschikking gesteld. Ten de toekenning te optimaliseren werd de benutting van de uren Voortrajecten door lokale organisatoren on-goinggemonitord. In totaal werd voor dit schooljaar 165.533 u. effectief ingericht. Hieruit blijkt dat het ter beschikking gesteld contingent voldoende groot was.

Voor voortrajecten werd voor 2011-2012 het organiseerbare contingent vastgelegd op 168.927 uren. Na bespreking met diverse betrokken actoren en na overleg met de Regionale Overlegplatforms werd een aanvullend contingent van 37.995 u. ter beschikking gesteld. Permanente monitoring van de benutting van de uren toont aan dat er in dit schooljaar 195.635,20 u. effectief werden ingericht. Hieruit blijkt opnieuw dat het beschikbare contingent ruim voldoende was.

Voor Brugprojecten bleef het aantal toegekende organiseerbare uren voor 2010-2011 nl. 550.182 u., op het zelfde peil als 2009-2010. De effectieve benutting van het beschikbaar contingent tijdens het schooljaar 2010-2011 bleek voldoende groot te zijn om aan de noden te beantwoorden.

Voor Brugprojecten werd initieel hetzelfde aantal uren voor 2011-2012 nl. 550.182 u. ter beschikking gesteld. Uit de monitoring bleek dat dit niet voldoende was om aan de noden te beantwoorden. Daarom werd een bijkomend contingent van 39.754 u. aanvullend ter beschikking gesteld. In totaal werden dus 586.530,20 u. gepresteerd. Om dit mogelijk te maken was een verschuiving van middelen vanuit de reguliere tewerkstelling binnen alternerend leren naar brugprojecten noodzakelijk.

Voor Arbeidsdeelname blijven de middelen via de projecten Leren en Werken Alternerend Leren DBSO en extra Vlaamse werkingsmiddelen op hetzelfde peil als het vorige schooljaar. Daarnaast wordt in de sectorconvenants tussen Vlaamse Overheid en de sectoren steeds aandacht geschonken aan de inzet op het vlak van werkplekleren.

1° en 3° Het decreet Leren en Werken wordt in 2013 globaal geëvalueerd. Ondertussen beschikken we over het recente advies van de Vlaamse Onderwijsraad en Sociaal Economische Raad Vlaanderen ter evaluatie van het decreet Leren en Werken en zullen we een aantal elementen uit dit advies zeker meenemen naar de globale evaluatie. De benutting van de organiseerbare uren voor de diverse fasen wordt voortdurend gemonitord. De eventuele noodzaak van een flexibeler aanbod zal aan bod komen bij de globale evaluatie van het decreet Leren en Werken, en wanneer meer informatie beschikbaar is in verband met het profiel en de doorstroompatronen doorheen de diverse fasen van de betrokken jongeren.

Een plan van aanpak voor de evaluatie zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering in het najaar van 2012.

4° De afgelopen jaren werkte men aan een koppeling van de gegevens die via het Cliëntvolgsysteem van VDAB worden ingeput, en de gegevens die via de leerlingendatabank (Edison) worden aangeleverd. Dit resulteerde in de mogelijkheid om te rapporteren op de deelname van jongeren DBSO aan elke fase binnen het voltijds engagement, en in feedbackmogelijkheid naar de netten, de Regionale Overlegplatformen en de Centra voor Deeltijds Onderwijs toe. Deze feedback stelt de CDO in de mogelijkheid voortdurend de eigen gegevensinput te checken en desgevallend up te daten. Op basis van de aangeleverde gegevens kunnen de Regionale Overlegplatformen hun acties beter afstemmen op de vragen en noden vanuit de regio en de CDO.

De evolutie van het voltijds engagement wordt maandelijks gemeten. Er zijn drie rapportagemomenten voorzien: 1 oktober, 1 februari en 1 juni. Medio september wordt mij ook een overzicht van de evoluties op het vlak van het voltijds engagement van het voorbije schooljaar bezorgd.

5° Expertise op het vlak van trajectbegeleiding en een degelijk uitgewerkte trajectmethodiek binnen elke fase maar ook faseoverstijgend, zijn basisvoorwaarden om voor ESF-subsidiëring - en voor de CDO zelf voor de hieraan gekoppelde extra Vlaamse werkingsmiddelen - in aanmerking te komen. Mijn administratie ondersteunt de organisatoren en de CDO in deze door middel van bezoeken van de opdrachthouders van de Dienst Beroepsopleiding.

Via een standaard interactief elektronisch evaluatie-instrument (resp. Kwali-vo en Kwali-bru) biedt de organisatoren van Voortrajecten en Brugprojecten jaarlijks een gedetailleerd én comprehensief beeld van actuele sterkten en werkpunten.

Via steekproefsgewijze controles op de leerwerkplekken van de betrokken jongeren in de bedrijven, bewaken we de kwaliteit van alterneringsplannen en begeleiding op de werkplek.

Inspectie secundair onderwijs wil in de Onderwijsspiegel van 2013 (jaar van de evaluatie van het systeem) een bijdrage brengen over de implementatie van het decreet Leren en Werken aan de hand van de doorlichtingsresultaten.

6° In oktober 2009 leverde de administratie via het Departement Werk en Sociale Economie alle in dit kader gevraagde gegevens aan ten behoeve van het kabinet van federaal bevoegd vice-eerste minister en minister van Werk, mevrouw Joëlle Milquet. Intussen heeft de NAR/CRB op 25 mei 2011 het advies nr. 1.770 "maatregelen ter bevordering van de inschakeling van recente schoolverlaters op de arbeidsmarkt - Opvolging van advies nr. 1.702 - Alternerend leren" uitgebracht.

De administratie onderzoekt welke gevolgen dit advies heeft voor de deeltijdse leersystemen. We beschikken momenteel ook over het 'Eindrapport betreffende de statuten van werkplekleren en de in dat kader toegekende vergoedingen' (uitgevoerd voor het departement onderwijs en vorming door prof.dr. Eric Van Hooydonck, 2012, UG). Ook die resultaten worden meegenomen.

- 4) **Met redenen omklede motie van de heren Paul Delva, Willy Segers en Mark Demesmaecker tot besluit van de op 31 maart 2010 1° door de heer Lukas Van Der Taelen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitspraak van minister Pascal Smet dat Brussel een Franstalige stad is en de gevolgen voor het beleid van de Vlaamse Regering ten aanzien van Brussel; 2° door mevrouw Ann Brusseel in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de problemen in het Brussels onderwijs en de uitspraak van de minister dat Brussel een Franstalige stad is; 3° door de heer Erik ArckensTaelen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitspraak van minister Pascal Smet dat Brussel een Franstalige stad is en de gevolgen hiervan voor het beleid van de Vlaamse Regering ten aanzien van haar hoofdstad.** Stuk 483 (2009-2010) - nr. 2, ingediend op 2 april 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 28 april 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2009-2010/g483-2.pdf>

In het onderwijsbeleid wordt specifiek ingezet op het versterken van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Daarvoor kan worden verwezen naar de vele initiatieven in de beleidsbrief met betrekking tot Brussel (zie OD 6.6). Zowel in kwalitatief opzicht als in budgettair opzicht worden voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel aanzienlijke inspanningen gedaan.

- 5) **Met redenen omklede motie van mevrouw Kathleen Helsen, de heer Jos De Meyer, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Kris Van Dijck en de dames Vera Celis, Kathleen Deckx en FatmaPehlivan tot besluit van in de commissie besproken beleidsnota Onderwijs 2009-2014.**

Stuk 202 (2009-2010) - nr. 7, ingediend op 9 februari 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 28 april 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2009-2010/g202-7.pdf>

Een stand van zaken van de beleidsprioriteiten die in deze motie worden naar voor geschoven zijn onder de volgende strategische en operationele doelstellingen van deze beleidsbrief terug te vinden.

1° Zie SD 2 'Kansen geven aan elk talent'

2° Zie OD 1.6, 2.3 en 2.4

3° Zie SD 3 'Het leren van Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving'

4° Zie OD 7.6

5° Zie SD 5 'De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden'

6° Zie OD 6.2

7° Zie OD 2.7, 2.8 en 2.9

8° Zie OD 8.1 en 8.2

9° Zie OD 6.5

- 6) **Motie van aanbeveling van de dames Fientje Moerman, Vera Celis, Kathleen Deckx, Veerle Heeren en Kathleen Helsen bij de maatschappelijke beleidsnota over de hervorming van het hoger onderwijs in Vlaanderen.** Stuk 591 (2009-2010) - nr. 6, ingediend op 5 juli 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 8 juli 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2009-2010/g591-6.pdf>

De Vlaamse Regering heeft zich op 16 juli 2010 geëngageerd om de aanbevelingen, vervat in de motie van aanbeveling van het Vlaams parlement van 8 juli 2010, uit te voeren volgens de contouren van de nota aan de Vlaamse Regering en in uitvoering daarvan werden in 2012 drie belangrijke decreten mbt het hoger onderwijs goedgekeurd : het integratiedecreet, het decreet betreffende de kwaliteitszorg en visitatie (het NAS-decreet) en het decreet betreffende studentenvoorzieningen.

Zie ook O.D.2.7 van deze beleidsbrief

- 7) **Met redenen omklede motie van de heer Kris Van Dijck, de dames FatmaPehlivan, Kathleen Helsen, Vera Celis en Kathleen Deckx en de heer Paul Delva tot besluit van de op 1 juli 2010 door de heer Kris Van Dijck in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de ongekwalificeerde uitstroom in het secundair onderwijs.** Stuk 616 (2009-2010) - nr. 2, ingediend op 5 juli 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 8 juli 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2009-2010/g616-2.pdf>

Het Steunpunt Studie- en Schoolloopbanen monitort de vroegtijdige schoolverlaters in Vlaanderen op basis van de administratieve data. Tot 2007 deed zich een stijgende tendens voor. In 2008 was er een zeer lichte daling, terwijl het meest recent beschikbare cijfer (voor 2009) een sterkere daling aangeeft. Vooral bij de jongens zien we een sterke afname van 17,6 % in 2008 tot 16,4 % in 2009.

Percentage vroegtijdig schoolverlaters in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, per kalenderjaar - evolutie 1999-2009:

Kalenderjaar	Jongens	Meisjes	Totaal
1999	14,5%	9,4%	12,0%
2000	15,6%	9,9%	12,8%
2001	15,3%	9,4%	12,4%
2002	15,7%	10,0%	12,9%
2003	16,6%	10,1%	13,4%
2004	16,9%	10,2%	13,6%
2005	16,7%	10,3%	13,6%
2006	17,6%	10,5%	14,1%
2007	17,9%	10,6%	14,4%
2008	17,6%	10,5%	14,2%
2009	16,4%	10,2%	13,4%

Naar aanleiding van deze motie werd op 31 mei 2011 een expertenseminarie over deze problematiek georganiseerd. Een wetenschappelijk syntheserapport en de presentaties van de sprekers op het seminarie werden publiek gemaakt via de website: <http://www.ond.vlaanderen.be/obpwo/studiedagen/20110531/>

Vroegtijdig schoolverlaten is een complex multisectoraal probleem. De Europese Commissie ontwierp vanuit dit inzicht een algemeen kader aan de hand waarvan lidstaten een comprehensief beleid kunnen voeren. Een geïntegreerde beleidsbenadering moet zowel oog hebben voor preventie, interventie als compensatie en moet ondersteund worden door analyse en monitoring. Om aan dit laatste tegemoet te

komen, werd in de oproep voor het nieuwe steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek voor het beleidsdomein onderwijs, opdracht gegeven om voldoende aandacht te schenken aan deze problematiek.

Ook het Vlaamse onderwijsbeleid laat zich door dit kader inspireren. De problematiek van het vroegtijdig schoolverlaten wordt als belangrijk aandachtspunt meegenomen in verschillende beleidsprojecten, waarbij het evenwicht bewaakt wordt tussen strategieën op het niveau van preventie, interventie en compensatie. De hervorming van het secundair onderwijs vormt in deze een belangrijk strategisch project, omdat dit ons de kans geeft om in te grijpen op elk van de drie niveaus vanuit een geïntegreerde visie. Het zal echter nog een aantal jaren duren vooraleer de effecten van deze hervorming op het terugdringen van het vroegtijdig schoolverlaten zich ten volle hebben geuit.

Intussen wordt deze problematiek meegenomen in een reeks andere beleidsprojecten. De beleidsprojecten die voor deze problematiek relevant zijn, zijn o.a. onder de volgende operationele doelstellingen van deze beleidsbrief terug te vinden: leerlingenbegeleiding (OD 1.6), talenbeleid (OD 3.6), samenwerking met Welzijn (OD 1.6/1.7/2.2/2.3/3.2), spijbelen en antisociaal gedrag/grensoverschrijdend gedrag (OD 1.7), tweedekansonderwijs (OD 2.5), Brussel (OD 6.6), kleuterparticipatie (OD 2.2), studenttutoringprojecten (OD 2.1/5.4), leren en werken (OD 4.4), regierol gemeenten in het lokaal flankerend onderwijsbeleid verstevigen (OD 6.5), vernieuwing omkaderingssystemen (OD 7.6).

Op het vlak van sensibilisering verwijzen we naar het hoofdartikel in Klasse voor Leraren van november 2010, 'aanval op schooluitval'. In dat artikel werden de pijlers van het Nederlandse succesverhaal besproken, met reacties vanuit het Vlaamse onderwijs- en onderzoeksveld.

In uitvoering van het VESOC-akkoord Loopbaanbeleid wordt een stuurgroep en een technische werkgroep samengesteld, bestaande uit de VESOC-partners, de SERV, de VLOR, de onderwijsverstrekkers en de overheid. Deze technische werkgroep en stuurgroep zullen een actieplan voorbereiden en goedkeuren evenals de realisatie ervan opvolgen. Een voorstel van actieplan werd reeds door de administratie voorbereid.

- 8) **Met redenen omklede motie van de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen en Vera Celis tot besluit van de op 21 oktober 2010 door mevrouw Gerda Van Steenberge in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de huidige financieringsregeling van het gewoon voltijds secundair onderwijs en de uitbreiding van het GOK-decreet tot toekomstige financieringsregeling.** Stuk 740 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 25 oktober 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 17 november 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g740-2.pdf>

Bij de hervorming van het secundair onderwijs zal ik een nieuwe financieringsregeling uitwerken voor de omkadering, waarin ik de GOK-middelen (gelijke onderwijskansen) en de middelen voor Rand en Taal zal integreren en een monitoringsysteem opzetten om de aanwending van de middelen op te volgen. Ik zal daarbij rekening houden met het verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement 'Omkadering in het gewoon voltijds secundair onderwijs'

- 9) **Met redenen omklede motie van de heer Jos De Meyer en de dames Kathleen Helsen, Vera Celis en Kathleen Deckx tot besluit van de op 9 november 2010 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de plotse stopzetting van de betalingen door het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) voor het jaar 2010.** Stuk 796 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 10 november 2010, aangenomen door

de plenaire vergadering op 24 november 2010.
<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g796-2.pdf>

Allereerst dient erop gewezen te worden dat de stopzetting van de uitbetaling van de subsidiebedragen in de tweede helft van oktober 2010 betrekking hadden op vorderingsstaten die in de tweede helft van september werden ontvangen. Het verschil tussen de datum van de betalingsstop en de datum van indiening van de vorderingsstaten was te wijten aan de doorlooptijd van facturen, c.q. één maand na ontvangst.

op 3 januari 2011 werden effectief alle achterstallige betalingen uitgevoerd. Het naar 2011 overgedragen bedrag bedroeg 30.532.263,29 euro. Dit bedrag werd bij de budgetcontrole toegevoegd aan de initiële dotaties. Bovendien werd de dotatie bij die gelegenheid en op basis van de uitgavenramingen met in het totaal 59.489.000 euro verhoogd.

Wat de totstandkoming van deze achterstand betreft, kan men erop wijzen dat AGION de afgelopen jaren een variërend machtigingsbedrag had en daarenboven voor de uitbetaling van de subsidie afhankelijk is van de snelheid van afhandeling door de respectievelijke bouwheren. Hierdoor is het heel moeilijk in te schatten voor welk bedrag er facturen zullen ingediend worden. AGION stelt een betalingskalender op op basis van historische gegevens. In de tweede helft van 2010 werd men geconfronteerd met een groter dan verwachte versnelling van de indiening van vorderingsstaten waardoor de uitbetaling van de subsidie vroegtijdig moest gestaakt worden.

Betreffende de verwijlrenten, konden de inrichtende machten via een gerechtelijke procedure altijd getracht hebben de eventueel geleden schade te recupereren. AGION is echter tot op heden niet in gebreke gesteld door schoolbesturen. Om de schade de schade voor de schoolbesturen zoveel als mogelijk te beperken werden volgende maatregelen genomen:

- Er werd in overleg met de federatie van banken (FELBELFIN) een kaderovereenkomst opgesteld tot het bekomen van overbruggingskredieten en dit voor een periode van 4 maanden.
- AGION had zich geëngageerd om de opgelopen achterstand in te lopen in de eerste helft van januari van dit jaar. Zoals eerder vermeld, werden op 3 januari alle achterstallige betalingen uitgevoerd.

Voor zover bekend, heeft geen enkele inrichtende macht gebruik gemaakt van de vermelde kaderovereenkomst met FEBELFIN. Het verder verloop van de uitgaven worden uiteraard gemonitord en hoewel voorspellingen verre van eenvoudig blijven, wordt er maximaal geanticipeerd op dit verdere verloop, waarbij ook het kabinet op de hoogte wordt gehouden.

Eind 2011 werd er tijdig initiatief genomen om bijkomend krediet te aan te vragen voor onverwacht en onvoorzienbaar hoge uitgaven. Er werd toen door de regering 15 miljoen euro extra vrij gemaakt. Door het cyclisch gebeuren van de subsidieuitgaven is het niet eenvoudig om exacte voorspellingen te doen, maar dit blijft uiteraard verder gemonitord.

Voor 2013 wordt opnieuw een hoger dotatiebedrag ingeschreven voor het niet-hoger onderwijs.

10) Actualiteitsmotie van mevrouw Kathleen Deckx, de heer Paul Delva en de dames Vera Celis, FatmaPehlivan, Kathleen Helsen, Goedele Vermeiren en Sabine Poleyn tot besluit van het op 24 november 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over burgerzin en democratische en maatschappelijke attitudes bij de Vlaamse jongeren.

Stuk 825 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 24 november 2010, aangenomen door de plenaire vergadering. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g825-2.pdf>

Zie OD 1.1 ‘Jongeren voorbereiden op actief burgerschap’ uit deze beleidsbrief.

En ook OD 1.7 ‘De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken’: Werken aan participatie van leerlingen (en ouders) wordt als een van de mogelijke acties binnen het bewerkstelligen van een positief schoolklimaat opgenomen onder het luik ‘preventie’ van het nieuwe actieplan grensoverschrijdend gedrag op school

- 11) Met redenen omklede motie van de heren Kris Van Dijck en Eric Van Rompuy en de dames Vera Celis, Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, FatmaPehlivan en Sabine Poleyn tot besluit van de op 18 november 2010 door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de gevolgen van het arrest van het Grondwettelijk Hof inzake de pedagogische inspectie in de Franstalige scholen van de faciliteitengemeenten.** Stuk 820 (2010-2011) - nr.2, ingediend op 22 november 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 8 december 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g820-2.pdf>

“De definitieve uitspraak van het grondwettelijk hof over de bevoegdheidsverdeling tussen beide gemeenschappen ten aanzien van de Franstalige basisscholen, zal worden uitgevoerd. De schoolbesturen dienden een aanvraag in op afwijking van de eindtermen. Ze worden verzocht om voor minstens het verplichte deel een contract af te sluiten met een Nederlandstalig CLB.”

- 12) Motie van de heer Koen Van den Heuvel, de dames Sabine Poleyn en Vera Celis, de heren Matthias Diependaele en Bart Van Malderen en mevrouw GülerTuran houdende raadpleging van de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie en de Vlaamse Onderwijsraad over het verhogen van de uitstroom van het aantal afstuderenden in wetenschappelijke en technische richtingen.** Stuk 832 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 30 november 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 15 december 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g832-2.pdf>

Naar aanleiding van de resolutie van het Vlaams Parlement werd vorig werkjaar een interministerieel actieplan ontwikkeld. Het actieplan is een initiatief van Onderwijs, Werk, Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie. Het actieplan wil zorgen voor: (1) meer leerlingen, studenten en cursisten met een kwalificatie in wiskunde, wetenschappen en technologie en (2) meer mensen die kiezen voor een beroepsloopbaan in die domeinen.

De acties richten zich naar coaching van scholen, ondersteunen van (toekomstige) leraren, opwekken van interesse bij jongeren en volwassenen, sensibiliseren van ouders en het brede publiek en structurele samenwerking tussen verschillende onderwijsniveaus en tussen onderwijs en bedrijfswereld. De uitvoering van het actieplan wordt een zaak van partners die uit verschillende hoeken komen: de overheid, het brede onderwijsveld, de sociale partners, de sectoren én het bedrijfsleven. Ook de media zal hierbij een belangrijke rol spelen.

Zie ook O.D. 4.8

- 13) Motie van aanbeveling van de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, Vera Celis, FatmaPehlivan, Sabine Poleyn en Goedele Vermeiren en de heer Jos De Meyer tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Onderwijs 2010-2011.** Stuk 745 (2010-2011) - nr. 7, ingediend op 21 december 2010, aangenomen door de plenaire vergadering op 23 december 2010. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g745-7.pdf>

Zie volgende strategische en operationele doelstellingen in de beleidsbrief.

5°: zie SD 2 en SD 3; 6°: zie OD 1.6; 7°: zie OD 7.7; 8°: zie SD 3; 9°: zie OD 2.6 en OD 4.4; 10°: zie SD 5; 11°: zie OD 6.5, OD 7.5 en OD 8.1; 12°: zie OD 2.7 en OD 7.8; 13°: zie OD 6.7; 14°: zie OD 1.6; 15°: zie OD 6.4; 16°: zie OD 1.7; 17°: zie OD 3.3; 18°: zie OD 4.8; 19°: zie OD 4.5; 20°: OD 7.6; 21°: zie o.a. OD 1.2, 1.7, 2.4.

- 14) Actualiteitsmotie van de dames Yamila Idrissi en Fatma Pehlivan, de heer Paul Delva, mevrouw Sabine Poleyn, de heren Jos De Meyer en Willy Segers en mevrouw Vera Celis tot besluit van het op 2 februari 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het acute plaats tekort in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.** Stuk 935 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 2 februari 2011, aangenomen door de plenaire vergadering. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g935-2.pdf>

Met de in het voorbije werkjaar goedgekeurde decreetswijzigingen betreffende het inschrijvingsrecht wordt een antwoord gegeven op de geformuleerde vragen en dit voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014. Er worden:

- 1° bijkomende uitgangspunten van het gelijke onderwijskansenbeleid geformuleerd
 - 2° permanente regels voor aanmeldingsprocedures in het decreet ingeschreven
 - 3° wijzigingen en verduidelijkingen aangebracht aan het inschrijvingsrecht, gebaseerd op de vaststelling van bestaande knelpunten
- via een evaluatie van het GOK-decreet zal de impact ervan op het verkrijgen van de sociale mix in de scholen worden nagaan. Dit zal een punt van constante monitoring zijn.

- 15) Actualiteitsmotie van de dames Kathleen Deckx, Vera Celis en Kathleen Helsen, de heren Ludo Sannen, Kris Van Dijck en Paul Delva en mevrouw Veerle Heeren tot besluit van het op 9 februari 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de problematiek van de zogenaamde witte en zwarte scholen en de resultaten van het beleid inzake gelijke onderwijskansen.** Stuk 955 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 9 februari 2011, aangenomen door de plenaire vergadering. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g955-2.pdf>

Met de decretale wijzigingen betreffende het inschrijvingsrecht wordt grotendeels een antwoord gegeven op de geformuleerde vragen en dit voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014. Er worden:

- 1° bijkomende uitgangspunten van het gelijke onderwijskansenbeleid geformuleerd
 - actualiteitsmotie van 9 februari, 2°
- 2° decretale regels ingevoerd die de transparantie van het aanbod en de inschrijving verhogen
 - actualiteitsmotie van 9 februari, 1°
- 3° permanente regels voor aanmeldingsprocedures in het decreet ingeschreven
 - actualiteitsmotie van 9 februari, 4°
- 4° wijzigingen en verduidelijkingen aangebracht aan het inschrijvingsrecht, gebaseerd op de vaststelling van bestaande knelpunten
 - actualiteitsmotie van 9 februari, 1°
 - actualiteitsmotie van 9 februari, 4°

Bovendien wordt met het proefproject 'concentratiescholen' invulling gegeven aan de vraag van het Vlaams Parlement om samen met de onderwijspartners te onderzoeken hoe we in concentratiescholen de kwaliteit van onderwijs kunnen garanderen, en na te gaan of er extra ondersteuning, een andere pedagogische benadering of extra omkadering nodig zijn. Zie OD 2.1. van deze beleidsbrief

- 16) Met redenen omklede motie van de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, Vera Celis, FatmaPehlivan, Goedele Vermeiren en de heer Jos De Meyer tot besluit van de op 25 januari 2011 door de dames Gerda Van Steenberge en Elisabeth Meuleman in commissie gehouden interpellaties tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, respectievelijk over het hoge aantal jonge leraars uit het kleuter- en lager onderwijs dat het beroep verlaat, en over de vroegtijdige lerarenuitstroom. Stuk 920 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 26 januari 2011, aangenomen door de plenaire vergadering 9 februari 2011. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g920-2.pdf>

De problematiek van de beginnende leraar vervroegde uitstroom, werkzekerheid, ... maakt deel uit van het loopbaandebat en behoort tot de prioritaire thema's waar we met de sociale partners een akkoord willen over afsluiten. Zie S.D. 5 van deze beleidsbrief.

- 17) Met redenen omklede motie van de heren Kris Van Dijck en Paul Delva, de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen, YamilaIdrissi en Sabine Poleyn en de heer Willy Segers tot besluit van de op 14 maart 2011 door de heer Kris Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge en de heer Paul Delva in commissie gehouden interpellaties tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, respectievelijk over de gevolgen van het falend migratiebeleid voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en de procedure van de Franse Gemeenschap bij het Grondwettelijk Hof tegen de voorrangsregeling voor Nederlandstalige kinderen, over de eis van de Franstaligen bij het Grondwettelijk Hof ter vernietiging van het voorrangsbeleid voor Nederlandstalige kinderen in Nederlandstalige scholen te Brussel, en over de voorrangsregel in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en de klacht hiertegen vanwege de Franse Gemeenschap. Stuk 1030 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 16 maart 2011, aangenomen door de plenaire vergadering op 30 maart 2011. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g1030-2.pdf>

Deze zaak is behandeld door het Grondwettelijk Hof in het voordeel van de Vlaamse Gemeenschap. Bijgevolg is deze motie zonder voorwerp.

- 18) Met redenen omklede motie van de heer Jos De Meyer tot besluit van de op 14 maart 2011 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de omvorming van AGION van intern verzelfstandigd agentschap tot extern verzelfstandigd agentschap. Stuk 1033 (2010-2011) - nr. 3, ingediend op 16 maart 2011, aangenomen door de plenaire vergadering op 30 maart 2011. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g1033-3.pdf>

Na advies van de Raad van State heeft de Vlaamse Regering op 7 september het ontwerp van decreet goedgekeurd waarin het intern verzelfstandig agentschap omgevormd wordt tot een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Dit decreet zal in werking treden op 1 januari 2013.

- 19) Voorstel van resolutie van de dames Griet Smaers, Sabine Poleyn, Vera Celis en Kathleen Deckx en de heren Koen Van den Heuvel, ChokriMahassine en Matthias Diependaele betreffende het stimuleren van ondernemingszin en ondernemerschap in het onderwijs. Stuk 965 (2010-2011) - nr. 4, ingediend op 15 juni 2011, aangenomen door de plenaire vergadering. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g965-4.pdf>

Parallel met het besluitvormingsproces om tot deze resolutie te komen, werd in overleg met de ministers bevoegd voor Economie, Landbouw en Werk afspraken gemaakt over een geïntegreerd beleid inzake ondernemerschapsonderwijs. Begin 2011 werd gezamenlijk een intentieverklaring getekend om hiervan werk te maken.

Onze samenwerking wordt geconcretiseerd in een Actieplan Ondernemerschapsonderwijs 2011-2014.

In dit Actieplan worden vier strategische doelstellingen vooropgesteld:

- Leerlingen, cursisten en studenten hebben bij het verlaten van het onderwijs de nodige ondernemingszin.
- Leerlingen, cursisten en studenten hebben bij het verlaten van het onderwijs een voorbereiding genoten op het zelfstandig ondernemerschap
- Leerlingen, cursisten en studenten zijn gemotiveerd om de keuze te maken voor het zelfstandig ondernemerschap.
- Leraren tonen ondernemingszin en staan positief tegenover ondernemerschap.

Het Actieplan Ondernemerschapsonderwijs 2011-2014 werd verder uitgewerkt (Zie O.D. 4.10 van deze beleidsbrief)

- 20) Voorstel van resolutie van de heer Koen Van den Heuvel, de dames Sabine Poleyn, Goede Vermeiren en Marleen Vanderpoorten en de heren Bart Van Malderen, Filip Watteuw en Boudewijn Bouckaert betreffende het verhogen van de uitstroom van het aantal afstuderenden in exact-wetenschappelijke en technische richtingen.** Stuk 1207 (2010-2011) - nr. 2, ingediend op 7 juli 2011, aangenomen door de plenaire vergadering. <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g1207-2.pdf>

Naar aanleiding van de resolutie van het Vlaams Parlement werd een interministerieel actieplan ontwikkeld. Het actieplan is een initiatief van Onderwijs, Werk, Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie. Het actieplan wil zorgen voor: (1) meer leerlingen, studenten en cursisten met een kwalificatie in wiskunde, wetenschappen en technologie en (2) meer mensen die kiezen voor een beroepsloopbaan in die domeinen.

De acties richten zich naar coaching van scholen, ondersteunen van (toekomstige) leraren, opwekken van interesse bij jongeren en volwassenen, sensibiliseren van ouders en het brede publiek en structurele samenwerking tussen verschillende onderwijsniveaus en tussen onderwijs en bedrijfswereld. De uitvoering van het actieplan wordt een zaak van partners die uit verschillende hoeken komen: de overheid, het brede onderwijsveld, de sociale partners, de sectoren én het bedrijfsleven. Ook de media zal hierbij een belangrijke rol spelen. (Zie O.D. 4.8 van deze beleidsbrief)

- 21) Actualiteitsmotie van de dames Kathleen Deckx, FatmaPehlivan, Helga Stevens, Vera Celis, Kathleen Helsen en Sabine Poleyn en de heer Jos De Meyer tot besluit van het op 23 november 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het beleid ten aanzien van probleemjongeren op school** <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1381-2.pdf>

Op 20 april 2012 kwam de mededeling “stand van zaken met betrekking tot de engagementen inzake het recht op leren voor jongeren die (dreigen) uit de boot (te) vallen”, op de Vlaamse Regering. De aanpak kan onderverdeeld worden in 3 grote clusters, nl.

- inzetten op een doorgedreven samenwerking tussen onderwijs-welzijn-jeugd met het oog op het garanderen van het recht op leren binnen het reguliere onderwijs voor zoveel mogelijk jongeren.
- komen tot een continuüm van trajecten op maat voor jongeren die toch tijdelijk uitvallen op school.
- uitklaren wie de regiefunctie kan/moet opnemen om jongeren toe te leiden naar verschillende trajecten. (Zie ook O.D. 1.7 van deze beleidsbrief)

- 22) Met redenen omklede motie van mevrouw KatleenDeckx, de heer Jos De Meyer en mevrouw Vera Celis tot besluit van de op 15 december 2011 door mevrouw Elisabeth Meuleman gehouden interpellatie over de infrastructuurproblemen in het vrij onderwijs**

en de nood aan een meer transparant beleid ter zake.
<http://docs.vlaamsparlament.be/docs/stukken/2011-2012/g1409-2.pdf>

Met betrekking tot het beleid over schoolinfrastructuur kan verwezen worden naar OD. 8.1 en in het bijzonder het feit dat begin 2013 voor de tweede maal een 5-jaarlijkse schoolgebouwenmonitor zal worden uitgevoerd. Het is van belang om de vinger aan de pols te houden voor wat de analyse betreft van de infrastructuurnood. Bovendien is het netoverschrijdend evaluatieonderzoek naar de werking van de verschillende instrumenten (subsidies, normen, procedures, prioriteiten, adviezen...). Dit moet bijdragen tot een betere evaluatie van het aanwenden van de overheidsmiddelen en de aandachtspunten naar voor brengen.

Daarbij kan ook het eigenaarschap ter sprake komen, maar uiteraard moet dit onderzoek en de analyse ervan afgewacht worden.

23) Met redenen omklede motie van de heer Jos De Meyer en de dames Katleen Deckx en Vera Celis tot besluit van de op 22 september 2011 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie over de onderfinanciering van de scholenbouw.
<http://docs.vlaamsparlament.be/docs/stukken/2011-2012/g1261-2.pdf>

De DBFM-operatie is wel degelijk al gestart en getuige daarvan is het feit dat de DBFM-vennootschap in totaal 165 voorcontracten afgesloten heeft die overeenstemming met minstens 200 schoolgebouwen. Het uitvoeren en realiseren van de inhaalbeweging vergt een belangrijk voortraject vooraleer scholen gebouwd kunnen worden. Hoewel het moeilijk is een exacte planning te geven voor zo'n omvangrijke operatie, zou een eerste steenlegging, met het nodige voorbehoud, op het einde van dit jaar kunnen gebeuren.

Wat bijkomende pistes betreft voor schoolinfrastructuur, zoeken we effectief naar mechanismen om eventueel nieuwe middelen aan te trekken en schoolgebouwen te kunnen realiseren. Dit is om meerdere redenen niet evident, maar we bekijken verschillende formules. Er kan gewezen worden op het idee om spaargeld te mobiliseren voor onder andere scholenbouw, de verzekeringssector of eventueel de banksector of de reeds ondernomen initiatieven inzake capaciteit. Daarnaast is er ook overleg met de stad Antwerpen en PMV met betrekking tot alternatieve mechanismen voor scholenbouw.

Inzake het Nationaal Waarborgfonds is er contact opgenomen met de thesaurie van Financiën voor verder overleg en bespreking van het dossier.

Wat de aandacht voor de begroting Onderwijs en aan de schoolinfrastructuur betreft, ik heb steeds verdedigd dat het van uiterst groot belang is dat we hiervoor de nodige inspanningen en investeringen blijven doen gezien de gekende noden. De budgettaire omstandigheden zijn evenwel niet eenvoudig, zoals gekend. Daarom is het van belang dat inzake schoolinfrastructuur, onverminderd het belang van investeringen, ook aandacht wordt geschonken aan alle mogelijke pistes om tegemoet te komen aan alle noden.

24) Met redenen omklede motie over het grote aantal loonschalen in het onderwijs en de mogelijkheden tot vereenvoudiging
<http://docs.vlaamsparlament.be/docs/stukken/2011-2012/g1454-2.pdf>

We hebben momenteel niet de ambitie om een vermindering van het aantal salarisschalen te realiseren. Of de resultaten van het loopbaandebat zullen leiden tot een vermindering van het aantal salarisschalen is nog maar de vraag. We willen immers meer variatie in de onderwijsloopbaan brengen. Die kan een effect hebben op de salarisschalen. Uiteraard proberen we bij elke wijziging beroep te doen op bestaande salarisschalen zodat het aantal niet verhoogt.

- 25) Met redenen omklede motie over pensioen, loopbaandebat en uittreding in het Vlaamse onderwijs, en over de gevolgen van de federale beslissingen rond het optrekken van de pensioenleeftijd voor de budgettaire impact van de terbeschikkingstellingsregeling in het Vlaamse onderwijs**

<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1446-3.pdf>

Het besluit TBS is momenteel voor advies voorgelegd voor aan de Raad van State. Na advies kan de Vlaamse Regering het besluit definitief goedkeuren. Op dat ogenblik zal deze motie gerealiseerd zijn.

- 26) Motie over het Aanmoedigingsfonds voor beleidsspeerpunten en de bevordering van gelijke kansen en diversiteit in het hoger onderwijs**

<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1596-2.pdf>

Vertrekkende van streefcijfers en streefdata op Vlaams niveau, zullen concrete doelstellingen afgesproken worden met de instellingen op het vlak van instroom, doorstroom en uitstroom van studenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Die concrete doelstellingen alsook de manier waarop die doelstellingen zullen gemeten en gefinancierd worden zullen hun neerslag vinden in beheersovereenkomsten. In het najaar van 2012 zal een Task Force met experts, studenten en vertegenwoordigers van de instellingen van start gaan die concreet het Pact zal voorbereiden. Zie O.D. 2.8 van deze beleidsbrief

- 27) Resolutie betreffende de inrichting van een universitaire opleiding Islamitische Godsdienstwetenschappen**

<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1551-6.pdf>

In opvolging van deze resolutie worden de gesprekken die de minister reeds eerder met de verschillende partners heeft gevoerd, verdergezet. Er zal nader overleg worden gepleegd binnen een werkgroep met vertegenwoordigers van het kabinet van minister Bourgeois, vertegenwoordigers van de KUL, de UA, de Erasmushogeschool en Groep T en uiteraard ook vertegenwoordigers uit de moslimgemeenschap.

Er zijn nog heel wat vragen die in de komende maanden moeten uitgeklaard worden, vooraleer er een dossier kan worden ingediend tot erkenning van een opleiding. Een precieze timing op het geheel kleven is bijgevolg moeilijk, de minister wil de werkgroep ten volle de kans geven deze opdracht grondig uit te werken. Gezien de nog nodige werkzaamheden van de werkgroep en de decretale procedures die moeten worden gevolgd worden om een nieuwe opleiding te mogen aanbieden, zal de opleiding pas ten vroegste in 2014-2015 kunnen starten.

- 28) Resolutie betreffende de monitoring en het beleid ten aanzien van anderstalige leerlingen in de Vlaamse Rand**

<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1504-2.pdf>

We zullen de monitoring van anderstalig leerlingen in de Vlaamse Rand alsook de communicatie aan het Vlaams Parlement over deze monitoring opnemen. Het aspect van de kwaliteitsmaatregelen zal besproken worden met de onderwijsinspectie om na te gaan of hier bijkomende maatregelen nodig zijn. De mogelijkheid om de engagementsverklaring te versterken zal eveneens verder onderzocht worden. Er moet op gewezen dat deze mogelijkheid in het verleden ook reeds onderzocht is en we daarbij telkens stuiten op het feit dat er grenzen zijn aan wat men van mensen in hun privésfeer kan eisen.

29) Resolutie betreffende het versterken van het aanbod aan Nederlandse taal en Vlaamse cultuur voor leerplichtige kinderen van Vlaamse expats
<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2011-2012/g1486-3.pdf>

Teneinde een beter zicht te krijgen op de groep van leerplichtige Vlaamse kinderen in het buitenland, willen we via de gemeenten inzetten op sensibiliseringsacties rond de meldingsplicht. Verder blijft het opportuun om aan te sluiten bij Nederlandse initiatieven die al heel wat expertise hebben opgebouwd op het vlak van Nederlandstalig onderwijs in het buitenland. Deze scholen ontvangen overigens al een aanzienlijk aantal Vlaamse leerlingen en Vlaamse leerkrachten kunnen er solliciteren voor openstaande betrekkingen. We zullen daartoe structureel overleg plegen met de Stichting NOB en onderzoeken welk (digitaal) didactisch materiaal kan worden ingezet, dat het specifieke Vlaamse accent in het curriculum kan garanderen. Om de informatie aan potentiële expats m.b.t. de onderwijskansen voor hun kinderen in het buitenland efficiënt te ontsluiten zal ik samen met mijn collega Kris Peeters, bevoegd voor Buitenlands Beleid, een overleg plannen met de vzw 'Vlamingen in de wereld (VIW)' om de haalbaarheid na te gaan van de voorgestelde initiatieven die op VIW betrekking hebben. Bovendien wensen we de samenwerking tussen de administraties en de vzw VIW verder te versterken.

Uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof

Rekenhofrapport en stuknr.	Aanbevelingen
Omkadering in het gewoon voltijds secundair onderwijs, Stuk 37-A (2009-2010) - Nr. 1	1. De decreetgever dient de basiscriteria vast te stellen waarop de Vlaamse Regering in haar omkaderingsregeling moet steunen om het aantal toe te kennen uren-leraar te differentiëren.
	2. De differentiatie en de omvang ervan moet de overheid op een transparante manier onderbouwen. Dat geldt ook voor de gewichten die de overheid in de nieuwe omkaderingsregeling toekent aan bepaalde leerlingen- en schoolkenmerken. De overheid moet dus duidelijk aangeven waarom zij voor bepaalde kenmerken of bepaalde leerlingengroepen een hoger aantal uren-leraar toekent. Als zij er een gerichte stimulans mee wil geven, moet ze precies bepalen wat ze wil bereiken.
	3. Het is wenselijk dat de overheid wetenschappelijk onderzoek stimuleert dat de vereiste omvang van de omkadering bestudeert om tot kwaliteitsvol onderwijs te komen en dat in het bijzonder de relatie onderzoekt tussen de klasgrootte en de onderwijskwaliteit en -output. De overheid moet voor de vaststelling en bijsturing van de omkaderingsregeling steunen op de resultaten van dergelijk wetenschappelijk onderzoek.
	4. Het is raadzaam dat de overheid de aanwending van de uren-leraar permanent opvolgt. In het bijzonder moet ze nagaan in welke mate de uren-leraar worden verschoven naar andere leerlingengroepen en wat het klasgroottebeleid van de scholen is. Zij dient ook de (onbedeelde) wisselwerking tussen de omkaderingsregeling enerzijds en de rationalisatie en vrije schoolkeuze anderzijds op te volgen. De resultaten van die monitoring kunnen worden gebruikt voor bijstellingen en kunnen eventueel aanleiding zijn voor bijkomende maatregelen om de specifieke doelstellingen van de overheid te bereiken.

	5. Het is raadzaam dat de omkaderingsregeling geen versnippering van studierichtingen of administratieve groepen in de hand werkt. Degressiviteit van het aantal uren-leraar in verhouding tot het aantal leerlingen en minimumpakketten moeten, in zover dat mogelijk is, worden vermeden. 6. Het is wenselijk rationalisatie van het onderwijsaanbod en vrijwaring van het recht op vrije schoolkeuze vooral na te streven met specifieke en adequate instrumenten.
Reactie op de aanbevelingen	Ook voor het secundair onderwijs wordt een nieuw omkaderingssysteem uittekenen. Dit project sluit zeer nauw aan bij de hervorming van het secundair onderwijs. Bij de uittrekking van het nieuwe omkaderingssysteem voor het secundair onderwijs wordt rekening gehouden met deze aanbevelingen van het Rekenhof. De contouren van dit nieuw omkaderingssysteem zal in de conceptnota over de hervorming secundair onderwijs worden opgenomen. Net zoals in het basisonderwijs zullen in het secundair onderwijs de GOK-middelen geïntegreerd worden in de gewone omkadering door de een deel van de omkadering te berekenen op basis van leerlingkenmerken.
Pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen, Stuk 37-K (2009-2010) - Nr. 1	1. De Vlaamse Overheid dient de huidige behoefte aan personeel voor ondersteunende taken te meten voor de verschillende puntenenveloppen. Zij moet inzonderheid nagaan of de grootte van het verschil in financiering van basisonderwijs en secundair onderwijs verantwoord is. Onderzoek naar de behoeften kan ook leiden tot bijsturing en onderbouwing bieden van het financiering- en subsidiëringssysteem. 2. De overheid dient in elk geval na te gaan hoe zij de beleidsondersteuning van de scholen, vooral in het basisonderwijs, kan versterken. 3. De decreetgever kan, op grond van een globale evaluatie, een verdere samenvoeging van enveloppen overwegen. Dat zou de scholen nog meer mogelijkheden bieden hun personeelsbeleid af te stemmen op specifieke behoeften en op het eigen pedagogisch project.

	4. De scholen dienen de mogelijkheden van schaalvergroting die de scholengemeenschappen bieden, beter te benutten. De toekenning door de overheid van enveloppen aan scholengemeenschappen in plaats van aan scholen, is een onvoldoende stimulans, zoals blijkt uit de beperkte samenwerking in het secundair onderwijs. De overheid kan de scholen aansporen met de scholengemeenschap meer volledige opdrachten te creëren, zodat specialisatie mogelijk wordt en meer expertise wordt opgebouwd.
	5. De Vlaamse Regering kan overwegen de rem op de aanwerving van hoger gediplomeerd personeel, die voortkomt uit de aanrekening van een onevenredig hoog aantal punten, weg te werken. De opportuniteit die ontstaat bij de uitdiensttreding van ouder en laag geschoold personeel, kunnen de scholen meer dan nu het geval is, gebruiken voor de aanwerving van hoger gediplomeerd personeel. Zij zouden dan wellicht op hen ook meer een beroep kunnen doen voor pedagogische ondersteuning en beleidsondersteuning. 6. De administratie moet haar inspanningen voor lastenverlaging voortzetten en de toegevoegde waarde van de vergaring van beleidsinformatie over leerlingen en scholen afwegen tegen de kosten. 7. De administratie kan de controle op de aanwending van de puntenenveloppen optimaliseren door een permanente en automatische toetsing in te voeren. Zij dient ook een controle te organiseren op de reële aanwending in de scholen zelf, in het bijzonder op het juiste gebruik van de middelen voor specifieke doelstellingen.
Reactie op de aanbevelingen	In de onderwijs cao IX werd opgenomen dat de overheid een globaal en breed onderzoek uitvoert naar de behoefte aan administratieve en pedagogische ondersteuning in de scholen. Het onderzoek dat hierover lopende is, zal het bestedingspatroon van personeelsmiddelen voor de invulling van administratieve, beleids- en pedagogische taken binnen het basis- en secundair onderwijs analyseren en evalueren. Concreet wordt onderzocht hoe scholen deze middelen besteden voor het invullen van ondersteunende taken, welke relevante actoren zijn in de besteding van deze middelen, welke contextfactoren een rol spelen in de besteding van middelen en in welke mate directeurs en personeelsleden tevreden zijn met de duidelijkheid van financiering, hoeveelheid aan middelen en de vrijheid aan besteding van deze middelen. Het onderzoek bevraagt enerzijds directeurs in basis en secundaire scholen via een survey. Anderzijds worden ook bij een aantal van hen verdiepende semi-gestructureerde interviews afgenomen. Dit onderzoek zal nuttige informatie verschaffen zodat op een weloverwogen manier rekening gehouden kan worden met de

	beleidsaanbevelingen van het Rekenhof m.b.t. de pedagogische en administratieve ondersteuning van de basis- en secundaire scholen. Het onderzoek loopt tot eind 2012. De resultaten zullen in het voorjaar van 2013 beschikbaar zijn. Uiteraard zullen de aanbevelingen van het Rekenhof, bv. over de aanwerving van hoger gediplomeerd personeel, ook hun plaats vinden in het ruime loopbaanbeleid dat in nauw overleg met de sociale partners gevoerd wordt. Er zullen maatregelen worden genomen om de scholengemeenschap naar organisatie en bevoegdheden meer gewicht te geven in het onderwijslandschap. Daarbij zal ook aandacht besteed worden aan de ondersteuning van het beleidsvoerend vermogen van het bestuur en leidinggevers. (zie SD 6, OD 6.4 scholengemeenschappen versterken)
Kosteloosheid en kostenbeheersing in het basisonderwijs, Stuk 37-N (2010-2011) - Nr. 1	1. Het is raadzaam dat de minister en de administratie de ouders en scholen blijven informeren over de regeling van de kosteloosheid en kostenbeheersing. Ook dienen ze de schoolraden te sensibiliseren en ervoor te ijveren dat de ouders de Commissie Zorgvuldig Bestuur kennen. 2. De administratie dient bij de scholen aan te sturen op de opstelling van een bijdrageregeling die volledig en duidelijk is en op kostennota's voor de ouders die voldoende en correcte informatie bevatten.
	3. Naast de Commissie Zorgvuldig Bestuur is er nood aan een actiever toezicht door de overheid, eventueel door de inspectie of de verificatiediensten van de administratie. Opvolging van de afspraken van de Commissie Zorgvuldig Bestuur kan daar deel van uitmaken. De administratie moet scholen met risicogedrag op het vlak van kostenbeheersing identificeren. Bij risicoscholen is tijdelijk intensiever toezicht aangewezen. Daarbij moet ook aandacht gaan naar nietfinanciële belemmeringen voor gelijke toegang, zoals hoge eisen inzake medewerking van de ouders aan materiële ondersteuning. Zij dient de scholen die een hoge vrijwillige ouderbijdrage vragen, te monitoren en bijkomende maatregelen te nemen die meer garantie geven dat alle ouders hun kinderen in die scholen kunnen inschrijven.

	4. In zover verlevendiging de kwaliteit van het onderwijs verhoogt en de realisatie van de eindtermen en het nastreven van de ontwikkelingsdoelen ten goede komt, dient de overheid (eventueel de onderwijsinspectie) die te bewaken. Het is dan ook wenselijk dat de decreetgever onderzoekt of het nog nuttig is in de kostenverdeling tussen ouders en scholen een onderscheid te maken tussen verlevendigingskosten enerzijds en kosten voor de realisatie van de eindtermen en het nastreven van de ontwikkelingsdoelen anderzijds. 5. Aan frequent voorkomende knelpunten moet de overheid remediëren. De decreetgever kan overwegen de maximumfactuur voor kleuters te herzien. Het is raadzaam dat de administratie het intern busvervoer onderzoekt. Het gebruik van de materialen op de lijst uit de bijlage van het decreet, dient ze te monitoren, met het oog op eventuele noodzakelijke aanpassingen. 6. Er moet verder werk worden gemaakt van de evaluatie van de kosteloosheid en kostenbeheersing.
Reactie op de aanbevelingen	In het basisonderwijs werd samen met het nieuwe financieringsmechanisme de dubbele maximumfactuur ingevoerd. Deze hadden als doel de kosten voor de ouders te beperken en transparant te maken. De evaluatie van de dubbele maximumfactuur leidde tot 2 onderzoekspapers opgeleverd door het steunpunt studie- en schoolloopbanen. In september 2011 voerden de ouderkoepelverenigingen een opdracht uit waarbij via focusgroepen ouders bevestigd werden over de maximumfactuur. Op basis van hogervermelde rapporten is een wijziging aan de regelgeving doorgevoerd. De basisbedragen zijn voor de kleuters verhoogd en er worden ook hogere bedragen toegepast naarmate de kleuter ouder wordt. De basisbedragen worden vanaf nu ook jaarlijks geïndexeerd. De scholen mogen de bedragen van de maximumfactuur enkel nog opvragen via een gespreide betaling. Er moeten minstens drie betaalmomenten voorzien worden gespreid over het hele schooljaar. Bij de invoering van het nieuwe financieringssysteem voor de werkingsmiddelen van het basis- en secundair onderwijs werd vooropgesteld dat dit decreet in 2012 moest geëvalueerd worden. Die evaluatie zal nagaan of de scholen de middelen aanwenden volgens de uitgangspunten en doelstellingen van het decreet. De administratie lanceert momenteel een nieuwe oproep naar wetenschappelijk onderzoek omdat de vorige oproep niet leidde tot een gunning. Als er een onderzoek gegund zal worden, zal er een grondige evaluatie uitgevoerd worden over

	een termijn van 12 maanden. Eventuele aanpassingen aan het decreet m.b.t. het financieringsdecreet zouden dan kunnen ingaan vanaf het schooljaar 2014 -2015.
Toepassing van de nieuwe boekhoudregelgeving bij de Vlaamse universiteiten, rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) – Nr. 1	1. De universiteiten dienen hun waarderingsregels te vervolledigen, voldoende te detailleren en nauwgezet op te volgen. 2. Zonder afbreuk te doen aan de keuzevrijheid die het boekhoudbesluit biedt, moet de VLIR (commissie Financiële Directeuren) concrete afspraken maken over: - de correcte classificatie van een aantal grootboekrekeningen en subrubrieken in de balansrubrieken; - de waardering van het onroerend patrimonium; - de berekening van de vakantiegeldvoorziening; - de berekening van de te ontvangen facturen; - de voorstellingswijze van het eigen vermogen; - de werkwijze om onderzoeksprojecten te matchen; - een aanpassing van de eerdere aanbevelingen over de overlopende rekeningen en de boekingen langs afdeling VIII. 3. De universiteiten moeten aandacht besteden aan de volledigheid en juistheid van hun kapitaalsubsidies, waarborgen en rechten en verplichtingen buiten balans. 4. De universiteiten dienen de voorzieningen aan te leggen die het boekhoudbesluit vereist. De aanbevelingen die het Rekenhof doet een voor elke balansrekening kunnen in grote mate onderschreven worden. De Financiële directeurs van de universiteiten vinden het zinvol om een grotere consensus te bereiken met betrekking tot

	een aantal boekhoudprincipes en interpretatie van rubrieken in het boekhoudbesluit voor zover de ruimte die de Belgische boekhoudwetgeving laat aan de raden van bestuur behouden blijft. De universiteiten hebben concrete afspraken gemaakt en de nodige aanpassingen aan de waarderingsregels doorgevoerd met betrekking tot De voorstellingswijze van het eigen vermogen Het gebruik van de 7-rekeningen. Wat de derde aanbeveling betreft dient er vermeld te worden dat de universiteiten onderworpen zijn aan een revisor-controle en dat nergens door de betrokken revisoren een gebrek aan professionaliteit werd opgemerkt. Wat het laatste punt betreft wordt aan de regeringscommissarissen gevraagd dat de instellingen voortaan de nodige voorzieningen aanleggen die nodig zijn zoals onder meer voor het vakantiegeld.
Controle van de ontvangsten (wachtrekeningen, derdengelden, begrotingsfondsen, Europese subsidies en publicatieopbrengsten in acht beleidsdomeinen), rekeningenboek over 2009, Stuk 36 (2010-2011) – Nr. 1	1. Het contractbeheer bij de verkoop van publicaties moet verbeteren. Meer algemeen dient de interne controle bij het debiteurenbeheer in diverse beleidsdomeinen te worden versterkt.
Reactie op de aanbeveling	De omzendbrief VR/210//34 stelt dat publicaties van de Vlaamse administratie enkel nog digitaal mogen uitgegeven worden tenzij ze voor een speciale doelgroep bestemd zijn. In het beleidsdomein Onderwijs en Vorming heeft deze omzendbrief geleid tot een duidelijke policy waarbij alle publicaties digitaal ter beschikking worden gesteld en het drukken van publicaties wordt ontmoedigd. Voor een overzicht van het totaal aantal papieren publicaties die werden verstuurd in 2011 in Vlaanderen, kan verwezen worden naar het gecoördineerd antwoord op de parlementaire vraag van Goedele Vermeiren dd. 21 september 2012.
Verslag van het Rekenhof over het toezicht op de	1. Decreetgever - Er is nood aan een kader en instrumenten die de validiteit van de gegevens over leerlingresultaten garanderen. Zo kan een databank worden overwogen met genormeerde toetsen, die de scholen - gedeeltelijk moeten gebruiken.

kwaliteit van het onderwijs door de inspectie Stuk 37(2011-2012) – Nr. 1	- Het is aangewezen dat de decreetgever duidelijker bepaalt of deonderwijsinspectie het aangeboden onderwijs moet toetsen aan de eindtermen of aan de leerplannen. - Er is nood aan normen waaraan de onderwijsinspectie kan toetsen of de school aan interne kwaliteitszorg doet. - Het is wenselijk dat de decreetgever de verantwoordingsplicht vande scholen tegenover personeel, ouders en leerlingen beter uitwerkt. Er kan vervolgens overwogen worden of de inspectie, na nazicht, niet kan steunen op de verantwoordingsdocumenten.
	2. Minister en Administratie - De overheid dient er voor te zorgen dat ze, op grond van leerlingresultaten, beschikt over een meer continu en vollediger beeld vande kwaliteit van het Vlaamse onderwijs. - De minister en het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming dienen verder te waken over de autonomie van de onderwijsinspectie. - De minister en het onderwijsdepartement dienen de expertise van deonderwijsinspectie meer te gebruiken bij de beleidsvoorbereiding.
	3. Onderwijsinspectie - De onderwijsinspectie moet bij haar doorlichtingen ook toetsen aan de onderwijsreglementering, en niet alleen aan de leerplannen oefeindtermen. - De onderwijsinspectie moet erover waken dat zij geen normen hanteert die geen steun vinden in de regelgeving. - Het is aangewezen dat de onderwijsinspectie de doorlichtingsverslagen beter afstemt op de behoeften van ouders en leerlingen. - De onderwijsinspectie moet haar interne kwaliteitszorg verder ontwikkelen om de gelijkgerichtheid van haar optreden te versterken. - Het is aangewezen dat zij evalueert of haar focusbepaling representatief is. Ze dient voorts de criteria en ontwikkelingschalen voor haar beoordeling verder uit te werken. Zij moet haar oordelen ten slotte, meer dan nu het geval is, onderbouwen met gegevens over leerlingresultaten.
Reactie op de aanbevelingen	Decreetgever Met het kenniscentrum in het beleidsdomein Onderwijs en Vorming wordt een digitaal platform uitgebouwd om gegevens uit te wisselen, te communiceren en samen te werken. In de eerste fase zullen de instellingen gebruik kunnen maken van het digitaal platform. Via dat platform zullen de instellingen onder meer een databundel krijgen aangereikt. Het betreft verrijkte statistieken die zij kunnen gebruiken in het kader van het uitbouwen van hun beleidsvoerend vermogen. Ook de integratie van de educatieve portaalsite Klascement in het Agentschap voor Onderwijscommunicatie kan in dit kader

gezien worden.

Het ministerie heeft de Toetsen voor scholen-website uitgebouwd, die systematisch wordt uitgebreid en bijvoorbeeld na elke peiling gevoed wordt met nieuwe paralleltoetsen. Eigenlijk functioneert die website als een exemplarische databank met genormeerde toetsen (namelijk met paralleltoetsen, een leerlingvolgsysteem en screeninginstrumenten). We kiezen er echter expliciet voor om het gebruik van die toetsen niet verplicht te maken voor scholen. We willen enkel het gebruik ervan stimuleren zodat de pedagogische vrijheid gerespecteerd blijft.

De regelgeving is inderdaad niet duidelijk of de onderwijsinspectie het aangeboden onderwijs moet toetsen aan de eindtermen of aan de leerplannen.

Het gesprek met de onderwijsverstrekkers zal worden aangegaan over het gebruik van eindtermen en of leerplannen als toetssteen voor het aanbod. Daarbij zullen we vertrekken vanuit de uitrol van de kwalificatiestructuur en het gebruik van beroepskwalificaties en onderwijskwalificaties om de inhoud van het aanbod te beoordelen en de opleidingen te structureren.

De decreetgever besliste, uit respect voor de pedagogische vrijheid van de instellingen, geen model of instrumenten voor interne kwaliteitsbewaking op te leggen. Elke instelling kiest zelf de wijze waarop op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzocht en bewaakt wordt.(art.6 van het kwaliteitsdecreet). Dat maakt de controletaak van de inspectie er niet eenvoudiger op. Maar tegelijk kan men dit zien als een stap in een proces omdat het kwaliteitsdecreet voor het eerst vastgelegd heeft dat een instelling systematisch haar eigen kwaliteit moet onderzoeken en bewaken.

De overheid kan nog andere beleidsinstrumenten dan regelgeving kan inzetten. Meer bepaald voert de overheid een beleid van stimulering, en niet van verplichting om de interne kwaliteitszorg te professionaliseren en scholen beleidskrachtiger te maken. Dit onder meer door vrijblijvend valide toetsinstrumenten aan te bieden via de Toetsen voor scholen-website. Bovendien werd een gratis een zelfevaluatie-instrument beleidsvoerend vermogen ter beschikking gesteld aan alle basis- en secundaire scholen. Er werden verschillende studiedagen georganiseerd om het instrument voor te stellen en bekend te maken in het veld.

Decretaal zal een passage opgenomen worden die de bespreking van kwaliteitszorg (oadoorlichtingsverslag en, indien van toepassing, verbeterplannen) op de schoolraad zal verplichten.

Minister en administratie

We blijven investeren in peilingonderzoek, paralleltoetsen, de Toetsen voor scholen-website, deelname aan internationaal vergelijkend onderzoek, de uitbouw van een kenniscentrum én in de uitbouw en het onderhoud van de databanken en het datawarehouse van het ministerie (met o.a. gegevens over zittenblijven, schoolse vertraging en doorstroming naar vervolgonderwijs). De investeringen in de peilingen worden voortgezet. Vanaf 1 januari 2013 gaat het Steunpunt

	Toetsontwikkeling en Peilingen van start met een programma voor 5 jaar. Onze beleidskeuze is om voldoende frequent en voldoende dekkend te peilen. In onze ogen hebben we daarmee voldoende beleidsrelevante informatie. We wensen, tot slot, ook niet frequenter te toetsen dan we nu gepland hebben. We willen namelijk absoluut vermijden dat we in een toetscultuur, zoals in Engeland en de VS, terechtkomen. We hoeden ons voor de negatieve effecten van dergelijk doorgedreven toetsbeleid op leerlingen, leerkrachten, schooldirecteurs en schoolbesturen, o.a. op het vlak van stress, verschaald onderwijs door het “teaching to the test”, en veranderende, competitievere verhoudingen tussen deze actoren. We zijn er ons, tot slot, van bewust dat een kalender van Vlaamse en internationale peilingen telkens een aanzet geeft tot vernieuwingen in het onderwijssysteem. We moeten erover waken dat het ritme van deze vernieuwingen voor alle actoren beheersbaar blijft. De autonome werking van de onderwijsinspectie wordt binnen het Agentschap voor kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming systematisch gegarandeerd. De onderwijsinspectie wordt op verschillende manieren betrokken bij de beleidsvoorbereiding. Zo wordt voor de uitvoering van de beleidsnota gewerkt met beleidsprojecten, die opgevolgd worden door projectstuurgroepen waarin meestal ook de agentschappen en de onderwijsinspectie vertegenwoordigd zijn. Daarnaast werden overlegkanalen op strategisch en operationeel niveau opgezet om de uitwisseling van kennis en informatie te bewerkstelligen. Onderwijsinspectie Vanaf het schooljaar 2012-2013 verruimt de onderwijsinspectie haar controle van de erkenningsvoorwaarden tijdens een doorlichting: naast de erkenningsvoorwaarden m.b.t. het bereiken en nastreven van respectievelijk de ET en OD, onderzoekt de onderwijsinspectie een selectie van de andere erkenningsvoorwaarden. Bovendien onderzoekt ze ook altijd een selectie van de overige onderwijsregelgeving. Deze selecties zijn gebaseerd op de reglementaire verplichtingen van de instellingen zoals aangegeven in artikel 38, § 2 van het kwaliteitsdecreet. Voor het formuleren van het advies houdt de onderwijsinspectie rekening met alle onderzochte erkenningsvoorwaarden. Hierover is de regelgeving en te hanteren norm duidelijk. Over het onderzoek van de onderwijsprocessen en het algemeen beleid rapporteert de onderwijsinspectie op beschrijvende wijze. Bij elk onderzoek van een leergebied of structuuronderdeel rapporteert de onderwijsinspectie vanaf 2012-2013 steeds minimaal over de volgende procesvariabelen uit het CIPD-referentiekader: - het onderwijsaanbod - de uitrusting
--	--

	- de evaluatiepraktijk - de leerbegeleiding. Vanuit een outputgerichte benadering motiveert en onderbouwt de onderwijsinspectie haar oordeel op basis van de resultaten van de leerlingen en cursisten. De passages in het doorlichtingsverslag over een leergebied of structuuronderdeel volgen een vast stramien. Trefwoorden in de marge verduidelijken de bevindingen van de onderwijsinspectie. Vanaf het schooljaar 2012-2013 introduceert de onderwijsinspectie een nieuwe verslagstructuur. Deze structuur bakent duidelijk af wat met het respecteren van de regelgeving heeft te maken. De manier waarop de onderwijsinspectie rapporteert over het onderzoek van een leergebied of structuuronderdeel (zie hiervoor) vergroot eveneens de toegankelijkheid van het verslag. Ten slotte verschaft de onderwijsinspectie met haar nieuwe verslagstructuur de externe lezers inzicht in de relatie tussen een administratieve school en de feitelijke schoolorganisatie. De instellingen worden aangemoedigd om hun feedback over de voorbije doorlichting alsook over de representativiteit van de doorlichtingsfocus via een feedbackformulier aan de onderwijsinspectie te bezorgen. Onder meer op basis van deze feedback evalueert de onderwijsinspectie jaarlijks haar werking en stuurt bij indien nodig. De onderwijsinspectie onderbouwt haar oordeel met vaste elementen (zie hierboven). Binnen de onderwijsinspectie loopt ook een project over het objectiveren en valoriseren van beschikbare outputelementen.
UZ Gent: kostenrekeningen (Thematisch financieel onderzoek), rekeningenboek over 2010, Stuk 36 (2011-2012) – Nr. 1	1. Het UZ Gent dient de bestaande richtlijnen op te nemen in een reglement voor kosten eigen aan de werkgever dat op de instelling in haar geheel van toepassing is. Dat reglement kan rekening houden met de onderscheiden personeelscategorieën. 2. Het ziekenhuis moet verantwoordingsstukken opvragen die het beroepskarakter van de gemaakte kosten duidelijk aantonen. 3. Het UZ Gent mag restaurantkosten in België alleen terugbetalen mits originele btw-ontvangsbewijzen zijn voorgelegd.

	4. Kosten voor werkgebonden vergaderingen die, al dan niet met externen, in een restaurant plaatsvinden, mag het UZ Gent maar terugbetalen als het beschikt over een duidelijke situatieschets die aangeeft wie de kosten heeft gemaakt, wie de begunstigden waren en voor welke activiteit de kosten werden gemaakt, ongeacht de manier van betaling. 5. Bij aankopen van relatiegeschenken moet duidelijk blijken wie de begunstigden zijn en of zij behoren tot het personeelskader. 6. Aankopen van dranken, kantoormeubilair en computermateriaal moeten centraal plaatsvinden om prijsvoordelen te bekomen. 7. Het UZ Gent moet duidelijk bepalen waarvoor het de forfaitaire onkostenvergoeding toekent.
Reactie op de aanbeveling	Het UZGent engageert zich ertoe om in het 4e kwartaal van 2012 de bestaande richtlijnen om te zetten in een reglement dat zal voorgelegd worden aan het Directiecomité en de Raad van Bestuur, en dat zal gepubliceerd worden op intranet. Voor medewerkers die nieuw in dienst treden, zullen wij dit opnemen in de procedures bij aanwerving zodat dit kenbaar gemaakt wordt. Iedere onkostennota dient vergezeld te worden van originele stavingsstukken (facturen, (restaurant)bonnen/ BTW-ontvangstbewijs, inschrijvingsdocumenten seminarie, ...), alsook van een motivatie of korte situatieschets die het professionele karakter aantoont (opgenomen in omzendbrief 2006/26). Dit document moet ondertekend worden door de daartoe gemachtigde leidinggevende, die moet beoordelen of het professionele karakter voldoende aangetoond is. Op de dienst Accounting wordt gecheckt dat de leidinggevende zijn/haar akkoord heeft gegeven en dat de originele stavingsstukken wel degelijk aanwezig zijn, vooraleer er tot uitbetaling overgegaan wordt. In geval van restaurantkosten is inderdaad vereist dat het originele BTW-ontvangstbewijs wordt voorgelegd (opgenomen in omzendbrief 2006/26). Dit wordt gecheckt op de dienst Accounting vooraleer tot uitbetaling overgegaan wordt. Voor wat betreft kosten verbonden aan verplaatsingen in dienstverband zijn er strikte richtlijnen vastgelegd in het Besluit van de Raad van Bestuur van 21/01/2008 houdende vaststelling van het kliniekkader en de erop van toepassing zijnde regelingen. Het betreft reiskosten, verblijfskosten en eventuele andere kosten. Deze kosten zijn ook enkel terugbetaalbaar mits omstandige motivatie en het voorleggen van de originele bewijsstukken. Voor deze kosten gelden ook specifieke grenzen. Al deze zaken zijn in het statuut opgenomen.

Voor relatiegeschenken geldt een maximumbedrag voor terugbetaling van 250 EUR wanneer het gaat om relatiegeschenken aan derden. Relatiegeschenken tussen collega's zijn in beginsel niet toegelaten tenzij naar aanleiding van een gebeurtenis zoals een geboorte, overlijden of huwelijk en tot een maximumbedrag van 125 EUR. Ook in dit geval gelden de richtlijnen dat de originele stavingsstukken moeten ingediend worden alsook een motivatie of situatieschets die het karakter van de uitgave aantoont.

Ook hier is vereist dat dit document ondertekend wordt door de daartoe gemachtigde leidinggevende, die moet beoordelen of het professionele karakter voldoende aangetoond is. Op de dienst Accounting wordt gecheckt dat de leidinggevende zijn/haar akkoord heeft gegeven en dat de originele stavingsstukken wel degelijk aanwezig zijn, vooraleer er tot uitbetaling overgegaan wordt.

Alle aankopen, met uitzondering van werken, geneesmiddelen en aanverwanten, gebeuren via de Centrale Aankoopdienst van zodra het geraamde bedrag hoger ligt dan 1.250 EUR (exclusief BTW) (beslissing van de Raad van Bestuur van 05/07/2010). De aankoopdienst werkt volgens vastgelegde procedures conform de wetgeving op overheidsopdrachten en waarvoor flowcharts aankoopdossier en beslissingschema aankopen zijn opgemaakt.

Voor wat betreft kantoormeubilair en computermateriaal werden er raamcontracten afgesloten. Voor catering wordt er samengewerkt met Sodexo in een publiek private samenwerking (PPS).

Sedert de introductie van SAP op 01/01/2012 kan de toepassing van deze procedure strikt opgevolgd worden. Op basis van de SAP-rapportering worden analyses uitgevoerd om na te gaan of diensten deze procedure gevolgd hebben. Indien blijkt van niet, zullen de nodige acties genomen worden.

Momenteel zijn er een beperkt aantal medewerkers die een forfaitaire onkostenvergoeding ontvangen. De voorbereidingen zijn lopende om de modaliteiten hiervan in een reglement vast te leggen (dit omvat o.a. contacten met de dienst voorafgaandelijke beslissingen in fiscale zaken met de bedoeling een zgn. "ruling" te verkrijgen) en statutair te verankeren.

Regelgevingsagenda: Onderwijs

decreet betreffende de omvorming van AGION Het decreet vormt het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) om van een intern verzelfstandigd agentschap tot een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. De omvorming is één van de operationele doelstellingen uit de beleidsnota Onderwijs en Vorming, en moet ervoor zorgen dat alle stakeholders structureel betrokken worden.

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
23 maart 2012		7 september 2012	najaar 2012		

Inwerkingstreding:

1 januari 2013

Tweede fase scholengemeenschappen : zie hertekening van het onderwijslandschap OV-OV-004

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
zie hertekening van het onderwijslandschap	zie hertekening van het onderwijslandschap	zie hertekening van het onderwijslandschap	zie hertekening van het onderwijslandschap	zie hertekening van het onderwijslandschap	

Inwerkingstreding:

schooljaar 2014-2015

Geïntegreerd kwaliteitszorgkader Decretale verankering van het kwaliteitszorgsysteem voor alle beroepskwalificerende trajecten (zowel opleidingen als EVC-trajecten), zowel bij publieke als bij private aanbieders muv de beroepskwalificaties van niv5 tot 8 aangeboden in het HO

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Midden 2013			Begin 2014		

Leeradvies en oriëntering voor volwassenen

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Najaar 2012	Begin 2013				

Hoger Beroepsonderwijs : creëren van structurele en intensieve samenwerkingsverbanden tussen de aanbieders, de schaalvergroting binnen het volwassenenonderwijs, de omvorming, ontwikkeling en kwaliteitszorg van HBO-opleidingen en de financiering ervan.

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
20 juli 2012	Eind 2012	Begin 2013	Medio 2013		

Rechtspositie van de leerling Versterking van de rechtspositie van de leerling in het basis en secundair onderwijs en bijsturing van het participatiedecreet in het leerplichtonderwijs

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Najaar 2012	Voorjaar 2013	Voorjaar 2013	Vòòr het zomerreces 2013		

Inwerkingstreding:

Schooljaar 2013-2014

Hervorming Deeltijds Kunstonderwijs Niveaudecreet voor het DKO mbt opleidingsstructuur, onderwijsdoelen, landschap, financiering, samenwerking leerplicht

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Voorjaar 2013	Begin 2014	Midden 2014	Vòòr het zomerreces 2014	Vòòr het zomerreces	

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

4 maart 2011

Inwerkingstreding:

Schooljaar 2014-2015

Pilootprojecten Deeltijds Kunstonderwijs Pilootprojecten in academies en in specifieke lerarenopleiding ter voorbereiding van de hervorming. Zij worden georganiseerd tussen 1 september 2012 en 31 augustus 2014, om fundamentele inhoudelijke vernieuwingen in de praktijk te brengen en hierrond pedagogische en didactische expertise op te bouwen, die dan naar het brede werkveld kan verspreid worden.

Status van het initiatief: Lopen

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
3 februari 2012		20 april 2012			

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

/

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

projecten lopen tot 2014

Inwerkingstreding:

1 september 2012

Hervorming Secundair Onderwijs Hertekening onderwijslandschap secundair onderwijs: relevant en aantrekkelijk onderwijsaanbod, differentiatie, gefaseerde studiekeuze, leerloopbaanbegeleiding, geïntegreerd en transparant omkaderingssysteem

Status van het initiatief: Lopen

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Medio 2013	Begin 2014	Midden 2014			

Codificatie hoger onderwijs Bundeling van alle van kracht zijnde decreetsbepalingen in het hoger onderwijs in een bekrachtigde codificatie

Status van het initiatief: Lopen

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Najaar 2012			Medio 2013		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

niet ingevuld

Inwerkingstreding:

niet ingevuld

Vlaams syndicaal statuut Eénduidige onderhandelingsstructuur voor arbeidsvoorwaarden van het personeel in alle onderwijsniveaus Werkgevers worden in alle centrale comités een volwaardige onderhandelingspartner

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Medio 2013				Eind 2013	

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

/

Inwerkingstreding:

1 september 2013

Decreet betreffende dringende en andere maatregelen

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
2 maart 2012 (van het ontwerp decreet)			Ontwerp van decreet vóór het zomerreces goedgekeurd. (Het voorstel van decreet met een deel van de maatregelen werd op 29 juni bekrachtigd)	29 juni 2012	

Studiefinanciering Uitbreiding en automatische toekenning studiefinanciering

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad

Flankerend onderwijsbeleid Afbakening regierol lokale besturen, afstemming tussen lokaal en Vlaams onderwijsbeleid, regeling sociale en andere voordelen

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
		Eind 2012 definitieve goedkeuring van het besluit tot regeling van de procedure voor toekenning van subsidies aan projecten ihkv flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau. Eind 2014 : decretale verankering van de nota.			

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

wijziging van het besluit tot regeling van de procedure voor toekenning van subsidies aan projecten ihkv flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau

Genummerd decreet XXII Aanpassingen aan regelgeving over diverse thema's en mbt verschillende onderwijsniveau's

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
2 maart 2012	juli 2012		najaar 2012		

Inwerkingstreding:

diverse inwerkingstredingsdata

genummerd decreet XXIII Aanpassingen aan regelgeving over diverse thema's en mbt verschillende onderwijsniveau's

Status van het initiatief: In voorbereiding

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Najaar 2012			plenaire goedkeuring vòòr het zomerreces		

Inwerkingstreding:

1 september 2013

Internaten Het uitwerken van een omvattend reglementair kader voor de (semi)residentiële (internaats)opvang van jongeren in het gewoon en buitengewoon onderwijs. Tussen de ministers van Onderwijs en Welzijn werd afgesproken om in deze legislatuur een gedeelde visie over de residentiële opvang van jongeren (internaten, jeugdhulp, jongeren met een handicap) uit te werken en te vatten in een concept- of visienota.

Status van het initiatief: In voorbereiding

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad

Omkaderingsysteem basisonderwijs Invoering van een op socio-economische leerlingkenmerken gebaseerd geïntegreerd omkaderingssysteem waarbij het kleuteronderwijs evenwaardig omkaderd wordt als het lager onderwijs

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
15 juli 2011	17 februari 2012	20 april 2012	plenaire goedkeuring 26 juni 2012		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

niet ingevuld

Inwerkingstreding:

Schooljaar 2012-2013

Aanpassing maximumfactuur Uitvoering van de aanbevelingen in de evaluatie heeft geleid tot decretale aanpassingen In het programmadecreet werd een bepaling opgenomen tot wijziging van het decreet basisonderwijs. Daardoor werden sommige bedragen van de maximumfactuur aangepast en werden alle bedragen geïndexeerd met terugwerkende kracht.

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
				23 december 2011 (programmadecreet)	

Decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten. Het decreet regelt de integratie regelt van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten. Daarnaast regelt het de oprichting van de Schools of Arts aan de hogescholen die zullen instaan voor de organisatie van de hogere kunstopleidingen, omvat het wijzigingen aan de taalregeling en regelt het de rechtspositie van het personeel en de financiering van de hervormingsoperatie.

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
23 december 2011	23 maart 2012		plenaire goedkeuring : 5 juli 2012		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

16 juli 2010 en 15 juli 2011

Inwerkingstreding:

Academiejaar 2013-2014

Versterking scholengemeenschappen - Hertekening van het onderwijslandschap Scholengemeenschappen naar organisatie en bevoegdheid meer gewicht in het onderwijslandschap geven en daarbij ook aandacht besteden aan de ondersteuning van het beleidsvoerend vermogen van haar bestuur en leidinggevenden

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
Midden 2013	Eind 2013	Begin 2014	Eerst helft 2014	Midden 2014	

Inwerkingstreding:

schooljaar 2014-2015

Decreet betreffende het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs in Vlaanderen. Het past het stelsel van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs aan door naast de bestaande accreditatie een tweede element toe te voegen: de instellingsreview. De instellingsreview is een periodieke evaluatie door een externe commissie van de beleidsprocessen die een instelling opzet om te garanderen dat ze haar taken op het terrein van het hoger onderwijs op een kwaliteitsvolle wijze uitvoert.

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
9 december 2011	23 maart 2012	4 mei 2012	plenaire goedkeuring : 27 juni 2012		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

15 juli 2011

Decreet betreffende studentenvoorzieningen in Vlaanderen. Bedoeling is om via de studentenvoorzieningen het sociaal karakter van het hoger onderwijs te versterken, en het onderwijs- en het sociaal beleid van de instellingen op elkaar af te stemmen.

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
16 december 2011	23 maart 2012	vòòr het zomerreces 2012	plenaire goedkeuring : 20 juni 2012		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

/

Inwerkingstreding:

1 januari 2013

Vernieuwde decretale regeling inschrijvingsrecht Wegwerking van knelpunten in de huidige inschrijvingsregels, invoering van permanente regels inzake aanmeldingsprocedures

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
			Voorstel van decreet in VP op 9 november 2011 goedgekeurd		

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering:

Voorstel van decreet

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

Communicatiestrategie wordt uitgevoerd

Inwerkingstreding:

Schooljaar 2013-2014

Genummerd decreet XXI

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
					30 augustus 2011

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1: Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen			
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014
1.1 Jongeren voorbereiden op actief burgerschap	1 Actief burgerschap in en via het onderwijs stimuleren 2 Religieuze tekens in het onderwijs 3 Minidecreet rechtspositie van de leerling 4 Oprichten van een opleiding Islamitische godsdienstwetenschappen	OD 12.1 / 12.2 / 23.1 	
1.2 Werken aan vredesopvoeding en herinneringseducatie	1 Actief burgerschap in en via het onderwijs stimuleren		Beleidsdomeinoverschrijdend project rond '100 jaar Grote Oorlog', dat als hefboom zal worden gebruikt in het beleid voor o.a. onderwijs en vredeseducatie (p. 74)
1.3 Inzetten op educatie voor duurzame ontwikkeling	1 Educatie voor duurzame ontwikkeling implementeren		
1.4 Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken	1 Meer en betere kunst- en cultuureducatie voor alle leerlingen uitwerken	OD 16.1 	Doorbraak ① De lerende Vlaming: elk talent telt ② Kwaliteitsvolle culturele vorming en modern deeltijds kunstonderwijs ③ Kunst- en cultuureducatie in het leerplichtonderwijs versterken (p. 25)

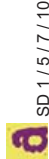
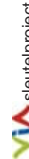
STRATEGISCHE DOELSTELLING 1: Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSELE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
1.5 Het deeltijds kunstonderwijs verdiepen en verbreden	1 Het deeltijds kunstonderwijs verdiepen en verbreden	 sleutelproject OD 17.1	Doorbraak ① ② Kwaliteitsvolle culturele vorming en modern deeltijds kunstonderwijs ↳ DKO hervormen met bijzondere aandacht voor gelijke onderwijskansen (p. 25)	
1.6 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken	1 De begeleiding en ondersteuning van leerlingen versterken	 sleutelproject SD 10 actie 100 OD 5.9	Doorbraak ① ② Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ CLB's versterken om hun opdracht van schoolloopbaan- en studiekeuzebegeleiding te kunnen vervullen (p. 26) ↳ Decreet leerlingbegeleiding realiseren dat de rol- en taakverdeling tussen CLB, school, scholengemeenschap en pedagogische begeleiding duidelijk bepaalt en dat omkadering en werkmiddelen hiervoor vastlegt (p. 27) ↳ Betere afstemming en samenwerking met beleidsdomeinen Werk en WVG, Decreet Integrale Jeugdhulpverlening evalueren (p. 27)	
1.7 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken	1 De aanpak van spijbelen en antisociaal gedrag versterken 2 Brussel	 OD 6.1 OD 4.2	Doorbraak ① ③ SO op EU-topniveau ↳ Inspanningen voor spijbelactieplan in Vlaanderen en Brussel intensifiëren (p. 24+27)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 1: Open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden vormen (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSAL E BELEIDSP LANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
1.8 Vanuit een preventief perspectief de psychische en fysieke gezondheid van jongeren verhogen	Preventie van psychische en fysieke problemen	 OD 5.4 / 6.2 / 6.4 / 8.4 SD 1 / 4 OD 6.4	<i>Doorbraak</i> ① ② SO op EU-topniveau ③ De VR verhoogt haar inzet op het vlak van preventie en begeleiding van o.a. druggebruik, pesten, zelfdoding en psychische problemen (p. 24)	
1.9 Genderdiversiteit in het beleid van scholen integreren	Genderdiversiteit in het beleid van scholen integreren	 actie 101 / 102 / 107 / 108 / 109	Samen met horebi- en transcendergemeenschap o.a. onderwijsbeleid opzetten dat actief inspeelt op de specifieke noden en behoeften van de doelgroep (p. 78)	
1.10 Meewerken aan het Vlaams Jeugdbeleidsplan	Meewerken aan het Vlaams Jeugdbeleidsplan		④ Het Vlaams Jeugdbeleidsplan (2010-2014) moet worden uitgevoerd door de hele VR (p. 71)	
1.11 Bestaande einddoelen actualiseren en nieuwe eindtermen ontwikkelen	Samenwerking aanbieders levensbeschouwelijke vakken		<i>Doorbraak</i> ① ⑤ Ongaai met gelijke kansen en diversiteit ⑥ Samenwerking tussen aanbieders van levensbeschouwelijke vakken mogelijk maken, met het oog op de realisatie van een gezamenlijk aanbod (p. 26)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: Kansen geven aan elk talent				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
2.1 De armoede bestrijden en de sociale inclusie bevorderen	1 De armoede bestrijden en de sociale inclusie bevorderen	 SD 1 / 4 / 10 OD 5.1 / 5.9	↳ Betrokken beleidsdomein en de stakeholders werken een nieuw Vlaams Actieplan Armoedebestrijding uit (doelstellingen Pact 2020) (p. 61)	
	2 Proefproject Excelleren en Innoveren in Onderwijs	 OD 10.1 OD 5.9		
2.2 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren	1 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren	 OD 8.1 / 8.3 SD 1 / 6 / 10 OD 5.2	Doorbraak ① ④ Meer kleuterparticipatie, kleinere groepen ↳ Naar een maximale kleuterparticipatie streven, o.a. door samenwerking met K&G. Inspanningen voortzetten om kleuterklassen te verkleinen (p. 24)	
2.3 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen	1 Leerzorg en een zorgcontinuüm uitbouwen	 OD 1 / 2 / 3 / 4 SD 10	Doorbraak ① ⑧ Omgaan met gelijke kansen en diversiteit ↳ Decreet leezorg opmaken dat geleidelijk wordt geïmplementeerd o.b.v. een breed maatschappelijk draagvlak (p. 25)	
	2 Actieplan zittenblijven			

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: Kansen geven aan elk talent (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSELE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
2.4 De hervorming van het secundair onderwijs op de sporen zetten	❶ De hervorming van het secundair onderwijs op de sporen zetten (zie ook OD 4.8 en OD 7.9)	 sleutel- & vlaggenschipproject SD 10 actie 99 OD 5.6 / 5.7 / 5.8	Doorbraak ① ② SO op EU-topniveau ③ SO hernieuwen, met als basis rapport commissie Monard. Doelstellingen: prestaties van moeilijk lerenden en de meest gemotiveerden op Europees topniveau brengen + ongekwalificeerde uitstroom verminderen (p. 24)	
2.5 Diplomagerichte trajecten in het volwassenenonderwijs en de werking van de examencommissie bijsturen	❶ Het stelsel van studiefinanciering verruimen (subproject ④; afstemming financiële incentives, m.i.v. studiefinanciering HBO en TKO in volwassenenonderwijs) (zie ook OD 2.8 en OD 2.11) ❷ Een geïntegreerd EVC-beleid vormgeven (zie ook OD 2.11 en 6.8) ❸ Afstandleren in Vlaanderen kwaliteitsvol verder uitbouwen (zie ook OD 2.8)	 sleutelproject OD 13.1 / 13.3 SD 10	Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL ③ Werking van de centrale examencommissie evalueren en optimaliseren (p. 25) Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL ③ EVC's in elk leertraject honoreren (p. 25)	
2.6 Het hoger beroepsonderwijs concreet vorm geven	❶ Het hoger beroepsonderwijs concreet vorm geven (zie ook OD 2.8) ❷ Het hoger onderwijslandschap vorm geven en rationaliseren	 sleutel- en vlaggenschipproject	Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL ③ HBO verder uitbouwen (p. 24) Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL (p. 27)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: Kansen geven aan elk talent (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSELE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
2.7 Het hoger onderwijslandschap vorm geven en rationaliseren	❶ Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen (subproject 4: impact hertekening hoger onderwijs op financieringsmodel)	 sleutel- en vlaggenschipproject	Doorbraak ① ⑥ Hogere participatie aan LLL (p. 27)	
2.8 De participatie aan het hoger onderwijs verhogen, in het bijzonder van jongeren uit kansengroepen	❶ Het hoger beroepsonderwijs concreet vorm geven (zie ook OD 2.6) ❷ Tweede kans in het hoger onderwijs realiseren ❸ Het stelsel van studiefinanciering verruimen (subproject ④: afstemming financiële incentives, m.i.v. studiefinanciering HBO en TKO in volwassenenonderwijs) (zie ook OD 2.5 en OD 2.11) ❹ Afstandsleren in Vlaanderen kwaliteitsvol verder uitbouwen (zie ook OD 2.5 en OD 2.11) ❺ Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen	 SD 10 OD 5.9 sleutelproject SD 10 HOD 1	Doorbraak ① ⑥ Hogere participatie aan LLL ⚡ HBO verder uitbouwen (p. 24) Doorbraak ① ⑥ Hogere participatie aan LLL ⚡ Volwassenenonderwijs en basiseducatie voldoende groeikansen geven (p. 24) Doorbraak ① ⑥ Hogere participatie aan LLL (p. 27) Doorbraak ① ⑥ Hogere participatie aan LLL (p. 27)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: Kansen geven aan elk talent (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
2.9 Studeren in het buitenland stimuleren	1 Studeren in het buitenland stimuleren	 sleutelproject OD 7.3 SD 1 / 5 / 7 / 10 OD 6	Doorbraak ① ② Voorbereiden op de internationale samenleving ↳ Maatregelen nemen om studentenmobiliteit te verhogen (20% in 2020). Financiële drempels wegwerken. Grensoverschrijdende initiatieven stimuleren (p. 26)	
2.10 Onderzoek en innovatie stimuleren: de loopbaan van onderzoekers in het hoger onderwijs	1 Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen (subproject ②: evaluatie financieringsdecreet hoger onderwijs)	 sleutel- en vlaggenschipproject	Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL (p. 27)	
2.11 Participatie aan levenslang leren verhogen	1 Het stelsel van studiefinanciering vernieuwen (subproject ③: afstemming financiële incentives, m.i.v. studiefinanciering HBO en TKO in volwassenenonderwijs) (zie ook OD 2.8 en OD 2.11) 2 Evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs 3 Een geïntegreerd EVC-beleid vorm geven (zie ook OD 2.5 en 6.8)	 sleutelproject OD 13.1 / 13.3 SD 10	Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL ↳ Eventuele drempels die toegang tot LLL bemoeilijken wegnemen. Studenten HBO5 en cursisten algemene vorming in TKO in aanmerking laten komen voor studietoelage (p. 24) Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL ↳ EVC in elk leertraject honoreren (p. 25)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 2: Kansen geven aan elk talent (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSELE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
2.11 Participatie aan levenslang leren verhogen (vervolg)	④ Afstandleren in Vlaanderen kwaliteitsvol verder uitbouwen (zie ook OD 2.5 en OD 2.8) ⑤ Leerloopbaanbegeleiding in de volwasseneneducatie	 H OD 1 actie 100		
2.12 De digitale kloof wegwerken	① ICT-infrastructuur op peil houden (zie ook OD 8.1) ② Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren (subproject ③: actualisatie doelstellingen van het leergebied ICT in basiseducatie) (zie ook OD 3.4) ③ Mediageletterdheid	 SD 1 / 3 / 5 / 6 / 10 SD 12	<i>Doorbraak</i> ① ② <i>Voldoende en degelijke infrastructuur</i> ↳ Inhaalbeweging ICT realiseren <i>Doorbraak</i> ① ③ <i>Hogere participatie aan LLL</i> ↳ Strategisch Plan Geletterdheid evalueren en waar nodig bijsturen. Daarbij voorzien in innovatieve strategieën over de betrokken beleidsdomeinen heen (p. 24)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3: Het leren van Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
3.1 Nieuwe ontwikkelingsdoelen en eindtermen implementeren	1 Eindtermen en ontwikkelingsdoelen ontwikkelen en implementeren (zie ook OD 3.2)		Doorbraak ① ② Voorbereiden op de internationale samenleving ⚡ ET vreemde talen doorlichten en ambitieuzer formuleren (p. 26)	
3.2 Het leren van Nederlands in de scholen versterken	1 De participatie aan het kleuteronderwijs maximaliseren (subproject ④: taaltoets) 2 Eindtermen en ontwikkelingsdoelen ontwikkelen en implementeren (zie ook OD 3.1) 3 Een taalbeleid aanmoedigen	 OD 8.1 / 8.3 / 10.4 OD 5.2 / 2.9 OD 2.3 / 3.3 / 4.3 / 8.3 / 10.1 / 10.2 / 10.4 SD 10 OD 5.2 / 5.9	Doorbraak ① ② <i>Omgaan met gelijke kansen en diversiteit</i> ⚡ inzetten op taalvaardigheid en daarvoor de nodige middelen voorzien (p. 25) ⚡ inzetten op de verbetering van taalvaardigheid Nederlands in onderwijs via een actieplan (p. 25) Doorbraak ① ② <i>Omgaan met gelijke kansen en diversiteit</i> ⚡ iedere school voert een expliciet taalbeleid waarover de onderwijsinspectie jaarlijks rapporteert (p. 26) Doorbraak ① ② <i>Sterke scholen met sterke leerkrachten</i> ⚡ Werken aan de kwaliteit van de instroom in de lerarenopleiding door bijzondere aandacht te besteden aan de oriëntatie op het einde van het secundair onderwijs (p. 23)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3: Het leren van Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
3.3 Nederlands als tweede taal stimuleren	1 Nederlands als tweede taal stimuleren	 OD 3.3 / 8.3 actie 104	<i>Doorbraak</i> ① ② <i>Hogere participatie aan LLL</i> ↳ Ervoor zorgen dat het opleidingsaanbod NT2 behoeftegedekt blijft. Meer inzetten op de kwaliteit van onderwijs, competenties van leerkrachten en ervoor zorgen dat NT2-opleidingen meer behoeftegericht en functioneel worden. Beleidsaanbevelingen van de RTC-NT2 volledig uitvoeren (p. 24) <i>Doorbraak</i> ① ② <i>Omgaan met gelijke kansen en diversiteit</i> ↳ Bijzondere aandacht besteden aan taalvaardigheidsontwikkeling van volwassenen (p. 25) ↳ Zorgen voor een voldoende dekking aanbod NT2 op of in onmiddellijke omgeving van de school. Ouders via de school stimuleren om op dat aanbod in te gaan (p. 26)	
3.4 Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren	1 Strategisch Plan Geletterdheid verder uitvoeren (zie ook OD 2.12)	 SD 1 / 3 / 5 / 6 / 10	<i>Doorbraak</i> ① ② <i>Hogere participatie aan LLL</i> ↳ Strategisch Plan Geletterdheid evalueren en waar nodig bijsturen. Daarbij voorzien in innovatieve strategieën over de betrokken beleidsdomeinen heen (p. 24)	
3.5 Het leren van vreemde talen intensifiëren	1 Het leren van vreemde talen intensifiëren	 OD 5.2 / 5.9	<i>Doorbraak</i> ① ② Voorbereiden op de internationale samenleving ↳ Talenkennis versterken en talenonderwijs al aan jonge kinderen aanbieden. Projecten rond het gebruik van vreemde talen in zaakvakken verder uitbouwen (p.26)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 3: Het leren van Nederlands en vreemde talen stimuleren om mee te doen in de geglobaliseerde samenleving (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
3.6 Een taalbeleid in elke school aanmoedigen	● Een taalbeleid aanmoedigen	 OD 2.3 / 3.3 / 4.3 / 8.3 / 10 / 10.2 / 22.1 SD 10 OD 5.2 / 5.9	Doorbraak ① @ Omgaan met gelijke kansen en diversiteit ↳ Elke school voert een expliciet taalbeleid, waarover de onderwijsinspectie jaarlijks rapporteert (p. 26)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4: Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
4.1 Duurzaam samenwerken tussen Onderwijs, Werk en Vorming	❶ Competentieagenda verder uitvoeren ❷ Actieplan vroegtijdig schoolverlaten terugdringen	 	Doorbraak ① @ Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ Onderwijs en arbeidsmarkt optimaal op elkaar afstemmen (p. 26) ↳ Procedures om via secundair onderwijs in te spelen op dringende noden van de arbeidsmarkt vereenvoudigen en verkorten. Samenwerking tussen Werk en Onderwijs duurzaam verankeren (i.f.v. uitvoering decreet VKS, opvolging werkzaamheden taskforce VDAB-CLB) (p. 27) ↳ Structurele samenwerking tussen VDAB-competentiecentra en onderwijsinstellingen verder uitbouwen (p. 27) ↳ Sectorconvenantenbeleid voortzetten met steeds concrete afspraken rond samenwerking onderwijsactoren en betrokken sectoractoren (p. 27)	
4.2 De Vlaamse kwalificatiestructuur invullen	❶ De Vlaamse kwalificatiestructuur invullen	 sleutelproject	↳ Zorgen voor een nauwgezette uitrol van de kwalificatiestructuur zodat de beroepsgerichte opleidingen aansluiten bij de behoeften op de arbeidsmarkt, de kwalificaties gelijkwaardig zijn en kortere trajecten gerealiseerd kunnen worden door rekening te houden met verworven competenties (p. 13)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4: Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSAL E BELEIDSP LANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
4.3 Werkplek leren uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren	❶ Werkplek leren uitbreiden en de kwaliteit ervan verzekeren	 sleutelproject	❧ Voor alle leerlingen en voor zo veel mogelijk leerkrachten het aantal kwaliteitsvolle stages verhogen (p. 13) <i>Doorbraak</i> ① ① <i>Dynamisch netwerkonderwijs</i> ❧ Werkplek leren versterken (verplichte stage, bedrijfsstage) (p. 22)	
4.4 Leren en werken consolideren	❶ Leren en werken consolideren		❧ Decreet leren en werken uitvoeren (p. 12)	
4.5 De beroepsopleidingen versterken	❶ De beroepsopleidingen versterken (zie ook OD 8.1)	 sleutel- en vlaggenschipproject OD 14.4	<i>Doorbraak</i> ① ① <i>Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt</i> ❧ Gestructureerde werking rond beroepskolom opzetten. Duidelijk maken welke kwalificaties kunnen worden behaald via onderwijs en andere opleidingen (p. 27)	
4.6 Werk maken van de beroepskolom	❶ De beroepskolom versterken (subproject ⑥: uitbouwen beroepskolom)	 sleutel- en vlaggenschipproject OD 14.4	<i>Doorbraak</i> ① ① <i>Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt</i> ❧ Gestructureerde werking rond beroepskolom opzetten. Duidelijk maken welke kwalificaties kunnen worden behaald via onderwijs en andere opleidingen (p. 27)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4: Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
4.7 De Regionale Technologische Centra verder uitbouwen	1 De beroepsopleidingen versterken (subproject 2): evaluatie investeringsprogramma beroepsopleidingen RTC's)	 sleutel- en vlaggenschipproject	Doorbraak 1 @ Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ RTC's verder uitbouwen (p. 27) ↳ Investeringsprogramma basisuitrusting TSO-BSO voortzetten (p. 27)	
4.8 Stimuleren van loopbanen in wetenschap en technologie	1 De hervorming van het secundair onderwijs op de sporen zetten (zie ook OD 2.4 en OD 7.9) 2 Actieplan stimuleren van loopbanen in wiskunde, wetenschappen en technologie	 sleutel- en vlaggenschipproject SD 10 actie 99 OD 5.6 / 5.7 / 5.8	Doorbraak 1 @ Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ In TSO, BSO en professionele bachelors richtingen creëren die 'technici voor de toekomst' naar de arbeidsmarkt leiden (p. 27) Doorbraak 1 @ Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ idem	
4.9 Topsportscholen evalueren	1 Topsportscholen evalueren		↳ De werking van de topsportscholen evalueren en waar nodig bijsturen (p. 72)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 4: Leerlingen voorbereiden op een succesvolle start op de arbeidsmarkt (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
4.10 Ondernemerschaps-competenties bevorderen	❶ Ondernemerschapscompetenties bevorderen	 OD 15.2	❧ Leerlingen ondernemerszin en ondernemerschap bijbrengen (p. 30)	
STRATEGISCHE DOELSTELLING 5: De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
5.1 Een professioneel personeelsbeleid mogelijk maken	❶ Leraren aantrekken en behouden ❷ Nieuwe cao's overeenkomen ❸ Een geïntegreerd Vlaams syndicaal statuut opstellen ❹ Educatieve portaalsite	 actie 96 / 97 actie 95	Doorbraak ❶ ❷ Sterke scholen met sterke leerkrachten ❧ Initiatieven ontwikkelen zij-instromers gemakkelijk kunnen overstappen naar het onderwijs en hiervoor de nodige middelen voorzien (p. 23) ❧ Leraren loopbaanperspectieven bieden. Werkomstandigheden en werkzekerheid van jonge leerkrachten verbeteren. Vlakke loopbaan doorbreken. Vormen van taakdifferentiatie optimaliseren. Initiatieven nemen om personeels-leden langer aan het werk te houden (p. 23)	
5.2 Hoger gekwalificeerden inzetten	❶ Leraren aantrekken en behouden (subproject ❷: hoger gekwalificeerden inzetten en inzetbaarheidsdebat)		Doorbraak ❶ ❷ Sterke scholen met sterke leerkrachten ❧ Mogelijk maken dat hoger gekwalificeerden kunnen worden ingezet op alle niveaus van het onderwijs (p. 23)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 5: De leraar erkennen als sleutelfiguur in de vorming van open, veelzijdige en sterke persoonlijkheden (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
5.3 Nascholing en werkplekieren stimuleren	1 Leraren aantrekken en behouden (subproject ③; professionaliseringsbeleid voor leraren)	 OD 4.3 / 10.2	↳ Voor alle leerlingen en voor zo veel mogelijk leerkrachten het aantal kwaliteitsvolle stages verhogen (p. 13) Doorbraak ① ① Dynamisch netwerkonderwijs ↳ Werkplekieren versterken (bedrijfsstage) (p. 22) ↳ Leerkrachten stimuleren om bijscholing te volgen en voldoende kansen tot permanente professionalisering creëren (p. 23) Doorbraak ① ① ① Modern en toegankelijk hoger onderwijs ↳ Afgestudeerden professionele bachelors klaarstomen voor arbeidsmarkt (werkplekieren essentieel) (p. 27)	
5.4 De lat voor de initiële lerarenopleiding hoger leggen	1 Leraren aantrekken en behouden (subprojecten 8+9; professionaliseringsbeleid voor directeurs en schoolbesturen)	 SD 1 / 4 actie 96		
5.5 Het beleidsvoerend vermogen van scholen versterken	1 De rechtspositie in het hoger onderwijs stroomlijnen	 sleutel- en vlaggenschipproject		
5.6 De rechtspositie in het hoger onderwijs stroomlijnen	1 De rechtspositie in het hoger onderwijs stroomlijnen		Doorbraak ① ① ① Modern en toegankelijk hoger onderwijs (p. 27)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 6: De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
6.1 Het pedagogisch partnerschap tussen scholen en ouders ondersteunen	1 Het pedagogisch partnerschap tussen scholen en ouders ondersteunen	 SD 10	⚡ Scholen vormen samen met de ouders hun leerlingen tot vrije, denkende, kritische en maatschappelijk betrokken mensen. (p. 22)	
6.2 Brede scholen realiseren	1 Brede scholen realiseren	 sleutelproject OD 10.4 / 11.1 / 17.1	<i>Doorbraak</i> ① ① <i>Dynamisch netwerkonderwijs</i> ⚡ School uitbouwen tot een brede leefschoon, ingebed in de buurt en in het socio-economische weefsel (p. 22) ⚡ Via uitbouw brede scholen naadloze overgang tussen kinderopvang en kleuteronderwijs stimuleren en de participatie van alle leerlingen aan het socio-culturele leven verhogen (p. 23) ⚡ Breed gebruik van schoolgebouwen mogelijk maken (p. 23)	
6.3 De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid verstevigen	1 De regierol van de gemeenten in het lokaal flankerende onderwijsbeleid verstevigen		<i>Doorbraak</i> ① ① <i>Dynamisch netwerkonderwijs</i> ⚡ Lokaal flankerend onderwijsbeleid verder stimuleren en hiervoor het nodige budget voorzien (p. 22) ⚡ Taken van het LOP en van de gemeenten afbakenen (p. 22)	
6.4 Scholengemeenschappen versterken	1 Scholengemeenschappen versterken	 sleutelproject	<i>Doorbraak</i> ① ① <i>Dynamisch netwerkonderwijs</i> ⚡ Tegen half 2011 beslissen hoe de scholengemeenschappen versterkt kunnen worden (p. 23)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 6: De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
6.5 Het onderwijs in de centrumsteden versterken	1 De capaciteit versterken	 sleutel- en vlaggenschipproject OD 10.3 / 11.1	<i>Doorbraak ①</i> ② <i>Voldoende en degelijke infrastructuur</i> ⚡ Regelgeving aanpassen zodat schoolbesturen een aanvraag tot subsidiëring kunnen doen rekening houdend met demografische evoluties en ruimtelijke planning. Fysieke normen herzien, zodat rekening kan worden gehouden met het aantal leerlingen dat in de toekomst kan worden verwacht. In de grootsteden voorzien in de infrastructurele mogelijkheid om een capaciteitsuitbreiding op te vangen. Deze uitbreiding moet gepaard gaan met flankerende maatregelen voor het begeleiden van grote aantallen anderstalige leerlingen. (p. 23)	
6.6 Het onderwijs in Brussel aanpakken	1 Brussel		<i>Doorbraak ①</i> ② <i>Sterke scholen met sterke leerkrachten</i> ⚡ Maatregelen uitvoeren om het lerarentekort tegen te gaan, met bijzondere aandacht voor de problematiek in Brussel (p. 23)	
6.7 De internationale dimensie van het onderwijs(beleid) verder vorm geven	1 Nieuw strategisch raamwerk Onderwijs en Vorming van de EU 2 Expertise onderwijs inbrengen in ontwikkelingssamenwerking		<i>Doorbraak ①</i> ② <i>Voorbereiden op de internationale samenleving</i> ⚡ Maatregelen nemen om studentenmobiliteit te verhogen (20% in 2020). Financiële drempels wegwerken. Grensoverschrijdende initiatieven stimuleren (p. 26)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 6: De maatschappelijke verwevenheid van onderwijs met lokale, regionale en internationale netwerken versterken (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
6.8 Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's erkennen	1 Een geïntegreerd EVC-beleid vormgeven (zie ook OD 2.5 en 2.11)	 sleutelproject OD 13.1 / 13.3 SD 10	Doorbraak ① ② Voorbereiden op de internationale samenleving ⚡ Procedure voor gelijkwaardigheidserkenning buitenlandse diploma's versnellen en toegankelijker maken (p. 26)	
STRATEGISCHE DOELSTELLING 7: Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPROJECTEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
7.1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken	1 De interne kwaliteitszorg van de instellingen versterken		Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL ⚡ Meer inzetten op de kwaliteit van onderwijs (p. 24)	
7.2 Informatierijke omgevingen ontwikkelen	1 Informatierijke omgevingen ontwikkelen			

STRATEGISCHE DOELSTELLING 7: Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSELE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
7.3 De externe kwaliteitszorg verder uitbouwen	1 De externe kwaliteitszorg verder uitbouwen 2 Een geïntegreerd kwaliteitskader uitwerken voor alle opleidingen die naar erkende kwalificaties leiden 3 Decreet inspectie levensbeschouwelijke vakken		Doorbraak ① ② Hogere participatie aan LLL ⚡ Meer inzetten op de kwaliteit van onderwijs (p. 24) Doorbraak ① ② Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ⚡ Gestructureerde werking rond beroepskolom opzetten. Duidelijk maken welke kwalificaties kunnen worden behaald via onderwijs en andere opleidingen (p. 27)	
7.4 Kwaliteitszorg in het hoger onderwijs herzien	1 Kwaliteitszorg in het hoger onderwijs herzien		Doorbraak ① ① ② Modern en toegankelijk hoger onderwijs (p. 27)	
7.5 Wachtrijen bij de inschrijvingen oplossen	1 De capaciteit versterken 2 Evaluatie aanmeldingsprocedures en decretaal kader inschrijvingsrecht	 	Doorbraak ① ② Voldoende en degelijke infrastructuur ⚡ Regelgeving aanpassen zodat schoolbesturen een aanvraag tot subsidiëring kunnen doen rekening houdend met demografische evoluties en ruimtelijke planning. ⚡ Fysieke normen herzien, zodat rekening kan worden gehouden met het aantal leerlingen dat in de toekomst kan worden verwacht. In de grootsteden voorzien in de infrastructurele mogelijkheid om een capaciteitsuitbreiding op te vangen. Doorbraak ① ② Omgaan met gelijke kansen en diversiteit ⚡ Decretaal kader voor aanmeldingsprocedures inschrijving creëren (sociale mix) (p. 26)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 7: Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSELE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
7.6 Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gerichter in te zetten waar ze het meest nodig zijn	1 Een nieuw omkaderingssysteem uittekenen om de middelen gerichter in te zetten waar ze het meest nodig zijn sleutelproject OD 8.1 / 8.2 SD 1 / 6 / 10 OD 5.2 / 5.5	Doorbraak ① ④ Meer kleuterparticipatie, kleinere groepen ↳ Stapsgevoel gelijke behandeling voor omkadering en werkmiddelen tussen het lager en kleuteronderwijs nastreven (p. 24) Doorbraak ① ⑥ Omgaan met gelijke kansen en diversiteit ↳ GOK-uren integreren in de reguliere omkadering van basis- en secundair onderwijs tegen het einde van de lopende GOK-cyclus (P. 25) ↳ thuisstaat niet-Nederlands wordt onafhankelijke indicator in berekening omkaderingsmiddelen (p. 25)		
7.7 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren	1 Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en de maximumfactuur evalueren	 SD 1 / 10 OD 5.5	Doorbraak ① ⑥ Omgaan met gelijke kansen en diversiteit ↳ Nieuwe financiering leerplichtonderwijs en maximumfactuur evalueren (p. 26)	
7.8 Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen	1 Financiering van het hoger onderwijs evalueren en bijsturen	 sleutel- en vlaggenschipproject	Doorbraak ① ① ① Modern en toegankelijk hoger onderwijs ↳ Nieuw financieringsmechanisme hoger onderwijs evalueren en waar nodig bijsturen (p. 27)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 7: Ervoor zorgen dat elke onderwijsinstelling topkwaliteit kan bieden (vervolg)				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
7.9 Regelgeving vereenvoudigen en transparanter maken	❶ De hervorming van het secundair onderwijs op de sporen zetten	 sleutel- en vlaggenschipproject SD 10 actie 99 OD 5.6 / 5.7 / 5.8	Doorbraak ① ❷ Sterke scholen met sterke leerkrachten ❸ Onderwijsregelgeving eenvoudiger en transparanter maken, in het bijzonder voor het secundair en het hoger onderwijs (p. 23) ① Dynamisch netwerkonderwijs ❸ Lessen trekken uit de proeftuinen (belemmeringen in de regelgeving wegwerken) (p. 22) Doorbraak ① ① ① Modern en toegankelijk hoger onderwijs ❸ Wetgeving vereenvoudigen en transparanter maken (p. 27)	
	❷ Basisdecreet hoger onderwijs finaliseren ❸ Uitwerken homogeen reglementair kader internaten			
7.10 Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren	❶ Leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren		Doorbraak ① ❸ Omgaan met gelijke kansen en diversiteit ❸ Organisatie van leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs verbeteren (p. 25)	

STRATEGISCHE DOELSTELLING 8: Investeren in duurzame en moderne infrastructuur				
OPERATIONELE DOELSTELLING	BELEIDSPROJECT	UITVOERING TRANSVERSALE BELEIDSPLANNEN	UITVOERING VLAAMS REGEREERAKKOORD 2009-2014	
8.1 Scholen uitbouwen tot uitdagende en stimulerende werk- en leefomgevingen	❶ ICT-infrastructuur op peil houden (zie ook OD 2.12) ❷ De beroepsopleidingen versterken (zie ook OD 4.5) ❸ Scholen uitbouwen tot uitdagende en stimulerende werk- en leefomgevingen ❹ Overgang AGION naar EVA ❺ Gaming	 sleutel- en vlaggenschipproject actie 93 	Doorbraak ① ③ Voldoende en degelijke infrastructuur ↳ Inhaalbeweging ICT realiseren (p. 24) Doorbraak ① ④ Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ Investeringsprogramma voor de basisuitrusting van TSO en BSO voortzetten (p. 27) Doorbraak ① ⑤ Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ idem	
8.2 Aandacht voor het duurzaam karakter van de schoolinfrastructuur	❶ Scholen uitbouwen tot uitdagende en stimulerende werk- en leefomgevingen	 actie 93	Doorbraak ① ⑥ Schoolloopbaanbegeleiding voor een betere afstemming met de arbeidsmarkt ↳ Zorgen voor goede, aantrekkelijke infrastructuur die leerprestaties stimuleert. DBFM-operatie volledig uitvoeren. Extra inhaalbeweging schoolinfrastructuur hernalen (p. 23)	

	Actieplannen 2011-2012 in het kader van de toepassing van de open coördinatiemethode in het Vlaamse Gelijke Kansenbeleid
	Doelstellingenkader Handicap 2010-2014
	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2010-2014
	Vlaams Actieplan Kinderrechten 2011-2014
	Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014
	Vlaanderen In Actie